

Matye

PREMYE KOZE A

Pou Matye ekri levanjil li a, li te sèvi ak levanjil Mak la, epi ak yon dokiman yo rele «Sous Q» ki te yon koleksyon fraz tou kout Jezi te di. Sanble te gen yon premye levanjil Matye, pi ansyen pase sa nou genyen jounen jodi a. Yo te ekri l nan lang arameyen, yon lang ki sòti nan lang ebre. Levanjil Matye a gen menm chema ak pa Mak ak Lik la, pou-tèt sa yo rele twa Levanjil sa yo Levanjil sinoptik. Sinoptik sòti nan yon mo grèk ki vle di : yon menm koutje, kòm pou di ak yon sèl koutje ou wè sa twa Levanjil yo genyen ki menm. Levanjil Matye nou genyen an ekri nan lang grèk.

–*Ki moun Matye te ye ? Sanble Matye (Mt 9,9) ak Levi (Mk 2,14) se menm moun. Nan Levanjil la nou li Matye se non yon moun ki te konn touche lajan taks yo bay Women yo, epi Jezi te chwazi l kòm youn nan Apot li yo. Menm si gen moun ki ta kwè Matye te yon Farizyen ki te kwè nan Jezi, epi li pale sou pwòp esperyans li (Mt 13,52) «Tout pwofesè Lalwa ki vin tounen patizan Peyi Wa ki nan Syèl la, li sanble ak yon mèt kay k ap rale sa ki nèt ak sa ki vye mete deyò nan bwat trezò li.»*

Premye Levanjil Matye a te ekri nan lang arameyen. Levanjil nan lang nou genyen jodi a te ekri nan lane 80 konsa apre Women yo te fin anvayi Jerizalèm epi detwi Tan plan.

–*Pou ki kominote Matye te ekri liv li a :*

Kominote Matye a te yon kominote ki te rete nan zòn Siri-Palestin, zòn nò peyi a (Mt 4,24). Anndan kominote Matye a te gen de gwoup moun: yon gwoup ki te sòti nan pèp Jwif la, epi yon gwoup ki te sòti nan mitan etranje yo. Men sa ki pi fò se gwoup Jwif yo, epi yo te konnen Pawòl Bondye a byen. Matye site yon pakèt vèsè Ansyen Kontra

MATYE

pou li pwouve Jezi se Kris la toutbon vre a. Gen yon sitiyasyon chirepit ki make l fon, epi ki mete Jwif ak kretyen yo dozado. Pèp Jwif la t ap soufri se krèv kè anba gwo pwoblèm lagè ak Women yo, yon lagè ki detwi nasyon yo nan lane 70. Apre destriksyon Tanp Jerizalèm nan Jwif yo t ap chèche òganize tèt yo yon lòt fwa ankò anba direksyon Farizyen yo ki rive deside mete tout Jwif ki te kwè nan Jezi, epi ki te manm kominote kretyen yo, deyò sinagòg yo.

Matye prezante Jezi kòm Moyiz tounèf ki bay pèp li a yon Lalwa tounèf. Jezi se Kris toutbon vre a, Sila Liv yo te anonse a, li se eritye David, li se Wa tounèf la, yon wa ki pòv, epi ki san pouvwa, dapre sa Zakari te anonse (Zak 9,9). Epitou, se yon Kris ki pou tout moun sou latè beni.

Matye te rapòte plis pawòl Jezi te di pase lòt evanjelis yo. Li rakonte mirak Jezi yo tou kout. Pou Matye, Douz Apot yo reprezante kominote kretyen toutantye. Tout moun dwe antre nan kominote tounèf sa a.

Men chapant Levanjil Matye a :

Premye koze : Zansèt Jezi yo ak lè Li fèt: (Matye 1–2) Jezi se Emanyèl.

Premye pati : Kòmansman Peyi Wa ki nan Syèl la (Matye 3–7) Matye pale sou Peyi Wa ki nan Syèl la olye Peyi kote Bondye Wa a, paske Jwif yo pa dwe repete non Bondye konsa konsa.

Dezyèm pati : Peyi Wa ki nan Syèl la gen fòs (Matye 8–10).

–Jezi montre fòs Gouvènman Bondye a ni nan mirak li fè, ni nan fason li padonnen peche, ni nan fason li chase move lespri yo.

Twazyèm pati : Peyi Wa ki nan Syèl la se yon bagay sekre (Matye 11–13).

–Ak parabòl yo Jezi montre nou Peyi Wa ki nan Syèl la se yon mèvèy nou pa kapab konprann. Se Bondye menm ki fè nou konnen l.

Katryèm pati : Egzijans Peyi Wa ki nan Syèl la (Matye 14–20).

–Se yon katechèz pou kominote kretyen yo. Se nan feblès li, kominote kretyen an dwe jwenn fòs Bondye. Se Apot Pyè ki alatèt kominote sa a.

Senkyèm pati : Peyi Wa ki nan Syèl la ap rive (Matye 21–25).

Dènye Koze a : Libète ak renmen Jezi te fè Peyi Wa ki nan Syèl la boujonnen sou tè a (Matye 26–28): Matye prezante Legliz la, Jezi ki mouri, Jezi ki leve byen vivan, ak misyon Jezi pou tout tè a. E Legliz la se siy Wayòm Syèl la.

Liv zansèt Jezi*Lk 3,23-38*

1 Men liv zansèt Jezi Kri yo, pitit David, pitit Abraram:

² Abraram te fè Izarak, Izarak menm te fè Jakòb. Jakòb te fè Jida ak frè li yo.

³ Jida te fè Farès epi Zara. Li te fè yo ak Tama. Farès te fè Eswòm. Eswòm te fè Aram.

⁴ Aram te fè Aminadab. Aminadab te fè Narason. Narason te fè Salmòn.

⁵ Salmòn te fè Bòz. Li te fè li ak Rarab. Bòz te fè Jobèd. Li te fè l ak Rit. Jobèd te fè Jese.

⁶ Jese te fè wa David. David te fè Salomon. Li te fè li ak madanm Ouri a.

⁷ Salomon te fè Woboram. Woboram te fè Abiya. Abiya te fè Azaf.

⁸ Azaf te fè Jozafa. Jozafa te fè Joram. Joram te fè Ozyas.

⁹ Ozyas te fè Joratam. Joratam te fè Akaz. Akaz te fè Ezeqyas.

¹⁰ Ezeqyas te fè Manase. Manase te fè Amòs. Amòs te fè Jozyas.

¹¹ Jozyas te fè Jekonyas, epi frè li yo. Se te nan tan egzil Babilòn nan.

²Wa
24,12;
36,9;
36,20

Premye koze : Zansèt Jezi ak lè li fèt (Matye 1-2)

1,1: «Jezi Kri... pitit David, pitit Abraram»: Matye anonse Jezi se eritye tout pwomès Bondye te fè. Jezi se pitit pitit Abraram, papa tout moun ki kwè. Bondye te pwomèt li pral fè tout nasyon vin fè youn ak pèp li a. Pwofèt yo te anonse Bondye gen pou li voye youn wa tankou David. Jezi se pitit pitit David tou, epi li te gen pou li tounen Sovè Bondye te pwomèt Izrayèl la.

Liv non zansèt yo : Anpil liv nan Bib la vle montre kouman evènman ak moun yo site non yo anrasinen nan listwa, paske tout Bib la rale fòs li nan kontinye listwa ap kontinye, epi nan Bondye ki pa janm manke respekte pwomès li te fè.

Lis sa a gen 42 non. Yo ranje nan twa seri 14 (yon chif senbolik). Yo pa jwenn non tout zansèt yo ladan.

Nou jwenn premye seri non nan Rit 4,18. Dezyèm seri a se seri wa pitit David yo, yo pale sou yo nan liv Wa yo. Bib la pa di anyen sou pitit Zowobabèl yo (Ezd 3-4). Listwa Jezi anrasinen nan listwa pèp Izrayèl ak nan listwa limanite tou.

1,3.5.6: Tama, Bètsabe (madanm Ouri a), Rarab ak Rit. Nan mitan zansèt Jezi yo, Matye mete non kat fi: Tama, Bètsabe, Rarab ak Rit.

¹² Apre egzil Babilòn nan, Jekonyas te fè Salatyèl, Salatyèl te fè Zowobabèl.

¹³ Zowobabèl te fè Abyoud. Abyoud te fè Elyakim. Elyakim te fè Azò.

¹⁴ Azò te fè Sadòk. Sadòk te fè Akim. Akim te fè Eliyoud.

¹⁵ Eliyoud te fè Eleyaza. Eleyaza te fè Matan. Matan te fè Jakòb.

¹⁶ Jakòb te fè Jozèf, mesye marye Mari. Se Mari ki te anfanse Jezi, Sila a yo rele Kris la.

¹⁷ Konsa, tout jenerasyon zansèt yo, depi Abraram rive sou David, sa fè katòz jenerasyon. Pran sou David rive sou tan egzil Babilòn nan, sa fè katòz jenerasyon. Pran sou tan egzil Babilòn nan rive sou Kris la, sa fè katòz jenerasyon.

Jan Jezi te fèt*Lk 2,1-7*

¹⁸ Men kijan Jezi li menm te vin fèt. Manman li, Mari, te fyanse ak Jozèf. Anvan yo te abite ansanm, li vin ansent pa pouvwa Lespri Sen an. ¹⁹ Jozèf, mari li, ki te yon moun kòrèk e ki pa t vle denonse li, te deside ranvwaye l

Lk
1,27;
Mt
2,5;
2,11

Yon Jwif (Tama) ak twa etranje. Tama te yon fi ki te fè pitit ak bòpè l. Pou sa, li te sèvi ak riz (Jenèz 38,1s). Bètsabe te yon fi ki te fè peche ak David (2 Samyèl 11,1s). Rarab te yon jennès lavil Jeriko (Jozye 2,2). Rit te yon etranje ki te sòti peyi Moab (Rit 1,4). Jezi pran rasin nan ras moun ki pote ni mak peche a, ni mak lespwa tou. Sovè a se flè ak fwi pèp Bondye chwazi a, epi an menm tan li se flè ak fwi tè nou an (Izayi 45,8).

Nou jwenn lòt lis zansèt Jezi yo nan Lik 3,23. Li dekrì solidarite Jezi ak ras moun sou tè a.

1,16: Jozèf te sèlman papa adoptif Jezi, men sa pral ase pou yo konsidere Jezi kòm pitit David menm jan ak Jozèf.

1,18: Jan Jezi li menm te vin fèt : Jozèf se youn nan pöv Bondye yo ki tap tann Bondye reyalize tout pwomès li te fè yo. Jezi se eritye lejitim David gras a Jozèf, epi an menm tan li se Pitit Bondye. Bondye te fè l ak konkou Lespri Sen an ak youn fi vyèj.

1,19: Jozèf ... te deside ranvwaye l ankachèt : Jozèf te yon Jwif san riz. Li te swiv Lalwa Moyiz ak tout kè l. Se Lalwa ki te mande pou li ranvwaye Mari ki ansent.

1,20: Yon zanj Granmèt la... Plizyè fwa nan Bib la, Zanj Bondye vle di Bondye menm. Zanj

ankachèt. ²⁰Pandan li t ap kalkile konsa, yon zanj Granmèt la parèt devan li nan yon sonj, li di l: «Jozèf, pitit David, ou pa bezwen pè pran Mari, madanm ou, lakay ou. Sa ki fèt nan li a se nan Lespri Sen an li sòti. ²¹L ap fè yon pitit gason, ou va rele non l Jezi. Paske se li menm ki pral sove pèp li a anba peche li yo. ²²Tou sa rive pou Pawòl Granmèt la te mete nan bouch pwofèt la te kapab rive:

²³*Men fi ki vyèj la ap vin ansent, l ap fè yon pitit gason. Yo va rele non l Emanyèl. Sa vle di: Bondye avè nou.*»

²⁴Lè Jozèf reveye nan dòmi, li fè jan zanj Granmèt la te pase l lòd la. Li pran madanm li lakay li. ²⁵Li pa t an kontak ak li, jistan li anfante yon pitit gason. Li rele non l Jezi.

Maj yo vin wè Jezi

2¹Lè Jezi te fèt nan Betleyèm, nan peyi Jide, sou reny wa Ewòd, maj yo sòti nan direksyon kote solèy leve, rive Jerizalèm. ²Yo mande: «Kote wa Jwif yo ki fèt la? Nou wè zetwal li kote solèy leve a, nou vin adore l.» ³Lè wa Ewòd tandè sa, li boulvèse ansanm ak tout Jerizalèm. ⁴Li konvoke tout chèf

prèt yo, ak tout pwofesè Lalwa pèp la, li chèche konnen nan men yo ki kote Kris la te gen pou l te fèt. ⁵Yo di li: «Nan Betleyèm, nan peyi Jide, dapre sa pwofèt la te ekri:

⁶*Kanta ou menm Betleyèm, nan peyi Jide, se pa ou menm ki pi piti nan tout vil Jide yo, paske gen yon chèf ki pral sòti lakay ou. Se li menm ki pral kondi pèp mwen an, Izrayèl.*»

⁷Aprè sa, Ewòd rele maj yo ankachèt. Li chèche konnen nan men yo ki dat egzat zetwal la te parèt. ⁸Li voye yo Betleyèm. Li di: «Al pran bon ran-sèyman andetay sou pitit la. Lè nou va jwenn li, n a vin di m, konsa mwen menm tou, mwen va ale adore li. ⁹Lè yo fin tandè pawòl wa a, yo pati. Vwala zetwal yo te wè a, nan direksyon kote solèy leve a, t ap mache devan yo, jis li vin rete anlè kote ti pitit la te ye a. ¹⁰Lè yo wè zetwal la, yo vin kontan anpil anpil. ¹¹Yo antre anndan kay la. Yo wè ti pitit la ansanm ak Mari, manman li. Yo tonbe plat atè pou yo adore l. Yo louvri bwat trezò yo pou yo fè l kado: lò, lansan ak lami. ¹²Aprè sa, yo wè nan yon sonj, pou yo pa retounen bò kote wa Ewòd. Se

lan parèt pou montre Jozèf wòl li genyen nan plan Bondye a.

1,21: *Ou va rele non l Jezi ...* Sa vle di Jozèf dwe resevwa Jezi tankou pitit li. «Jezi» se fòm kreyòl Jeshua, yon non ki vle di Yave Sovè.

1,23: *Yo va rele non l Emanyèl...* Matye pale sou yon pwofesi Izayi (Izayi 7,14) pou li bay garanti Jezi an menm tan se eritye David, epi prezans Bondye sou tè a. *Emanyèl, Bondye-ak-nou.* Se yon fason pou fè sonje mèvèy sekrè ki antoure pèsonalite Jezi. Jezi ki pitit Mari, se sèl grenn Pitit Bondye Papa a tou.

2,1-12: *Maj yo vin wè Jezi...* maj se moun save k ap etidye zetwal yo, ki t ap chèche dekouvri evènman nan mouvman zetwal yo. Listwa sa a sanble anpil ak listwa Moyiz. Matye sèvi ak li pou montre kouman Jezi viv, jan pa l, sa pèp Izrayèl la te deja viv. Se la plizyè referans bibliik sa yo sòti, kote chak fwa yo fè konnen: «Se konsa pou sa te fèt.» Se yon relekti tèks bibliik yo. *Relekti* se yon mo teknik pou nou di: n ap li Bib la yon lòt jan, pou nou tire yon lòt

limyè ankò. Premye Kontra a te pale sou pèp Izrayèl la, epi an menm tan tou li te anonse Jezi. Jezi pral viv sa pèp li a te viv: pelerinaj, chèche konnen, kè kontan, doulè, men ak li, tout bagay sa yo pral pran yon sans tounèf.

2,1: *Jezi te fèt nan Betleyèm, nan peyi Jide, sou reny wa Ewòd...* Ewòd Legran te mouri lane 4 anvan Jezi Kri. Sa vle di Jezi te fèt anvan lane 1. Ewòd pale ak ipokrizi. Li santi Wa tounèf la menase pouvwa l (2,3-7).

... maj sòti nan direksyon kote solèy leve... Maj yo reprezante lòt relijyon yo ki pa relijyon Jwif la, konsa chèf pèp Jwif la pa resevwa nouvèl Jezi fèt, Bondye pataje l ak kèk zanmi l ki pa nan pèp li a. Konsa yo vle fè nou konnen: Jezi se Sovè tout moun, pa sèlman Jwif, pa sèlman moun ras blanch, pa sèlman moun ki nan peyi Izrayèl la.

2,9: *Zetwal yo te wè a ...t ap mache devan yo...* Zetwal sa a se pòtre Wa ki fèk fèt la (Resansman 24,17). Menm pèp ki pa t ap tan delivrans lan rive wè li.

Res
24,17

Jn 7,42

1,25;
Lk
1,31;
T Ap
3,16;
4,12

Iz 7,14

Lk
1,31;
2,21

Mi 5,1;
2Sam
5,2

Lk
2,16;
Sòm
72,10;
Iz 60,
1-6

2,22

konsa, yo pran yon lòt wout pou yo retounen lakay yo.

Jozèf ak Mari pran egzil ak Jezi nan peyi Lejip

^{1,20; 2,19} ¹³Lè yo fin pati, men yon zanj Granmèt la parèt devan Jozèf nan yon sonj. Li di: «Leve, pran pitit la ansanm ak manman l, kouri al nan peyi Lejip. Ou va rete laba a jistan mwen va di w, paske Ewòd pral chèche pitit la, pou li touye l.» ¹⁴Li leve, li pran pitit la ansanm ak manman l lannwit lan, li pati nan peyi Lejip. ¹⁵Li rete laba a jistan Ewòd mouri, pou Pawòl Granmèt la te mete nan bouch pwofèt la te kapab rive:

Oze
11,1

«Mwen rele pitit mwen an sòti nan peyi Lejip.»

Ewòd masakre timoun inosan yo

¹⁶Lè Ewòd wè kijan maj yo te woule l, li fache anpil. Li bay lòd pou yo touye tout timoun ki nan Betleyèm ak tout ozalantou, a pati laj de zan rive pi ba, dapre tan li te kalkile pou sa maj yo te

di a. ¹⁷Lè sa atò, pawòl pwofèt Jeremi te di a rive:

¹⁸Yo te tandè yon vwa nan Rama. Li t ap kriye, li t ap rele anpil.

Se Rachèl ki t ap kriye pou pitit li yo.

Li pa t vle yo konsole l, paske yo pa la ankò.

Jer
31,15

Yo retounen sòti Lejip vini Nazarèt

¹⁹Lè Ewòd mouri, gen yon zanj Granmèt la ki parèt nan yon sonj devan Jozèf, nan peyi Lejip. ²⁰Li di: «Leve, pran pitit la ansanm ak manman l. Al nan peyi Izrayèl. Sila yo, ki t ap chèche wete lavi pitit la, yo mouri.» ²¹Leve li leve, li pran pitit la ansanm ak manman l, li tounen nan peyi Izrayèl. ²²Men, lè li tandè se Akelayis ki te wa nan Jide nan plas Ewòd papa l, li te pè ale nan zòn nan. Li te jwenn avètisman nan sonj. Li pran wout pou zòn Galile. ²³Lè li rive, l al abite nan yon vil yo rele Nazarèt. Konsa Pawòl pwofèt yo rive vre.

4,19

Iz 11,1;
53,2;
Jij 13,5;
Lk 2,39;
T Ap
2,22

Yo va rele l «Moun Nazarèt la.»

2,13: Kouri ale nan peyi Lejip... Jezi gen pou li viv nan egzil, ak nan mizè menm jan ak zansèt li yo. Pèsekisyon an kòmanse depi li fèt, l ap kontinye jistan li mouri. Jezi ti bebe te dwe ale nan peyi Lejip pou li sove lavi l, paske Ewòd Legran te bay sòlda yo lòd pou yo chèche l epi touye l. Menm jan Bondye te sove lavi Moyiz ti bebe pandan masak farawon te bay lòd fè a, kounye a Bondye sove lavi Jezi ti bebe. Eitou Jezi te fè menm chemen ansyen pèp la te fè a.

2,16: Ewòd fache anpil... Ewòd Legran aj menm jan ak lòt chèf nan tout epòk ki montre yo renmen pouvwa plis pase pèp la. Men, lènmi Levanjil yo, menmsi yo fè san inosan koule, yo pa kapab ni toufe Peyi kote Bondye Wa a, ni kontrarye plan Bondye a.

—Li bay lòd pou yo touye tout timoun... Matye te prezante Ewòd kòm yon nouvo farawòn ki vle detwi pèp la, lè li fè touye ti gason ki fèk fèt yo. Matye denonse Palestin, kote Ewòd te wa, kòm yon peyi maspinay.

Timoun yo te masakre nan plas Jezi yo, fè nou sonje tout timoun yo masakre divès fason nan sosyete a.

2,21-23: Jozèf pran pitit la ansanm ak manman l, li tounen nan peyi Izrayèl... Se konsa Matye fini listwa sa a ki tankou premye koze pou Levanjil li a. Galile te reprezante pou Jwif yo yon

pwovens san mele, yo te meprize l anpil. Jezi pral rete plis pase 30 lane nan ti bouk sa a kote yo fè elevasyon li. Se la tou li vin tounen yon bòs chapant (Mak 6,3).

2,21: Yo va rele l «Moun Nazarèt la»: Matye jwe ak mo sa a, ki fè nou sonje an menm tan Nezer, sa vle di yon ti kreyòl ki sòti nan chouk yon pyebwa (Izayi 11,1), ak Nazir (Resansman 6), gwoup yo mete apa pou Bondye. Yo pa t nan bwè diven, menm fason ak Janbatis.

Anpil moun ap mande kisa Jezi te fè nan Galile anvan li te kòmanse misyon l. Anvan tout bagay fòk nou sonje, Levanjil la pa listwa lavi Jezi Kri, depi li fèt jis li mouri. Levanjil la vle sèlman kominike nou evènman ki pi cho yo ak pawòl Jezi te sèvi pou li transmèt moun mesaj li a. Levanjil yo kòmanse ak batèm Jan ki prepare chemen Jezi, jan nou wè l nan Mak (Mak 1,1) ak Jan (Jan 1,19). Matye ak Lik mete kichòy sou lè Jezi te piti pou ede nou konprann mesaj li a ak ki moun li ye toutbon vre.

Lane li pase Nazarèt yo se pa tan li pèdi. Jezi aprann konnen kilti pèp li a ak listwa l, li fè esperyans travay ak men li, li fè esperyans relasyon moun ak moun, soufrans, enjistis, pèsekisyon, moun sosyete a voye jete... Tout bagay sa yo Jezi te fèt pou konnen yo, pou pawòl li yo te kadre ak laverite nou jwenn ladan yo jouk jounen jodi a.

Prèch Janbatis la
 Mk 1, 1-8; Lk 3, 1-18; Jn 1, 19

3 ¹Nan jou sa yo, Janbatis parèt. Li t ap preche nan dezè Jide a. ²Li di: « Chanje kè nou. Peyi Wa ki nan syèl la pre rive. ³Sila a, reyèlman vre, se sou li menm yo t ap pale, lè pwofèt Izayi te di:

« *Vwa moun k ap rele nan dezè a: Pare wout Granmèt la. Fè chemen l yo vin dwat.* »

⁴Jan li menm, te gen rad li fèt ak po chamo, ak yon sentiwon kui mare nan ren l. Manje l se te krikèt ak siwo myèl bwa. ⁵Lè sa a, Jerizalèm, tout peyi Jide mete ak tout zòn larivyè Jouden an, kouri vin jwenn li. ⁶Moun yo te resevwa batèm nan men l nan larivyè Jouden an, antan yo t ap deklare peche yo. ⁷Lè Jan wè anpil Farizyen ak Sadiseyen t ap vin resevwa batèm li an, li di yo: « Ras sèpan, kilès ki ba nou lide pou nou sove kò nou devan kòlè k ap vini an? ⁸Se pou nou donnen fwi ki montre chanjman nan kè nou. ⁹Pa kontante n ap di anndan kè nou: « Nou gen Abram pou papa, » paske mwen di nou: Bondye kapab fè pitit sòti nan wòch sa yo pou Abraram. ¹⁰Rach la deja poze nan rasin pyebwa yo. Konsa tout pyebwa ki pa bay bon fwi, yo va koupe l, yo va jete l nan dife. ¹¹Mwen menm, m ap batize nou nan dlo pou kè nou

12,34;
23,33;
Lk
21,23;
Wm
1,18;
2,5;
5,9;
Ef 5,6;
Kol 3,6;
Ap 6,16
Jn 8,33;
Wm
4,12;
7,8

7,19;
Lk 13,7;
Jn 15,6

Mk 6,17;
Jn 1,26;
TAp 15;

chanje. Sila k ap vini apre mwen an, li pi fò pase m. Mwen pa merite pou mwen ta pote sapat li. Li menm l ap batize nou nan Lespri Sen ak nan dife. ¹²Layo a nan men l, l ap netwaye glasi l, l ap ranmase ble li nan depo. Kanta pay yo, l ap boule yo nan dife ki p ap tenyen an.

11,16;
13,24;
19,4;
Mt 11,3;
Jn 1,15;
1,33

Iz
41,16

Batèm Jezi
 Mk 1,9-11; Lk 3,21-22

¹³Lè sa a, Jezi sòti Galile, li rive bò larivyè Jouden an. Li vin jwenn Jan pou li fè l batize l. ¹⁴Jan menm t ap chèche anpeche l. Li di l: « Se mwen menm ki bezwen pou w batize m, epi, se ou menm ki vin bò kote m? » ¹⁵Jezi reponn, li di l: « Kite sa fèt konsa kounye a, paske se konsa li bon pou tou sa ki kòrèk rive. » Lè sa a, li aksepte l.

Mk 1,
9-19;
Lk 3,
21-22;
Jn 1,29

¹⁶Lè Jezi menm fin resevwa batèm, touswit li monte sòti nan dlo a. Epi menm lè a, syèl la louvri. Li wè Lespri Bondye k ap desann tankou yon pijon vin sou li. ¹⁷Gen yon vwa nan syèl la ki t ap di: « Sila a, se Pitit mwen an, mwen renmen an. Mwen jwenn kè kontan mwen nan li. »

Iz 42,1;
Mt
12,18;
17,5

Tantasyon nan dezè a
 Mk 1,12-13; Lk 4,1-13

4 ¹Lè sa a, Lespri a kondi Jezi nan dezè a, pou dyab la seye l. ²Apre li fin pase karant jou ak karant nwit san

Mk 1,
12-13;
Lk 4,
1-13
Eb 2,18;
4,15

Premye pati : Kòmansman Wayòm Syèl la (Mt 3-7)

3,1 : Matye konpare Jezi ak Janbatis, batèm Jan ak batèm Jezi.

3,13 : Lè sa a Jezi sòti Galile, li rive bò larivyè Jouden an... Lè Jezi al jwenn moun ki ta pral resevwa batèm Jan yo, li fè yon sèl ak pèp li a, ki t al tande yon mesaj kase tèt tounen vin jwenn Bondye. Batèm Jezi a montre, yon bò, relasyon li ak Bondye Papa a epi Lespri a, yon lòt bò, angajman li pou pèp li a.

3,15 : Kite sa fèt konsa kounye a, paske se konsa li pi bon pou nou pou tou sa ki kòrèk rive. Sa vle di, plan delivrans Bondye a tabli. Pou Jezi se yon bon okazyon pou li viv yon gwo esperyans lafwa ki fè nou sonje esperyans gran pwofèt yo. Nan sa vwa a di a, Jezi resevwa misyon li: se li menm Pitit Papa a ki Sovè a. (Sòm 2; Izayi 42,1).

4 : Jezi se Pitit Bondye, li konsakre kòm Wa, Pwofèt ak Sovè. Men, kouman li pral fè sa? Jezi pa t konnen tout bagay sa yo davans. Piti piti li pral wè misyon l pi klè. Nou jwenn prèv la nan dewoulman lavi Jezi: lènmi l yo pral mande l prèv, pral mande l mirak, epi menm pwòp patizan l yo p ap konprann pouwojè li a.

4,2 : Apre li fin pase karant jou ak karant nwit san manje, li vin grangou... Chif 40 lan se yon chif ki montre preparasyon pou yon reyaltite tounèf pou pèp la (Egz 24,18; 1Wa 19,8). Matye prezante Jezi tankou yon Moyiz tounèf k ap pote delivrans pou Pèp Bondye a. Sa reprezante delwasman pèp la ki pase karant lane nan dezè a. Nan yon moman Jezi wè misyon li aklè nèt, Satan eseye pran tèt li, pou li pa fè misyon li jan Bondye mande li a.

27,40 manje, li vin grangou. ³Nèg antravan an pwoche, li di l: «Si w se pitit Bondye, di wòch sa yo tounen pen.» ⁴Li reponn, li di l: «Men sa ki ekri:

Se pa ak pen sèlman moun viv, men ak tout pawòl ki sòti nan bouch Bondye.»

lz 52,1 ⁵Lè sa a, dyab la ale avè l nan vil ki sen an, li mete l kanpe sou tèt Tanp lan. ⁶Li di l: «Si w se pitit Bondye, jete kò w anba, paske men sa ki ekri:

L ap bay zanj li yo lòd pou ou. Epi y ap pote w nan men yo, pou w pa kase pye w sou okenn wòch.»

Dtw 6,16; 1Kor 10,9 ⁷Jezi di l: «Men sa ki ekri tou:

Ou p ap seye Bondye Granmèt ou.»

Dan 3,5; Mt 2,11; 18,26; 1Kor 14,25; Ap 4,10; 22,8 ⁸Aprè sa ankò, dyab la ale avè l sou yon mòn ki wo anpil. Li montre l tout peyi wa ki sou tè a ak tout richès yo. ⁹Li di l: «Tout bagay sa yo, m ap ba w yo, si w tonbe plat atè pou w adore mwen.»

Dtw 6,13 ¹⁰Lè sa a, Jezi di l: «Al fè wout ou Satan! Paske men sa ki ekri:

«Se Granmèt Bondye w la pou w adore. Se li menm sèl pou w sèvi.»

¹¹Lè sa a atò, dyab la kite l. Menm lè a, zanj yo pwoche. Yo sèvi l.

Jezi tounen Galile

Mk 1,14-15; Lk 4,14-16

Mk 1, 14-15; Lk 4,14 ¹²Lè Jezi tande yo te mete Jan nan prizon, li rale kò l nan zòn Galile. ¹³Li kite Nazarèt, li vin rete Kafanawòm, bò lanmè a, sou fwontyè Zabylon ak Nèftali ¹⁴pou pawòl pwofèt Izayi a te kapab

rive: ¹⁵«Tè Zabylon, tè Nèftali, wout lanmè a, lòt bò larivyè Jouden an, Galile pèp etranje yo, ¹⁶pèp la ki chita nan fènwa a wè yon gwo limyè. Gen yon limyè ki leve sou moun k ap viv nan peyi lonbray lanmò a.»

¹⁷Depi lè sa a, Jezi kòmanse preche. Li t ap di: «Chanje kè nou. Peyi Wa ki nan syèl la pre rive.»

Jezi rele premye patizan li yo

Mk 1,16-20; Lk 5,1-11

Mk 1, 16-20; Lk 5, 1-11; Jn 1,40 ¹⁸Antan Jezi t ap mache bò lanmè Galile, li wè de frè, Simon, sila yo rele Pyè a, ak frè li a, Andre. Yo t ap voye senn nan lanmè. Se pechè pwason yo te ye. ¹⁹Li di yo: «Vin mache deyè m. M ap fè n al peche moun.» ²⁰Yo menm, touswit, yo kite senn yo. Yo swiv li.

²¹Li vanse pi lwen, li wè de lòt frè, Jak pitit Zebede a ak frè li a, Jan. Yo te nan kannòt yo, ansanm ak Zebede, papa yo. Yo t ap ranje senn yo. Li rele yo. ²²Yo menm, touswit, yo kite ni kannòt yo, ni papa yo. Yo swiv li.

Jezi ap montre anpil bagay e l ap geri moun ki malad

Mk 1,39; 3,7-8; Lk 4,14-15; 6,17-18

²³Aprè sa, li fè wonn tout Galile. Li t ap montre anpil bagay nan sinagòg yo. Li t ap preche Bon Nouvèl Peyi Wa a. Epi li t ap geri tout kalite maladi ak tout kalite feblès nan pèp la. ²⁴Re-nonmen l rive jis nan tout peyi Siri. Yo mennen tout moun ki malad ak tout

4,3: Nèg antravan an pwoche... Levanjil la prezante nou twoke kòn Jezi ak Satan an, (Satan vle di sila a ki chèche antrave moun), kòm yon diskisyon ak Farizyen yo ki te chita sou Liv yo, pou fè nou santi ata Liv yo kapab kondi nou nan erè, si nou pa chèche sèvi Bondye toutbon vre. Epitou li montre nou gwo difikilte Jezi ansanm ak patizan l yo te genyen ak Farizyen yo.

4,4-10: Twa tantasyon yo fè nou sonje tantasyon pèp Izaryèl la nan dezè a (Egzòd 16,2; Egzòd 17,1; Egzòd 32). Nan repons Jezi bay Satan, nou jwenn twa vèsè Detewonòm. Obeyisans san fay Pitit la se lekòtrè dezobeyisans pèp la. Jezi ranpòte viktwa nan batay sa a. Aprè li, Legliz la tou pral gen pou li goumen kont tantasyon sa yo.

4,11: Zanj yo pwoche... Lè Jezi fin repouse tout kalite tantasyon sa yo, li antre nan yon relasyon zanmitaj sere ak Bondye.

4,17: Chanje kè nou. Peyi Wa ki nan syèl la pre rive: Jezi kòmanse misyon li a. Li mande pou moun yo chanje kè yo, sa vle di yo dwe reflechi ak aji yon lòt jan. *Reny Syèl la...* Matye pale sou Peyi Wa ki nan Syèl la pase li pale sou Peyi kote Bondye Wa a, paske Jwif yo pa t pwononse Non Bondye, paske Non Bondye te sakre anpil, pou-tèt sa yo te pran abitud di «Syèl la». Peyi Wa ki nan Syèl la se menm Peyi kote Bondye Wa a. Jezi vini pou li tabli Gouvènman Papa li pami nou. Konsa, depi kounye a gouvènman Papa a sou tè a.

kalite maladi ba li, moun ki toumante, moun demon kenbe, moun ki gen mal-kadi, moun ki paralize. Li geri yo. ²⁵Yon gwo foul moun, ki te sòti Galile, Dekapòl, Jerizalèm, Jide, ak lòt bò larivyè Jouden an, t ap swiv li.

Gwo chans lavi a

Lk 6,20-23

5¹Lè li wè foul moun yo, li monte nan mòn nan. Kou li chita, patizan li yo pwoche kote l. ²Li louvri bouch li. Li kòmanse montre yo anpil bagay. Li di :
³Ala chans pou moun ki pòv nan kè yo, paske Peyi Wa ki nan syèl la se pou yo.
⁴Ala chans pou moun k ap kriye,

Lk 6,
17-23;
Mk 3,13;
Lk 9,1

paske yo va jwenn konsolasyon.

⁵Ala chans pou moun ki dou, paske se yo menm ki va eritye tè a.

⁶Ala chans pou moun ki grangou, ki swaf sa ki kòrèk,

paske yo va jwenn tout sa yo anvi a.

⁷Ala chans pou moun ki gen kè sansib, paske yo va jwenn kè sansib.

⁸Ala chans pou moun ki gen kè pwòp, paske yo va wè Bondye.

⁹Ala chans pou moun k ap travay pou moun gen kè poze, paske yo va rele yo pitit Bondye.

¹⁰Ala chans pou moun k ap souffri pèsekisyon poutèt sa ki kòrèk, paske Peyi Wa ki nan syèl la se pou yo.

Sòm
37,11

Iz 51,1;
Ekltk
24,21

18,33;
Jk 2,13

Sòm
24,4;
33,20

Eb 12,4;
Jk 3,18;
1Pyè
3,14

5,1 : Jezi monte nan mòn nan... Matye pale sou mòn pou fè nou sonje mòn Sinayi a, kote Moyiz te resevwa kòmandman yo (Egzòd 19). Se poutèt sa nan premye pawòl Jezi yo, nou wè l tankou yon Moyiz tounèf, ki bay pèp li a yon Lalwa tounèf, Lalwa Peyi kote Bondye Wa a (Chapit 5-7).

5,3 : *Ala chans pou moun yo* : Jezi chwazi yon pèp Bondye tounèf, ki resevwa Lalwa tounèf la. Se pa pèp douz branch fanmi yo ankò ak tè pa yo, lang yo, fwontyè yo, anbisyon yo. Kounye a se yon pèp Bondye pral chèche pami tout nasyon. Se tout pèp ki sou tè a.

La a Matye prezante nou 8 «*Se chans pou moun yo*»... men nan Lik (6,20-26) pa gen plis pase kat (Moun ki pòv yo, moun ki grangou yo, sa k ap kriye yo, ak sila yo moun voye jete yo). An reyaltite ni Lik, ni Matye devlope yon sèl mesaj : Gwo chans lavi a se yon Lalwa tounèf pou yon pèp Bondye tounèf.

Chans lan se nan Bondye li sòti, se li ki ba yo Peyi kote Bondye Wa a.

5,3 : *Ala chans pou moun yo ki pòv nan kè yo* : Pòv nan kè yo vle di moun ki pa mete sans lavi nan lajan, men ki mete tout konfyans yo nan Bondye. Anpil fwa nou tande moun di Matye pa pale sou sitiyaasyon moun ki pòv ki pa gen byen tè a, men li pale sou sitiyaasyon moun ki pòv nan kè yo. Isit la se pov nan kè, men gen lòt kote li montre nou kijan byen tè a kapab enpoze moun tounen patizan Kris la (Mt 19,21-24).

–*Paske Peyi Wa ki nan syèl la se pou yo* : Se pa rezilta afè pòv la, men se yon kado espesyal Bondye fè yo. Peyi Wa ki nan Syèl la kòmanse isit la, pou moun ki pran lavi a jan sa a, men l ap fin bout nan finisman tan yo.

5,4 : *Ala chans pou moun k ap kriye, paske yo va jwenn konsolasyon* : Jezi vle pou kretyen yo mete yon kominote sou pye kote tout moun jwenn jistis ak renmen. Nan yon kominote konsa Bondye la tankou Wa, pa gen ni maspinay, ni kriye.

5,5 : *Ala chans pou moun ki dou, paske se yo menm ki va eritye tè a* (Sòm 37 ; Mt 11,28-30). Se menm moun pòv yo, men ki viv ak yon kè senp, nan pasyans, ki pa fè vyolans, ki soumèt yo devan Bondye. Konsa rèv pèp Izrayèl la pou tout moun gen yon mèsò tè kote pou yo travay, reyalize, paske lè sa a Bondye bay tè a lapè, Bondye prezan nan mitan pèp la.

5,6 : *Ala chans pou moun ki grangou, ki swaf sa ki kòrèk, paske yo va jwenn tou sa yo anvi a* : Lavi kòrèk la vle di fè volonte Bondye (Mt 7,21). Lè sa a egalite, libète tout moun bezwen pou li viv kòm moun, li jwenn yo.

5,7 : *Ala chans pou moun yo ki gen kè sansib, paske yo va jwenn kè sansib* : Moun ki gen kè sansib, se moun ki renmen padonnen, ki ede lòt (Mt 25,31-46). Sa a se kominote kretyen an. Yon kominote kè sansib kote youn padonnen lòt, kote youn ede lòt. Konsa, moun sa yo tou ap jwenn padon, y ap jwenn moun ede yo.

5,8 : *Ala chans pou moun ki gen kè pwòp, paske yo va wè Bondye* : Sa vle di moun ki gen yon kè san tach, yon kè fran, sensè, yon moun ki pa gen okenn move entansyon. Wè Bondye vle di y ap fè esperyans prezans Bondye depi kounye a nan lavi yo, anvan yo rive wè l toutbon vre (1Kor 13,12).

5,9 : *Ala chans pou moun k ap travay pou lapè, paske yo va rele yo pitit Bondye* : Travay pou lapè se menm ak travay pou jistis, pou lavi kòrèk, pou renmen. Peyi kote Bondye Wa a mande pou nou mete tou sa nou kapab an aktivite pou fè yon sosyete renmen boujonnen sou tè a.

5,10 : *Ala chans pou moun k ap souffri pèsekisyon poutèt sa ki kòrèk, paske Peyi Wa ki nan Syèl la se pou yo* : Nenpòt kote nou ye, nou pa fouti viv Levanjil la san sibi pèsekisyon. Epitou nou konnen, bò lane 85-90 (nan epòk Matye te ekri levanjil sa a) kominote kretyen yo t ap sibi pèsekisyon. Farizyen yo te konn mete yo deyò

Jk 1,2 ¹¹Ala chans pou nou, lè yo va pale nou mal, lè yo va pèsekite nou, lè yo va akize nou nan fè manti sou nou, poutèt mwen menm.

10,22; 1Pyè 4,14; Eb 11,32; Jk 5,10 ¹²Fè kè nou kontan, danse, paske rekonpans nou anpil nan syèl la. Se konsa reyèlman vre, yo te pèsekite pwofèt ki te anvan nou yo.

Nou se sèl ak limyè tè a

Mk 9,50; Lk 14,34-35

Mk 9,50; Lk 14,34-35; Lev 2,13; Res 18,19 ¹³Nou se sèl tè a. Men si sèl la vin fad, ak kisa yo va sale l? Li pa vo anyen ankò, sòf pou yo jete l deyò, pou moun pile l.

Iz 49,6; Jn 8,12; Flp 2,15; Lk 8,16; 11,33; Mk 4,21; Jn 3,21; 15,8; 1Kor 10,31 ¹⁴Nou se limyè tè a. Yon vil ki chita sou tèt yon mòn pa kapab kache. ¹⁵Yo pa limen lanp pou yo mete l anba mamit, men sou etajè, konsa li klere pou tout moun ki nan kay la. ¹⁶Se konsa tou, pou limyè nou klere devan moun, pou yo wè bon zèv nou yo. Epi pou yo fè konpliman pou Papa nou ki nan syèl la.

Sa Jezi di sou Lalwa a

Lk 16,17

Wm 3,31; 10,4 ¹⁷Pa mete nan tèt nou mwen vini pou mwen kraze Lalwa a oswa Pwofèt yo. Mwen pa vini pou mwen kraze,

men pou mwen mete anfòm nèt. ¹⁸Mwen di nou sa, anverite : Anvan syèl la ak tè a disparèt, pa gen yon i, pa menm yon ti pwèn nan Lalwa a ki pou disparèt, jistan tout bagay fini fèt. ¹⁹Yon moun ki pa kenbe youn nan pi piti nan kòmandman sa yo, epi ki montre lòt moun fè menm jan an, li va pase pou pi piti nan Peyi Wa ki nan syèl la. Men okontrè, yon moun ki kenbe kòmandman sa yo, e ki montre lòt moun fè menm jan, li va pase pou gran nèg nan Peyi Wa ki nan syèl la.

Lavi kòrèk tounèf la depase ansyen an

Wm 10,3; Flp 3,9 ²⁰Mwen asire nou : Si mòd lavi kòrèk nou an pa depase mòd lavi kòrèk pwofesè Lalwa ak Farizyen yo, se sèten nou p ap antre nan Peyi Wa ki nan Syèl la.

20,13; Dtw 5,17; Lk 12,57 ²¹Nou tandè sa yo te di zansèt nou yo : 'Ou pa gen dwa touye.' Si yon moun touye, fòk li parèt nan tribinal.

Ef 4,26; Jk 1,19-20 ²²Eben, mwen menm, mwen di nou, yon moun ki fache sou frè l, li va parèt nan tribinal. Men sila a ki joure frè l : « Sòt », li pral parèt devan Sanedren an, epi sila a ki di l : « Moun fou », li va merite al nan dife ki limen pou toutan an.

Mk 11,25; Wm 13,9 ²³Se poutèt sa, lè w vin prezante ofrann

nan sinagòg yo akòz yo di yo kretyen, epi yo te denonse yo devan otorite women yo. Jezi menm te pwomèt Bondye l ap kanpe ak yo (Mt 10,21-31).

5,13-14 : *Nou se sèl tè a. Nou se limyè tè a :* Se konsekans gwo chans yo, moun ki viv konsa, se yo ki sèl ak limyè tè a. Se yo ki pou ede lòt moun jwenn sans lavi a, ki pou klere chemen yo. Sa se misyon patizan Jezi Kri yo.

–*Yon vil ki chita sou tèt yon mòn...* : Jerizalèm, vil sakre a, te bati sou tèt mòn Siyon an. Kounye a se kominote Jezi a ki Lavil tounèf kote Bondye rete a.

5,17 : *Pa mete nan tèt nou mwen vini pou m kraze Lalwa...* Misyon Jezi te genyen an se pa t detwi Ansyen Kontra a ki anonse Peyi kote Bondye Wa a. Jezi reyalize tou sa li te di sou Peyi kote Bondye Wa a. Men kretyen kominote Matye yo te bezwen kontinye swiv Lalwa Moyiz la, paske se Jwif yo te ye. Ti pa ti pa kretyen yo pral rive kite relijyon Jwif la.

5,18 : *Jistan tout bagay fin fèt :* Ansyen Kontra a te la pou yon bout tan, li te nesèsè, nan lis-

twà delivrans lan. Fòk pawòl pwofèt yo te reyalize.

5,19 : *Yon moun ki pa kenbe youn nan pi piti nan kòmandman sa yo :* Jezi dakò pou yo respektè Lalwa Moyiz la, men dapre sans tounèf li ba li a, ki pa menm jan ak sa Farizyen yo te fè l tounen (Mt 23,1-3).

5,20 : *Si mòd lavi kòrèk nou an...* : Se Lespri Sen ki ban nou kapasite pou nou swiv Lalwa jan Jezi montre nou an : mete yon sosyete ki chita sou jistis ak renmen sou pye, li pi konsekan pase swiv Lalwa a jan Farizyen yo fè a.

5,21-22 : *Nou tandè... Eben, mwen menm, mwen di nou...* : Jezi vin bay Lalwa Moyiz la sa li te manke. Jezi pral repete fraz sa a sis fwa.

–*Nou tandè...* : Jezi pale sou lekti Liv yo ki te konn fèt chak samdi nan sinagòg yo.

–*Yon moun ki fache sou frè l...* : Lalwa Kris la se yon envitasyon pou pa gen limit nan relasyon ak frè nou yo. Pi piti bagay ou fè kont frè w, konsekan nan je Bondye.

5,23 : *Lè w vin prezante ofrann ou sou lòtèl la...* Bon rapò youn ak lòt pi konsekan pase tout

ou sou lotèl la, si lè sa a ou sonje frè w gen yon bagay kont ou, ²⁴ kite ofrann ou a la devan lotèl la, al rekonsilye ak frè w anvan. Apre sa, ou va tounen pou w prezante ofrann ou an.

Lk 12,58-59

²⁵ Fè vit pou w mete w dakò ak moun ki gen kont ak ou, lè w sou wout la toujou ansanm avè l, konsa, moun sa a p ap lage w nan men jij la, pou jij la menm lage w nan men gad la, epi pou gad la menm lage w nan prizon. ²⁶ Mwen di w sa: Anverite ou p ap sòti la a anvan w fin peye dènye kadran an.

²⁷ Nou tande sa yo te konn di: 'Ou pa dwe fè adiltè.' ²⁸ Eben, mwen menm, mwen di nou, yon moun ki gade yon madanm pou l anvi l, li deja fè adiltè ak li nan kè l.

Mt 18,8-9

²⁹ Si je dwat ou fè w tonbe nan peche, rache l, voye l jete lwen w. Pito yon sèl nan manm ou yo pèdi, pase pou yo jete tout kò w nan boukan dife a. ³⁰ Si men dwat ou fè w tonbe nan peche, koupe l, voye l jete lwen w. Pito yon sèl nan manm ou yo pèdi, pase pou yo jete tout kò w nan boukan dife a.

seremoni lapriyè nou fè pou Bondye. Se pou toulède mache ansanm. An nou sispann rele peche sèlman sa moun remake epi kondane (Oze 6,6; Mt 9,13; 12,7).

5,26 : *de ti monnen, valè yon kadran konsa.* Yon kadran sete yon ti monnen women yo te fè l an bwonz ki pa t menm gen valè. Yo te bezwen 4 kadran pou yo fè yon las epi yo te bezwen de las pou yo achte yon ti zwazo (Matye 10,29).

5,27 : *Ou pa dwe fè adiltè...* Se egzijans renmen ki nan Lalwa a. Jezi fè li rive jis nan dènye bout. Ou pa dwe manke anyen nan devwa renmen an.

5,29 : *Si je dwat ou...* : Nan Bib la je reprezante anvi nou genyen nan kè nou. Je se konsyans nou. Men nou reprezante tou sa nou fè. Si nou kite move anvi ak move zak gide lavi nou, y ap mennen nou nan lanmò.

5,31 : *Yo te konn di toujou : 'Yon moun ki voye madanm li ale, dwe ba l yon papye divòs ? Jezi*

Mk 10,11-12; Lk 16,18; Mt 19,9

³¹ Yo te konn di toujou: 'Yon moun ki voye madanm li ale, dwe ba l yon papye divòs.' ³² Eben mwen menm, mwen di nou: Yon moun ki voye madanm li ale, sòf si maryaj la pa t bon dapre Lalwa, se voye li voye l al fè adiltè. E si yon moun marye ak yon fi mari l te voye l ale, li fè adiltè.

³³ Nou tande ankò sa yo te konn di zansèt yo: 'Ou p ap fè move sèman. Devan Granmèt la fòk ou toujou kenbe sèman w.' ³⁴ Eben, mwen menm, mwen di nou: Nou pa gen dwa fè sèman ditou, ni sou syèl la, paske se fotèy Bondye, ³⁵ ni sou tè a, paske se ti ban pou pye Bondye, ni sou Jerizalèm, paske se vil gran Wa a. ³⁶ Pa fè sèman sou tè ou non plis, paske ou pa kapab fè yon grenn cheve vin blan oubyen vin nwa. ³⁷ Pawòl ou, se: 'Wi? Wi. Non? Non.' Tout sa yon moun di anplis, sòti nan Malveyan an.

Lk 6,29-30

³⁸ Nou tande yo te konn di: 'Je pou je, dan pou dan.' ³⁹ Eben, mwen menm, mwen di nou: Pa al kenbe tè ak mechan ditou. Okontrè, si yon moun ba w yon soufflèt bò figi dwat ou, lonje lòt bò a ba li. ⁴⁰ Si li vle fè w pwosè pou li pran

montre li pa dakò ditou ak koze divòs la. Maryaj la se yon inyon sakre. Sa Bondye mete ansanm, pèsonn pa gen dwa separe l (Mt 19,6). Pou kalite inyon ki pa kadre ak Lalwa, nou kapab li nan Levitik 18,6-26. Nan Liv Travay Apot yo, nou jwenn menm anpechman (T Ap 15,20-29; 21,25).

5,37 : *Pawòl ou se: Wi? Wi. Non? Non.* Yon moun k ap swiv Jezi pa nan woule de bò. Wi se wi, non se non.

5,38 : *Je pou je, dan pou dan.* Nou li sa nan Detewonòm 19,18-21. Se yon prensip ki te pretann mete yon limit nan vanjans. Jezi al pi lwen pase sa : li mande pou patizan li yo pa tire vanjans ditou.

5,39 : *Pa al kenbe tè ak mechan ditou* : Jezi p ap mande nou ankouraje enjistis, men se yon fason li vle montre nou se nan sispann vyolans nou va rive elimine vyolans.

Dtw
24,1;
Mal 2,
14-16;
Mk 10,4

19,9;
Mk 10,
11-12;
Lk
16,18;
1Kor 7,
10-11

20,7;
Lev
19,12;
Dtw
23,22;
Mt
23,16

Iz 66,1;
Mt
23,22;
Jk 5,12

Sòm
48,3

2Kor 1,
17-19

21,24;
Lev
24,20;
Dtw
19,21

Lk 6,29;
Jn
18,22;
1Kor
6,7

chemiz ou, kite palto w ba li tou. ⁴¹Si li fòse w fè yon bout chemen ak li, fè de fwa piplis. ⁴²Si yon moun mande w, ba li. Si yon moun vle prete nan men w, pa vire do ba li.

Lk 6,31

Lk 6,27-28.32-36

⁴³Nou tande yo te konn di: '*W a renmen pwochen w, w a rayi lènmi w.*' ⁴⁴Eben, mwen menm, mwen di nou: Renmen lènmi nou yo. Lapriyè pou sa k ap pèsekite nou yo. ⁴⁵Konsa, n a pitit Papa nou ki nan syèl la, li menm ki fè solèy li a leve sou moun ki mechan, tankou sou moun ki bon yo, li menm ki fè lapli tonbe sou moun ki kòrèk, tankou sou moun ki pa kòrèk.

Lev 19,18

Lk 6, 27-36;

Job 31,29;

T Ap 7,60;

Wm 12,20;

Pwv 25,21;

23,4

⁴⁶Reyèlman vre, si nou renmen moun ki renmen nou yo, ki rekonpans nou merite? Èske pibliken yo pa fè menm bagay? ⁴⁷Si nou sere bonjou nou pou frè nou yo sèlman, sa nou fè pase sa? Èske pèp etranje yo pa fè menm bagay? ⁴⁸Nou menm, se pou nou bon nèt, menm jan Papa nou, ki nan syèl la, bon nèt.

Lev 19,2;

Dtw 18,13;

1Pyè 1,16;

Jk 1,4

Fè lacharite san bri

23,5;

Lk 16, 14-15;

Jn 5,44

Am 4,5

6¹ Atansyon pou nou pa fè bon zèv nou yo devan moun, pou nou fè yo wè nou. Si se sa, nou p ap jwenn rekonpans nan men Papa nou ki nan syèl la. ²Se poutèt sa, lè w ap fè lacharite, pa mache sonnen klewon. Ipokrit yo fè sa nan sinagòg yo ak nan lari, pou yo ka jwenn glwa nan men

moun. Anverite, mwen di nou sa: Yo deja jwenn rekonpans yo. ³Ou menm, lè w ap fè lacharite, pinga men gòch ou konnen sa men dwat ou ap fè, ⁴pou lacharite ou fè a rete kache. Papa w ki wè tout sa ki kache, ap renmèt ou sa.

Sòm 139,2-3

Lapriyè san moun pa wè

⁵Lè n ap lapriyè, pa fè tankou ipokrit yo. Lè y ap lapriyè, yo renmen kanpe nan sinagòg yo, oubyen nan mitan kafou yo, pou moun ka wè yo. Anverite, mwen di nou, yo deja gen rekonpans yo. ⁶Pou ou menm, lè w ap lapriyè, antre nan chanm ou, fèmen pòt ou, epi lapriyè Papa w ki la, kote ki kache a. Papa w ki wè tout bagay ki kache, ap renmèt ou sa.

6,16

2Wa 4,33;
Dan 6,11

Lapriyè toutbon vre a : Papa nou ki nan syèl la

Lk 11,2-4

⁷Nan lapriyè nou yo, pinga nou plede ap pale anpil tankou pèp etranje yo. Yo mete nan tèt yo si yo pale anpil, y ap fè tande vwa yo. ⁸Pa al fè tankou yo, paske Papa nou konnen tout sa nou bezwen anvan menm nou mande l.

6,32;
Lk 12,30

⁹Nou menm, lapriyè konsa :

Lk 11, 1-4;
Ezk 36,23;
Jn 17,6

Papa nou ki nan syèl la,
se pou yo respekte non w.

¹⁰Se pou gouvènman wa w la rive.

26,39

Se pou volonte w fèt sou tè a, tankou nan syèl la.

¹¹Pen nou bezwen pou jounen an, ban nou li jodi a.

Pwv 30,8

5,43 : *W a renmen pwochen w, w a rayi lènmi w.* Ansyen Kontra a te pale sou renmen pwochen w, men se solidarite ant manm pèp Jwif la. Ak Levanjil Jezi a pwochen an se tout moun sou tè a, kèlkanswa peyi li, ras li, menm lènmi a ladan tou. Se egzanp sa a Jezi kite pou nou.

6,1 : Jezi ban nou kèk egzanp pou nou swiv. San yo menm nou p ap wè Peyi kote Bondye Wa a : aji sèlman pou Bondye, san nou pa chèche fè lòt moun konn sa, epi bliye jan Farizyen yo te konn chèche parèt pou tout moun te fè yo konpliman.

–*Pou fè yo wè nou* : fraz sa a pral parèt twa fwa nan rapò ak bon aksyon, bon lapriyè ak fè jèn. «Ipokrit» se yon mo grèk ki vle di moun ki pran pòz li pi bon pase jan li ye vre.

6,5-7 : Farizyen yo te konn fè lapriyè nan kafou, pou tout moun wè yo epi pale byen sou yo. Lè yo lapriyè, yo te konn pale anpil anpil... Jezi montre nou lapriyè toutbon an pa chita sou kantite pawòl li gen ladan. Sa ki bay lapriyè valè, anvan tout lòt bagay, se sa ki anndan kè nou, lafwa nou ak renmen Bondye.

6,9-13 : *Papa nou ki nan syèl la.* Se modèl pou tout lapriyè kretyen yo. Li montre rapò tounèf kominote a genyen ak Bondye. Apati Jezi Kri nou kapab rele Bondye : **Papa**. Li pa di *Papa mwen...* men *Papa nou*, pou montre yon rapò lapriyè kominotè. Nan *Papa nou* dapre Levanjil Matye a nou jwenn sèt demann. Sèt se chif pafè. *Papa nou ki nan syèl la* se lapriyè toutbon vre.

18,21; 18,35; 26,41; Jn 17,15
 12 Efase dèt nou yo, tankou nou efase pa moun ki te dwe nou yo.

13 Pa kite nou pran nan pyèj.

Men delivre nou ak Malveyan an.

14 Wi, si nou padonnen moun yo fòt yo, Papa nou ki nan syèl la va padonnen nou tou. 15 Men si nou pa padonnen moun yo fòt yo, Papa nou p ap padonnen fòt nou yo non plis.

Mk 11,25; Ef 4,32; Kol 3,13; Ekltk 28,1-5
Fè jèn san moun pa konnen

1z 58,5 16 Lè n ap fè jèn, pa pran pòz kò kraz nou, tankou ipokrit yo konn fè a: Yo fè figi yo tris, pou moun wè y ap fè jèn. Anverite, mwen di nou sa, yo deja jwenn rekonpans yo. 17 Pou ou menm, lè w ap fè jèn, mete losyon sou tèt ou, lave figi w, 18 konsa, moun p ap bezwen konnen w ap fè jèn, men Papa w ki la kote ki kache a va konnen. Epi Papa w ki wè nan kote ki kache a ap renmèt ou sa.

Trezò toutbon vre a

Lk 12, 33-34; Jk 5, 2-3; Ekltk 29,11
 Lk 12,33-34

19 Pa ranmase trezò sou latè, kote mit ak vè ap devore li, kote vòlè ap fè

19,21; Kol 3,1
 twou pou yo bwote, 20 men ranmase trezò nan syèl la, kote pa gen ni mit, ni vè k ap devore li, kote pa gen vòlè k ap fouye pou yo bwote, 21 paske kote trezò w ye, se la kè w ye tou.

Je se lanp kò a

Lk 11,34-35

22 Je se lanp kò a. Se pou sa, si je w ansante, se tout kò w ki nan limyè. 23 Men, si je w malad, se tout kò w ki nan fènwa. Si limyè ki anndan w lan se fènwa, ala yon kalite fènwa!

Bondye ak lajan

Lk 16,13

24 Pèsonn pa kapab sèvi de mèt. Se oubyen li rayi youn epi li va renmen lòt la, oubyen li va kole kò l sou youn epi li va meprize lòt la. Nou pa kapab sèvi Bondye ansanm ak lajan.

Fè Bondye konfyans

Lk 12,22-31

25 Se poutèt sa mwen di nou: Pa chaje tèt nou pou lavi nou, ni pou sa nou pral manje, ni pou sa nou pral

Jezi te montre nou yon nouvo rapò ak Bondye epi li te montre nou figi Bondye toutbon: Bondye se pa yon Jij, li se yon Papa.

Se pou yo respekte non w... Nan mantalite Jwif la, non an se reyelite a menm. Respekte Non w vle di, se rekonèt se ou menm ki Bondye toutbon vre.

Se pou gouvènman wa w la rive : Bondye vle gouvènènt tout kote pou li pote lavi pou tout pitit li yo. Peyi kote Bondye Wa a deja la, men li gen pou li fin tabli nèt nan dènye tan yo.

Se pou volonte w fèt sou tè a... Se sa Jezi fè tout lavi li. Jezi pral mete fraz sa a nan mitan kè lapriyè li a nan Jaden Jetsemani a (Mt 27,39). Jezi vle patizan l yo fè menm jan ak li. Volonte Bondye Lavi a se pou tout moun jwenn sa yo bezwen pou yo viv kòm moun.

Pen nou bezwen... Nou mande Bondye manje nou bezwen pou nou viv, men pen nou mande a se pawòl Bondye a tou (Dtw 8,3). Gwo nèg save premye syèk Legliz yo, te konn wè pen Lekaristi a nan demann sa a tou.

Efase dèt nou yo... Dèt nou yo anvan tout bagay se peche nou yo pou Bondye padonnen. Demann nou jwenn nan lapriyè sa a fè nou sonje lane jibile (Lev 25,8-19), kote tout dèt moun pòv yo te efase.

Tankou nou efase pa moun ki te dwe nou yo... Modèl padon nou jwenn nan men Bondye se modèl padon nou dwe bay frè ak sè nou yo.

Pa kite nou pran nan pyèj: Nan pyèj mechan an, sitou pyèj nan dènye tan yo k ap pi difisil toujou.

Men delivre nou ak Malveyan an : Lènmi an se pa sa ki mal la, men se Malveyan an. Sila a ki pisan, entèlijan, k ap veye pou li pran nou nan pyèj, pou fè nou kite chemen lafwa a.

6,16: Lè n ap fè jèn... Jezi pa ni fè lwanj pou jèn, ni li pa kondane l. Li menm tou li te fè jèn pou karant jou. Li deklare jèn nan pa gen valè si n ap fè l pou moun wè. Pwofèt yo te deklare jèn nan pa sèvi anyen si nou pa gen kè sansib pou frè ak sè nou yo (Izayi 58,3-7; Zak 7,4).

6,19: Pa ranmase trezò sou latè : Se yon avètisman kont renmen richès nou genyen nan kè nou. Jezi envite nou, yon lòt fwa ankò, kwè nan lapwovidans Papa a: si nou okipe afè l yo, li menm tou li va okipe pa nou yo.

6,22: Je se lanp kò a. Je a reprezante konfyans lan. Si je ou nan limyè, ou nan laverite. Men si je w nan fènwa, ou nan peche, nan manti.

6,24: Pèsonn pa kapab sèvi de mèt : Gen danje pou lajan tounen tèt nou. Lè sa a nou mete l nan plas Bondye. Lajan nesèsè, men fòk nou pa fè l tounen yon zidòl. Jezi di : Li pi fasil pou yon chamo pase nan je yon zegwi pase pou yon moun rich antre nan syèl la (Mt 10,22-27; 19,23-24).

bwè, ni pou kò nou, ak ki sa nou pral abiye. Èske lavi pa vo plis pase manje? Èske kò a pa vo pipis pase rad? ²⁶Gade zwazo yo ki nan syèl la: Yo pa simen, yo pa rekòlte, yo pa ranmase pou yo sere nan galata, epi, Papa nou ki nan syèl la ba yo manje. Èske nou pa vo pipis pase yo?

²⁷Nan chaje tèt li, kilès nan nou ki ta kapab mete mezi yon bra sou longè lavi l? ²⁸Pou rad nou menm, poukisa n ap bat kò nou? Gade flè nan raje kijan yo pouse, yo pa bay tèt yo traka, yo pa koud, ²⁹epoutan, mwen di nou, menm Salomon, nan tout gran panpan l, pa t abiye tankou youn nan yo. ³⁰Eben, si Bondye abiye zèb ki nan raje konsa, jodi a yo la, demen yo jete yo nan boukan, èske li p ap fè pipis pou nou toujou? Bann moun ti lafwa! ³¹Pa chaje tèt nou nan pale anpil: 'Sa nou pral manje? Sa nou pral bwè? Ak ki sa nou pral abiye?' ³²Sa yo se yon bann bagay moun lòt nasyon yo ap chèche, men Papa nou ki nan syèl la konnen nou bezwen tou sa. ³³Chèche Peyi kote Bondye Wa a anvan, ak sa ki kòrèk devan l, epi n ap resewa tout bagay sa yo kòm degi. ³⁴Pa bat kò nou pou demen, demen va bat kò l pou tèt li. Chak jou gen kont pwoblèm li.

Pinga jije

Lk 6, 37-42;
1Kor 4,5

7 ¹Pa jije pou yo pa jije nou, ²paske se ak menm jijman nou jije a, yo va jije nou. Se nan menm mezi nou mezire a, yo va sèvi pou nou. ³Poukisa w ap gade pay la ki nan je frè w la? Epi

Mk 4,24;
Jn 8,7
Wm 2,1;
14,4

gwo poto ki nan je pa w la, ou pa wè l! ⁴Oubyen kouman ou pral di frè w: 'Kite mwen wete pay ki nan je w la,' alòske gen yon poto nan pa w la? ⁵Ipo-krit, wete poto ki nan je w la anvan, lè sa a ou va wè klè pou w wete pay ki nan je frè w la.

1Kor 5,12;
Jk 4,11

Pa jwe ak bagay sakre

⁶Pa bay chen bagay ki sakre. Pa jete bèl bijou nou yo devan kochon. Yo ka mache sou yo, apre yo vire tounen kont nou pou yo devore nou.

Rezilta lapriyè

Lk 11,9-13

⁷Mande, yo va ba nou. Chèche, nou va jwenn. Frape, yo va louvri pou nou. ⁸Paske moun ki mande, li jwenn, moun ki chèche, li trouve, moun ki frape, yo louvri pou li. ⁹Kilès nan nou, lè pitit li mande l yon pen, li renmèt li yon wòch? ¹⁰Oubyen, si l mande l yon pwason, li renmèt li yon sèpan? ¹¹Si nou menm, ki pa bon, nou konn bay pitit nou yo bon bagay, nou pa bezwen mande kijan Papa nou ki nan syèl la ap bay moun ki lapriyè l yo bon bagay!

Lk 11,9;
Mt 18,19
Mk 11,24;
Jn 14,14

Prensip an nò

Lk 6,31

¹²Tout sa w vle lòt moun yo fè pou ou, ou menm tou, fè l pou yo. Se sa ki Lalwa ak pawòl Pwofèt yo.

Lk 6,31;
Jk 1,17;
Wm 13,8

De chemen yo

Lk 13,24

¹³Antre nan pòt ki jis la. Chemen ki mennen nan pèdisyon an, li gwo, li laj, gen anpil moun ki pran l. ¹⁴Men chemen

Lk 13,24
T Ap 14,22

6,25-26: Pa chaje tèt nou pou lavi nou... Bondye fè pou nou reskonsab tèt nou, pou nou reskonsab tout kreyasyon an. Men nan travay sa a, se li menm pou nou fè konfyans an premye.

6,33: Chèche Peyi kote Bondye Wa a anvan. Peyi kote Bondye Wa a se sa Jezi te vin preche li menm. Se yon lòt kalite lavi kote tout bagay mache jan Bondye vle. Si se pou sa n ap travay, n ap jwenn tout lòt byen nou bezwen.

7,6: Pa jete bèl bijou nou yo devan kochon. Petèt koze sa a gen rapò ak fason Jwif yo te konn

gade Women yo. Nou pa bezwen tann pou tout moun konprann valè Jezi Kri genyen.

7,12: Tout sa w vle... Moun save yo rele sa a: «Prensip lò a, prensip kle a. Prensip pi enpòtan an». Se nannan koze prèch Jezi fè sou mòn nan. Se yon prensip enpòtan anpil pou kominote kretyen yo. Si nou fè sa li di, n ap swiv tout Lalwa a ak tout Pwofèt yo.

7,13: Antre nan pòt ki jis la. Pami tout kantite moun sa yo ki te gen chans rankontre Jezi, e li te rele vin pataje misyon li an, se yon ti ponyen ki

ki mennen nan lavi a jennen, pòt la piti, se yon ti pòsyon moun ki jwenn li.

Fo pwofèt yo

Ezk 22,28; 2Pyè 2,1; Lk 6,26; Gal 1,8

Lk 6,43-44

¹⁵ Atansyon ak fo pwofèt yo. Yo pran pòz ti mouton pou yo vin bò kote nou, men anndan yo, se chen anraje yo ye.

Lk 6,43-44; Mt 12,33; Mk 9,40; Lk 9,50; Mt 10,16; Jn 10,12; T Ap 20,29

¹⁶ Se dapre fwi yo donnen pou nou rekonèt yo. Èske yo konn keyi rezen sou pye pikan? Èske yo konn keyi fig frans sou pye chadwon? ¹⁷ Se konsa, tout

Eklk 27,6; Jk 3,12

bon pyebwa bay bon fwi. Okontrè move pyebwa bay move fwi. ¹⁸ Bon pyebwa pa ka bay move fwi, ni yon move pyebwa pa ka donnen bon fwi.

Lk 3,10; Lk 3,9; Jn 15,6

¹⁹ Tout pyebwa ki pa bay yon bon fwi, yo va koupe l, yo va jete l nan dife.

12,33

²⁰ Se konsa, nou va rekonèt yo dapre fwi yo donnen.

Patizan toutbon vre a

Lk 13,25-27

Lk 6,46; Wm 2,13; Jk 1,22; 1Jn 2,17

²¹ Se pa nan rete di mwen: 'Granmèt, Granmèt' yon moun pral antre nan Peyi Wa ki nan Syèl la, men se nan fè volonte Papa m ki nan syèl la. ²² Jou sa

Jer 14,14; 27,15; Mk 9,38

a, anpil moun ap di mwen: 'Granmèt, Granmèt, se pa t nan Non w, nou te konn pale tankou pwofèt? Se pa t nan Non w, nou te konn chase demon? Se pa t nan Non w nou te konn fè anpil mirak?' ²³ Lè sa a, mwen va di yo anfas: 'Mwen pa t janm konnen nou. Sòt kò nou sou mwen, nou menm ki t ap fè move zak!'

Sòm 6,9; Mt 10,33; 2Tm 2,12; Mt 13,41; 25,41

aksepte chanje lavi yo, epi ki pran angajman swiv li. Pou moun rive fè sa, li dwe konnen gen difikilte ladan, epi fòk li aksepte sakrifis ki mache ak sa li chwazi a. Men anpil ladan yo chwazi chemen fasil la, ki mennen nan pèdisyon. Yo pa pran chemen Jezi a, yo gaspiye don Bondye yo.

7,15: Atansyon ak fo pwofèt yo. Nan listwa pèp Jwif la, toujou genyen bon pwofèt ak fo pwofèt. Fòk nou fè atansyon. Pawòl Jezi yo vize tout moun k ap kreye divizyon, k ap fè manti, k ap fè vyolans, epi k ap chèche pouvwa, menm lè yo pretann y ap sèvi yon kòz ki kòrèk. Yo di yo chèche lajistis, men an reyalye yo chèche pwòp entere pa yo.

7,24: Bati kay li sou wòch... Kay la reprezante lavi moun. Fòk nou bati lavi nou sou bon fonda-

Lk 6,47-49

²⁴ « Yon moun ki koute pawòl mwen sòt di la yo, e ki fè sa yo di, va pase pou yon moun bon konprann, ki bati kay li sou wòch, ²⁵ lapli tonbe, larivyè desann, van soufle fin debòde sou kay sa a, li pa kraze, poutèt yo te bati l sou wòch. ²⁶ Men tou, yon moun ki koute pawòl mwen sòt di la yo, e ki pa fè sa yo di, va pase pou yon moun san konprann, ki bati kay li sou sab. ²⁷ Lapli tonbe, larivyè desann, van soufle, li bat kay sa a, kay la kraze, e li kraze nèt. »

Lk 6,47-49; Jk 1,22

Ezk 13,10-14

Sezisman foul la

Mk 1,22; Lk 4,32

²⁸ Lè Jezi fin di pawòl sa yo, foul moun yo ret sezi tandè prèch li yo, ²⁹ poutèt li t ap pale ak yo tankou moun ki gen otorite. Li pa t pale tankou pwofèsè Lalwa yo.

Mk 1,21-22; Lk 4,31-32

Gerizon yon moun ki gen maladi lalèp

Mk 1,40-45; Lk 5,12-16

8 ¹ Apre sa, Jezi desann sòt nan mòn nan. Anpil foul moun t ap swiv li. ² Sanzatann, yon moun ki gen maladi lalèp vin bese devan l pou di l: « Granmèt, si w vle, ou kapab geri m. » ³ Jezi lonje men l, li touche l, li di: « Mwen vle, se pou w geri. » Menm lè a, maladi lalèp li a geri. ⁴ Jezi di l: « Pinga w pale sa ak pèsonn, men se pou w fè prèt la wè w. Ou va pote ofrann Lalwa Moyiz la mande a. Sa va sèvi yo kòm prèv. »

Mk 1,40-45; Lk 5,12-16; Mk 1,35; Lk 4,42

Lev 14,2-32; Mt 9,30; 12,16; Mk 7,36; Lk 17,14

syon. Peyi kote Bondye Wa a se yon bagay konkrè, se yon bagay pratik, se yon aktivite pou nou viv, se pa pawòl anlè. Sa vle di n ap antre nan Peyi kote Bondye Wa a pou sa nou fè, men pa pou sa nou di.

Dezyèm pati : Peyi kote Bondye Wa a parèt ak tout fòs li (Matye 8-10).

Nan dezyèm pati sa a Matye mete yon pakèt mirak Jezi te fè. Pou li, mirak se pa sèlman mèvè, men ladan yo nou jwenn leson pou tout patizan Kris la. Mirak yo montre nou Gouvènman Bondye gen fòs pou li chanje lavi nou, pou chanje sosyete nou an, e mirak yo se siy Wayòm nan.

8,1-4: Sa a se yon jès Jezi te fè, ki mande l

Gerizon sèvitè yon santiryon*Lk 7,1-10; Jn 4,46-53*

Lk 7, 1-10; Jn 4, 46-53
 5 Pandan Jezi t ap antre nan vil Kafanawòm, yon santiryon vin kote l, pou li te priye l angras. 6 Li di: «Granmèt, sèvitè mwen kouche lakay mwen, li paralize, l ap soufri anpil.» 7 Jezi di l: «Mwen prale pou mwen geri l.» 8 Santiryon an di l: «Granmèt, mwen pa merite ou antre lakay mwen, men di yon pawòl sèlman, sèvitè mwen an ap geri. 9 Mwen menm, mwen se yon moun ki sou zòd, epi mwen gen sòlda sou zòd mwen. Mwen di youn 'ale!' l ale. Mwen di yon lòt: 'Vini', li vini. Mwen di esklav mwen an: 'Fè sa', li fè l.» 10 Lè Jezi tandè sa, li vin konsidere nèg la anpil. Li di tout moun ki t ap swiv li yo: «Anverite, mwen di nou: Mwen pa jwenn yon lafwa konsa lakay okenn moun nan Izrayèl. 11 Ebyen, mwen di nou: gen anpil moun k ap sòti bò kote solèy leve ak bò kote solèy kouche, pou yo vin atab nan Peyi Wa ki nan Syèl la, ansanm ak Abraram, Izarak ak Jakòb. 12 Men pitit Peyi Wa a, y ap jete yo deyò nan fènwa. Se la ki pral gen rèl ak manje dan.» 13 Apre sa, li di santiryon an: «Ale. Se pou sa fèt dapre lafwa w.» Sèvitè a geri menm lè a.

Gerizon bèlmè Pyè*Mk 1,29-31; Lk 4,38-39*

Mk 1, 29-31; Lk 4, 38-39
 Mk 9,27; TAp 3,7
 14 Pandan Jezi rive lakay Pyè, li jwenn bèlmè l kouche ak lafyè. Li touche men l, lafyè la kite l. Madanm nan leve, li sèvi l.

Anpil gerizon*Mk 1,32-34; Lk 4,40-41*

Mk 1, 32-34; Lk 4, 40-41; Mk 3,10
 16 Lè aswè rive, yo mennen anpil moun ki gen demon sou yo ba li. Ak

yon pawòl, li chase move lespri yo. Li geri tout sa ki te malad yo. 17 Se konsa pawòl pwofèt Izayi a te dwe rive:

Iz 53,4; Jn 1,29

«*Li pran tout feblès nou yo. Li chaje tout maladi nou yo sou do l.*»

Egzijans vokasyon yon patizan*Lk 9,57-62*

Mk 4,35; Lk 8,22
 Lk 9, 57-60
 2Kor 8,9
 18 Lè Jezi wè yon bann foul moun viwonnen l, li bay lòd pou y ale lòt bò lanmè a. 19 Yon pwofesè Lalwa pwoche vin di l: «Pwofesè, m ap swiv ou nenpòt kote w prale.» 20 Jezi reponn li: «Chat mawon gen twou yo, zwazo nan syèl gen nich yo, Pitit moun nan li menm, li pa gen kote pou l poze tèt li.»

21 Yon lòt, nan pami patizan yo di l: «Granmèt, pèmèt mwen al antere papa mwen anvan.» 22 Jezi reponn li: «Swiv mwen, kite mò yo antere mò yo.»

*1Wa 19,20***Move tan obeyi l***Mk 4,35-41; Lk 8,22-25*

Mk 4, 36-41; Lk 8, 23-25
 23 Apre sa, li monte nan kannòt la. Patizan li yo t ap swiv li. 24 Vin gen yon van ki tèlman fò, kannòt la te kouvri ak lanm lanmè. Poutan, li menm, li t ap dòmi. 25 Yo pwoche bò kote l. Yo reveye l. Yo di l: «Granmèt, pote nou sekou, n ap peri.» 26 Li di yo: «Poukisa nou pè a? Bann moun ti lafwa!» Apre sa, li leve, li rele sou van an ak sou lanmè a. Vin gen gwo kalmi. 27 Mesye yo sezi. Yo t ap di: «Kilès Sila ye? Menm van ak lanmè obeyi l.»

*6,30; 8,10***Moun Gadara ki te gen demon yo***Mk 5,1-20; Lk 8,26-39*

Mk 5, 1-20; Lk 8, 26-39
 28 Lè li rive lòt bò lanmè a, nan peyi moun Gadara yo, de moun ki gen demon, sòti nan mitan kavo yo, vin ran-kontre l. Yo te tèlman sovaj pèsonn pa

anpil kouraj. Manyen yon moun ki gen maladi lalèp se yon aksyon ki pa kadre ak «Lalwa Pwopte» Jwif yo.

—Ou va pote ofrann Lalwa Moyiz la mande a: Lalwa a te egzije pou prèt yo egzaminen moun ki te geri a anvan li tounen antre nan kominote a, epi moun nan te gen pou fè yon kado (Levitik 14).

8,5: *Yon santiryon vin kote l.* Yon santiryon se yon kaptèn women ki te gen 100 sòlda sou zòd li. Se yon etranje. Jezi te sezi wè lafwa etranje sa a, paske li pa jwenn lafwa sa a nan pèp li a.

8,11: *Gen anpil moun k ap sòti bò kote solèy leve...* Kounye a pèp Bondye a se pa Jwif sèlman ki ladan, etranje gen plas pa yo ladan tou.

Lk 4,34; T Ap 16,17 t kapab pase nan chemen sa a. ²⁹Yo tonbe rele: «Sa w gen ak nou, Pitit Bondye? Èske w vin isit pou w toumante nou anvan lè a?» ³⁰Pa twò lwen, te gen yon bann kochon ki t ap manje zèb. ³¹Demon yo priye l angras: «Si w chase nou, voye nou nan bann kochon sa yo.» ³²Li di yo: «Ale.» Yo sòti. Y ale nan kochon yo. Menm lè a, bann kochon yo fè yon sèl bon sòti nan falèz la tonbe nan lanmè a. Yo peri nan dlo yo. ³³Gadò yo kraze rak. Yo kouri lavil la, al rapòte tout bagay ak tout koze moun demon te kenbe yo. ³⁴Se konsa, tout lavil la kouri al rankontre Jezi. Kou yo wè l, yo priye l angras pou l kite peyi yo a.

Gerizon yon moun ki paralize

Mk 2,1-12; Lk 5,17-26

Mk 2, 1-12; Lk 5, 17-26
8,6; T Ap 9,33; Lk 7,48
Jn 10,33
Dan 7,10; Jn 5,27
T Ap 9,35

9 ¹Li pran kannòt, li janbe lòt bò. Li rive nan vil kote li te rete a. ²Yo t ap pote yon moun paralize tou long sou yon kabann ba li. Lè Jezi wè lafwa yo, li di moun paralize a: «Kouraj, pitit, peche w yo efase.» ³De twa pwofesè Lalwa t ap di antre yo: «Sila a ap derespekte Bondye.» ⁴Jezi, li menm, ki te konnen santiman yo, di yo: «Poukisa tout move santiman sa yo nan kè nou? ⁵Sa ki pi fasil, di: 'Peche w yo efase' oubyen di: 'Leve, mache'? ⁶Ebyen, pou nou konnen Pitit moun nan gen pouvwa sou latè pou padonnen peche,» li di moun paralize a: «Leve, pran kabann ou, al lakay ou.» ⁷Nèg la leve, l al lakay li. ⁸Lè foul moun yo wè sa, yo vin pè.

Yo t ap bay Bondye glwa poutèt li mete yon pouvwa konsa nan men moun.

Jezi rele Matye

Mk 2,13-14; Lk 5,27-28

⁹Antan Jezi t ap pase sòt la, je l vin tonbe sou yon nèg ki te chita nan yon biwo kontribisyon. Non li se te Matye. Li di l: «Swiv mwen.» Li leve, li swiv li.

Jezi manje ak pechè yo

Mk 2,15-17; Lk 5,29-32

¹⁰Antan li te atab nan kay la, te gen anpil pibliken ak pechè ki te vin chita bò tab la ak Jezi ak patizan li yo. ¹¹Lè Farizyen yo wè sa, yo di patizan li yo: «Poukisa pwofesè nou an ap manje ak pibliken yo, ak pechè yo?» ¹²Li menm ki te tandè, li reponn: «Se pa moun gaya ki bezwen doktè, men se moun malad yo. ¹³Al konprann sans pawòl sa a: 'Se kè sansib mwen vle, se pa ofrann bèt yo touye.' Antouka, mwen pa vin rele moun ki kòrèk yo, men sa ki pechè yo.»

Diskisyon sou afè fè jèn nan

Mk 2,18-22; Lk 5,33-39

¹⁴Patizan Jan yo pwoche bò kote l, yo di l: «Poukisa, nou menm ak Farizyen yo n ap fè jèn, epi patizan pa w yo pa fè l?» ¹⁵Jezi reponn yo: «Èske moun yo envite nan nòs la kapab nan lapenn antan mesye marye a ak yo?» Gen yon tan ki pral rive, yo va wete mesye marye a nan men yo. Lè sa a, yo va fè jèn. ¹⁶Pèsonn p ap mete yon pyès twal nèf nan yon vye rad. Mòso

9,8: Yo t ap bay Bondye glwa, poutèt li mete yon pouvwa konsa nan men moun. Foul la te sezi lè li wè kouman pouvwa Bondye parèt aklè nan travay Jezi yo.

9,9: Yon nèg ki te chita nan yon biwo kontribisyon. Se sèl Matye ki bay pèsèptè kontribisyon sa a non «Matye». Lik ak Mak rele l «Levi». Pèp la te rayi moun sa yo, Jwif yo te rele yo pechè paske yo te kolabore ak otorite women yo, epi yo touche taks pou Jwif yo. Yo te mete yo deyò nan sinagòg yo, yo te mete yo sou kote nan sosyete a. Epi Jezi rele l pou li vin patizan li. (Al gade kòmantè Mak 2,14).

9,15: Mesye marye a... Bib la te konn konpa-

re kontra Bondye te pase ak pèp li a ak rapò ant yon fi ak yon gason ki marye (Oze 2). Lamarye se imaj Pèp Bondye a. Bondye te gen pou li vini kòm mari a. Jezi te konsyan misyon li se tabli yon kontra tounèf ant Bondye ak Pèp li a. Se Jezi li menm ki Mesye marye a... Kontra sa a se fè Peyi kote Bondye Wa a boujonnen sou tè a.

9,16: Pèsonn p ap mete yon pyès twal nèf... Peyi kote Bondye Wa a se rapò tounèf moun ak moun, nan chanjman kè, nan renmen ak egalite.

Vye rad la se tout enstitisyon, tout sa ka nan Ansyen Kontra a ki anpeche moun yo viv tankou moun, tout rapò ki pa gen kalite Peyi kote Bondye Wa a ladan yo.

nèf la pral tire sou vye rad la. Kote ki chire a ap vin pi gwo. ¹⁷Yo pa mete yon diven ki fèk fèt non plis nan vye veso po. Veso po yo ap chire, diven an ap gaye. Veso po yo ap pèdi. Men yo mete diven ki fèk fèt nan veso po tounèf. Toulède rete byen konsève.»

**Gerizon yon madanm ki te nan pèdans
—Li fè pitit yon chèf leve byen vivan**

Mk 5,21-43; Lk 8,40-56

Mk 5,
21-43;
Lk 8,
40-56;
Mt 8,3;
Mk 6,5;
Lk
13,13

¹⁸Antan li t ap pale, gen yon chèf ki vin bese devan l pou l di l: «Pitit fi mwen an ap mouri kounye a. Men vin poze men w sou li pou li ka viv.» ¹⁹Jezi leve, li swiv li ak patizan li yo.

Lev
15,25

²⁰Antan yo te nan wout, gen yon madanm, ki t ap pèdi san depi douz lane. Li pwoche pa dèyè, li touche pwent ke rad li. ²¹Li t ap di nan kè l: «Si mwen touche rad li sèlman, m ap sove.» Jezi vire, li wè l, li di l: «Kouraj, ma fi, lafwa w sove w.» ²²Menm lè sa a, madanm nan geri.

T Ap
19,12;
3,16

Jn
11,11

²³Lè Jezi rive lakay chèf la, li wè moun k ap jwe flit, ak yon foul k ap fè bri. Li di: ²⁴«Sòti la a, ti fi a pa mouri, l ap dòmi.» Yo tonbe pase l nan rizib. ²⁵Men lè yo fin mete tout moun deyò, li antre, li pran men ti fi a, li fè l leve.

Mk 1,34

²⁶Bri a gaye nan tout peyi sa a.

Gerizon de moun avèg

20,29-
34

²⁷Antan Jezi ta prale, de avèg t ap

swiv li. Yo t ap rele di: «Pitit David, gen pitye pou nou.» ²⁸Lè Jezi rive nan kay la, avèg yo pwoche sou li, li di yo: «Èske nou kwè mwen kapab fè sa?» Yo reponn li: «Wi, Granmèt.» ²⁹Après sa, li touche je yo, li di yo: «Se pou sa fèt dapre lafwa nou.» ³⁰Je yo louvri. Jezi pale sevè ak yo, li di yo: «Pinga! Pèsonn pa dwe konn sa.» ³¹Men, kou yo sòti, yo gaye nouvèl la nan tout peyi sa a.

20,34;
8,13;
5,28

Mk 7,36

Gerizon yon moun demon fè bèbè

12,22-
24;
Lk 11,
14-15;
12,10;
11,29

³²Yo te fèk fin sòti, moun yo mennen yon bèbè, demon kenbe, ba li. ³³Li chase demon an, bèbè a pale. Foul moun yo sezi, yo t ap di: «Nou pa janm wè bagay konsa nan Izrayèl.» ³⁴Men Farizyen yo t ap di: «Se ak pouvwa chèf demon yo l ap chase demon.»

Mk 7,
32-37;
9,17;
2,12

Mk
3,22

Mizè foul moun yo

³⁵Jezi t ap fè wonn tout vil ak tout bouk yo. Li t ap montre anpil bagay nan sinagòg yo, nan anonse Bon Nouvèl Peyi kote Bondye Wa a. Li t ap geri tout maladi ak tout feblès.

Lk 10,1;
Mt 4,23;
12,15;
Lk 4,44;
Mk 6,54;
Lk 6,17

³⁶Lè li wè foul yo li gen pitye pou yo. Yo te fatige, yo te dekouraje, tankou mouton ki pa gen gadò. ³⁷Se lè sa a, li di patizan li yo: «Rekòt la anpil, men bann travayè yo piti. Lapriyè Mèt rekòt la pou l voye travayè nan rekòt li a.»

Mk 6,34;
Mt
14,14;
15,32;
1 Wa
22,17

Lk 10,2;
Jn 4,
35-38

9,17: *Yo pa mete yon diven ki fèk fèt... Diven se senbòl Peyi kote Bondye Wa a. Nan tan Jezi yo te konn mete diven fenk fèt la nan vèsò yo ki fèt an po bèt. Rapò tounèf moun ak moun, ak Bondye, dwe mete chapant sosyal sou pye, chapant politik, chapant ekonomik ak chapant relijye tounèf: fòk tout moun respekte lòt, fòk nou kite sistèm dominasyon an pou nou rann sèvis, aprann pataje byen nou, kite egoyis, pou nou viv nan renmen youn ak lòt.*

9,20: *Gen yon madanm ki t ap pèdi san... Fi malad la reprezante pèp Lalwa Moyiz la te mete sou kote. «Douz lane» yo senbolize pèp Izrayèl la. Jezi se sèl posiblite pèp la genyen pou li geri. Pou Jezi pa gen anyen ki enposib.*

9,27: *De avèg t ap swiv li. Yo t ap rele... Yo t ap rele Jezi «Pitit David la». Sa vle di yo sonje jan David te yon bon wa. Epitou yo t ap tann*

yon Mesi nasyonalis, yon Mesi ki pou Jwif yo, epi ki pral pran pouvwa nan Jerizalèm pou li mete pèp la alatèt tout lòt nasyon yo. Nou kapab di se lide sa a ki te fè de moun sa yo te avèg. Yo pa t kapab wè ki kalite Mesi Jezi ye.

9,36: *Lè Jezi wè foul yo, li gen pitye pou yo... Jezi te gen kè sansib pou moun pòv yo. Chèf yo pa t okipe pèp la. Li te tankou mouton san gadò.*

9,35-36: *Jezi t ap anonse Bon Nouvèl Peyi kote Bondye Wa a... Prensipal misyon Jezi se bay Bon Nouvèl Peyi kote Bondye Wa, sa vle di lòt kalite relasyon renmen, lòt kalite relasyon jistis nan sosyete a. Jezi mande nou chak mete ladrès nou nan sèvis moun sou tè a pou nou ede geri soufrans yo. Li bezwen travayè pou rekòt Peyi kote Bondye Wa a, sa vle di kontinye menm misyon Papa a te bay Jezi a. Lespri Sen an mete anpil bon bagay nan chak pèp, men manke*

Jezi chwazi douz Apot*Mk 3,13-19; Lk 6,13-16*Mk 3,
13-19;
Lk 6,
12-16;
Mk 1,34;
6,7;
Lk 9,1Jn 1,35;
T Ap
1,13Jn 1,40;
1,4326,25;
27,3;
Jn 6,64

10 Lè Jezi fin rele douz patizan li yo, li ba yo otorite sou move lespri yo, dekwa pou yo chase yo, epi pou yo geri tout maladi ak feblès. ²Men non douz Apot yo: premye a, Simon, sila yo rele Pyè a, ak Andre frè li, apre sa gen Jak, pitit Zebede, ak Jan frè li, ³Filip ak Batèlmi, Toma ak Matye bibliken an, Jak pitit Alfe, ak Tade, ⁴Simon moun Kanaran an, ak Jida Iskaryòt la, sila a ki te bay li a.

Li voye yo an misyon*Mk 6,7-13; Lk 9,1-6*Mk 6,7;
Lk 9,1;
10,1;
9,53;
Jn 4,9;
T Ap 8,5Jer
50,6;
Mt
15,244,17;
Lk 10,9Iz 55,1;
T Ap
8,20Lk 9,3;
10,4;
Res
18,31;
1 Kor
9,14Mk 6,
10-11;
Lk 9,
4-5;
10,5-12

⁵Douz sa yo, Jezi voye yo nan misyon. Men lòd li ba yo :

«Pa pran wout pèp etranje yo. Pa antre nan vil moun Samari yo. ⁶Men se pou n ale pito bò kote mouton pèp Izrayèl la ki pèdi. ⁷Sou wout nou anonse Peyi Wa ki nan Syèl la pre rive. ⁸Geri maladi yo. Leve mò yo. Pwòpte moun ki gen lalèp yo. Chase demon yo. Nou te resevwa gratis, bay gratis. ⁹Pa pote ni lò, ni ajan, ni ti monnen kache nan sentiwon nou, ¹⁰ni brisak pou wout la, ni de rad, ni soulye, ni baton. Paske yon travayè merite manje li.

¹¹Nenpòt vil, osinon bouk kote n antre, chèchè konnen si gen ladan yon

moun respèktab. Rete la jistan nou pati. ¹²Lè n ap antre nan kay la, di 'Kè poze pou nou'. ¹³Si kay sa merite sa, kè poze nou an ap desann sou li. Si li pa merite sa, kè poze nou an ap retounen vin jwenn nou. ¹⁴Si yon moun pa resevwa nou, ni li pa koute pawòl nou yo, sòti nan kay sa a oubyen nan vil sa a, souke pousyè pye nou. ¹⁵Anverite, mwen di nou sa: nan jou jijman an, yo va trete vil sa a pi rèd pase Sodòm ak Gomò. ¹⁶Men m ap voye nou tankou mouton nan mitan chen anraje, fòk nou gen ladrès tankou sèpan, fòk nou senp tankou pijon.

T Ap
13,51;
18,611,24;
Jen
19,24;
2 Pyè
2,6;
Jd 1,7Mk 13,
9-13;
Lk 21,
11-19;
Jn 10,12;
T Ap
20,29;
Wm
16,19**Misyonè yo ap jwenn pèsekisyon***Mk 13,9-13; Lk 21,12-17*

¹⁷Pran prekosyon nou ak moun: Yo pral trennen nou devan Sanedren an. Yo va bat nou nan sinagòg yo. ¹⁸Yo va trennen nou devan chèf gouvènman ak wa, poutèt mwen menm, pou n ale bay temwayaj devan yo ak pèp etranje yo. ¹⁹Men, lè yo bay nou, pa enkyete nou pou nou konnen kouman nou pral pale, oubyen kisa nou pral di, menm moman an, sa nou va gen pou nou di a, nou va jwenn li, ²⁰paske se pa nou ki pral pale, men se Lespri Papa nou an ki pral pale nan nou.

24,9

Jn 16,1;
15,27Lk 12,
11-124,10;
Jn
15,26;
T Ap 4,8

²¹Frè pral bay frè l pou yo touye. Mi 7,6

moun pou mete yo ansanm pou fòme yon kominote vivan. Konsa Jezi mande *Lapriyè Mèt rekòt la...* travayè yo se moun ki reskonsab Legliz la, men tou se chak moun ki fè travay la byen kote Bondye voye li a.

10,1-5: Jezi rele douz patizan li yo... Jis lè sa a, Jezi te fè yo konnen li nan prèch li yo nan sinagòg Kafanawòm la. Men kounye a Jezi chwazi Apot yo kòm asosye pou fè rekòt la ansanm ak li. Li voye yo fè menm travay la.

Apot vle di yon moun yo voye. Misyon se jès moun ki voye a, oswa kote li voye a. Papa a voye Pitit li a sou tè a, epi Pitit li a bò kote pa l, voye Apot li yo. Se Lespri a ki fè Apot yo travay menm jan ak Jezi, epi se Lespri a ki fè moun yo rekonèt Jezi nan mesaj sa yo. Lespri a pral ajoute sij yo: gerizon ak gras pou li kore temwayaj mesaj yo. Misyon an se prensipal okipasyon kominote kretyen yo.

10,5: Pa pran wout pèp etranje yo. Sovè a te gen

pou li reyini, an premye, *mouton ki gaye yo* nan pèp Izrayèl la; apre sa li ta pral sove lòt nasyon yo (Iz 49,6; 60,1-10; Zak 14,16; Mt 15,24).

10,8: *Nou te resevwa gratis, bay gratis.* Yon apot, yon misyonè, se yon moun ki resevwa gratis nan men Bondye. Bondye voye l bay sa li resevwa gratis, li pa voye l ranmase ni pouvwa, ni lajan.

10,17: *Pran prekosyon...* Jezi te pran prekosyon plizyè fwa. Premye misyonè yo te fè menm esperyans lan devan menas pèsekisyon. Lè Matye rakonte sa, kretyen yo t ap sibi pèsekisyon. Nan lang grèk mo *mati* vle di *temwen*.

10,19: *Pa enkyete nou ...* Travay la se travay Bondye, se Lespri a ki va montre nou kouman pou nou defann tèt nou.

10,21-23: *Frè pral bay frè l pou yo touye... tout moun pral rayi nou.* Nan epòk Matye te ekri Levanjil pa li a, Farizyen yo te fè yon reyinyon nan lavil Yamnya, yo te tonbe dakò pou yo mete

24,9,13 Papa pral bay pitit li. Pitit pral leve kont paran yo pou fè touye yo. ²²Tout moun pral rayi nou poutèt Non mwen. Men moun ki kenbe fèm jis nan bout, se li k ap sove.

16,28; 24,27; 25,31; 26,64; Mk 13,26 ²³Si yo chase nou nan tèl vil, ale nan tèl lòt. Anverite, mwen di nou: Nou p ap gen tan fin fè wonn vil peyi Izrayèl yo, anvan Pitit moun nan vini.

Lk 6,40; Jn 13,16; 15,20 ²⁴Elèv la pa pi wo pase pwofesè l. Ni sèvitè a pa pi wo pase mèt li. ²⁵Sa ki enpòtan, se pou elèv la vin tankou pwofesè l, pou sèvitè a vin tankou mèt li. Si yo rele mèt kay la Beyèlzeboul, kisa yo p ap di sou rèss moun ki nan kay la?

Pale lib san laperèz

Lk 12,2-9

Lk 12, 2-7; Mt 5,15; Lk 8,17; 11,33 ²⁶Nou pa bezwen gen laperèz devan yo. Pa gen anyen ki kouvri, ki pa pral dekouvri. Pa gen anyen ki kache, moun pa pral konnen. ²⁷Sa mwen di nou nan fènwa, repete l gran lajounen. Sa nou tande nan twou zòrèy, anonse l sou do kay.

1Pyè 3,14; Ap 2,10; Jk 4,12 ²⁸Nou pa bezwen pè anyen bò kote moun ki ka touye kò a, men ki pa ka

touye nanm nan. Men pito nou pè sila a ki ka lage ni nanm nan ni kò a nan lanfè. ²⁹Èske yo pa vann de zwazo pou yon las? Youn nan yo p ap tonbe atè san Papa nou pa konnen. ³⁰E nou menm? Tout cheve nan tèt nou konte. ³¹Nou pa bezwen pè, nou vo piplis pase yon bann zwazo.

³²Tout moun ki pran pati pou mwen devan moun, mwen menm tou m ap pran pati pou li devan Papa m ki nan syèl la. ³³Men, moun ki nye m devan moun, mwen menm tou m ap nye l devan Papa m ki nan syèl la.

Egzijans pou nou swiv Jezi

Lk 12,51-53

³⁴Nou pa bezwen konprann mwen vin pote lapè sou tè a. Mwen pa vin pote lapè, men yon manchèt, ³⁵paske mwen vin mete pitit gason *dozado ak papa l, pitit fi dozado ak maman l, bèlfidozado ak bèlmè l*. ³⁶Se pwòp moun lakay ou k ap vin lènmi w.

Lk 14,26-27

³⁷Yon moun ki renmen papa l ou-byen manman l piplis pase m, li pa

tout moun ki rekonèt Jezi se Mesi deyò nan sinagòg yo. Yo te bat yo. Yo te trennen yo devan tribinal.

–*Si yo chase nou nan tèl vil...* Gen kèk maniskri ki pa bay fraz sa a. Jezi di li pa nesèsè pou kreyen an al chèche lanmò, men li di tou, pèsikisyon fè evanjelizasyon an vanse. Pòl pral gen menm konviksyon sa a (T Ap 20,22-24). Nan Apokalips la y al pi lwen, lanmò temwen yo fè listwa sakre a vanse.

10,28: *Nou pa bezwen pè anyen...* Jezi deja di: «Nou pa bezwen pè», lè li te envite nou pa chèche sekirite lajan. Jezi deja di: «Nou pa bezwen pè pèsikisyon.» Si nou pè mouri nou pa kapab swiv Jezi jis nan bout.

10,29: *Eske yo pa vann de zwazo pou yon las?* Yon las te yon ti kòb. Pa egzanp: yon denye te kantite lajan yon moun te konn touche pou yon jounen travay. Si nou separe yon denye pa 16, n ap gen valè yon las. Nan monnen jodi a yon las se apeprè 0,05 dola ameriken. Jezi vle montre si ti zwazo sa a gen valè pa l, patizan yo gen anpil valè devan je Papa a. Se Papa ki pran swen lavi pitit li yo, ki temwen Jezi.

10,32: *Tout moun ki pran pati pou mwen...* Jezi fin pale sou pouvwa Papa li a, epi li mete tèt

li nan menm nivo ak Papa a, se li ki pral decide sò nou pou toutan. Jezi pa di sèlman pou nou aksepte l nan lavi nou, men li di pou nou pa nye l devan lòt moun.

10,34: *Nou pa bezwen konprann mwen vin pote lapè...* Nan lang kreyòl la nou gen de mo pou n pale sou lapè: *lapè ak kè poze*. Nou kapab di *lapè* se viv byen youn ak lòt nan sosyete a. *Kè poze* se travay Lespri Sen an fè nan nou chak pou li ba nou menm santiman Jezi te genyen yo. *Kè poze* moun ki kwè an sòti nan konviksyon Bondye renmen l. Se sa Jezi ban nou. Men Jezi pa bay lapè tankou sosyete kote n ap viv la. Lapè sosyete a se yon aparans, se kouvri anpil enjistis gwo nèg yo, se kase fèy kouvri sa. Se pa lapè sa a Jezi pote ban nou. Chwazi Jezi Kri kapab pote divizyon nan pwòp fanmi w.

–*Mwen pa vini pote lapè, men yon manchèt...* Levanjil la toujou pote divizyon nan mitan yon sosyete ki pa kòrèk. Yon sèl kreyen ki viv nan laverite Jezi Kri a, kont pou li bay anpil moun kè sote. Levanjil la pa pote yon lapè kase fèy kouvri sa, men li mande nou pran desizyon ki kapab fè nou soufri gen de lè, ki kapab fè pwòp zanmi nou wete kò li sou nou.

10,37: *Li pa alawotè m...* Kenbe fèm yon kreyen se pou Jezi li ye. Kenbe fèm sa a dwe rive

1Sam 14,45; T Ap 27,34

6,26; 12,12

Mk 8,38; Lk 12, 8-9; 9,26; 2Tm 2,12; Ap 3,5

Lk 12, 51-53; 2,34; 22,36

Mi 7,6

Lk 14, 26-27; Mk 8,34; Lk 9,23;

12,9; D1w 33,9
 16, 24-25
 Mk 8, 34-35; Lk 9, 23-24; 17,33; Jn 12,25
 18,5; Mk 9,37; Lk 9,48; 10,16; Jn 12, 44-45; 13,20; Gal 4,14
 1Wa 17,9; 2Wa 4,8
 Mk 9,41; 9,38; Lk 9,49; 11,23

alawotè m. Yon moun ki renmen pitit gason l oubyen pitit fi l piplis pase m, li pa alawotè m. ³⁸Yon moun ki pa pran kwa l epi li swiv mwen, li pa alawotè m. ³⁹Yon moun ki jwenn lavi l, l ap pèdi l, e yon moun ki pèdi lavi l poutèt mwen, l ap jwenn li. ⁴⁰Yon moun ki resevwa nou, se mwen li resevwa. Yon moun ki resevwa mwen, li resevwa Sila ki voye mwen an. ⁴¹Yon moun ki resevwa yon pwofèt poutèt li se yon pwofèt, l ap resevwa rekonpans yon pwofèt, e yon moun ki resevwa yon moun ki kòrèk poutèt li se yon moun kòrèk, l ap resevwa rekonpans yon moun ki kòrèk. ⁴²Nenpòt moun ki ta bay youn nan ti piti sa yo yon sèl vè dlo fre poutèt li se yon patizan, anverite, mwen di nou: li p ap pèdi rekonpans li.»

11 ¹Lè Jezi fin pale konsa ak douz patizan li yo, li pati pou l al montre anpil bagay, epi pou l al preche nan vil yo.

Jezi rann Janbatis temwayaj

Lk 7,18-28

Lk 7, 18-28

²Antan Jan te nan prizon, li tandè pale sou zèv Kris la. Li voye nan patizan li yo ³al mande l: «Èske se ou menm sila k ap vini an, oubyen èske nou dwè tann yon lòt?» ⁴Jezi reponn, li di yo: «Al rapòte bay Jan sa nou tandè ak sa nou wè: ⁵avèg wè, kokobe mache, moun ki gen lalèp vin pwòp, moun soud tandè, mò leve, moun pòv tandè Bon Nouvèl la. ⁶Ala chans pou moun ki p ap bite poutèt mwen.»

21,32; Mk 9,13; Lk 16,16

⁷Antan yo ta prale, Jezi kòmanse pale foul yo sou Jan: «Kisa nou t al

chèche nan dezè a? Yon pye zèb van ap souke? ⁸Men, kisa nou t al wè? Yon nèg ki abiye fen? Men, moun ki abiye fen se kay wa yo rete. ⁹Men, kisa nou t al wè? Yon pwofèt? Wi! Se sa menm. Mwen di nou: piplis pase yon pwofèt. ¹⁰Se sou li menm pawòl sa a te ekri:

‘Men m ap voye mesajè m nan pou pran devan w.

Li pral prepare wout ou devan w.’

¹¹Anverite, mwen di nou sa, nan pami tout pitit fi fè, pa gen youn ki pi gran pase Janbatis. Epoutan, pi piti nan Peyi Wa ki nan Syèl la pi gran pase l. ¹²Sòti nan tan Janbatis rive kounye a, Peyi Wa ki nan Syèl la anba presyon. Se moun ki fè fòs ki rive jwenn li. ¹³Se konsa, tout pwofèt yo ansanm ak Lalwa a, jis rive sou Jan, te konn anonse pawòl la. ¹⁴Si nou vle kwè mwen, Eli, ki gen pou li vini an, se li menm. ¹⁵Sa ki gen zòrèy, tandè.

¹⁶Avèk ki moun mwen ta konpare jenerasyon sa a? Li sanble ak timoun ki chita sou plas piblik. Youn ap rele lòt, ¹⁷y ap di:

*Nou jwe flit pou nou,
 epi nou pa danse.
 Nou chante chante lanmò,
 epi nou pa kriye.*

Lk 7,31-35

¹⁸Se konsa Jan vini, li pa manje, li pa bwè. Yo di: li gen yon demon. ¹⁹Pitit moun nan vini, li manje, li bwè. Yo di: ‘Li se yon moun saf, yon tafyatè, li se zanmi pibliken ak pechè yo.’ Men se nan zèv li yo, sajès la jwenn jistis.»

jouk nou bay lavi nou pou Jezi, ak pou pwojè li a. Konsa nou ka alawotè misyon li ban nou an.

Twazyèm pati: Wayòm syèl la se yon bagay sekre (Matye 11-13)

11,2: Jan voye nan patizan li yo al mande l... Janbatis gen dout sou Jezi akòz li pa fè sa l ap tann: yon jijman sevè ak pèp la. Jezi pa reponn

ak pawòl men ak aktivite delivrans li an. Jezi pote yon delivrans toutbon vre pou nou. Li prezante tèt li kòm Mesi moun pòv yo..

11,11: Pa gen youn ki pi gran pase Janbatis. Janbatis pi gran pase lòt pwofèt yo paske se li menm ki te prepare chemen Kris la. Moun ki nan kominote Jezi yo pi gran pase Janbatis, paske yo deja nan mèvèy Reny Bondye a.

Malè pou vil ki pa repanti yo*Lk 10,13-15*

²⁰Lè sa a, vil kote li te fè piplis mirak yo, Jezi te kòmanse fè yo repwòch poutèt kè yo pa t chanje. ²¹Malè pou ou Korazin! Malè pou ou Betsayida! Paske si mirak ki fèt lakay ou yo te fèt nan Ti ak Sidon, se lontan yo ta pran sak ak sann pou yo fè penitans. ²²Mwen di nou ankò: Nan jou jijman an, yo va trete nou pi rès pase Ti ak Sidon. ²³E ou menm Kafanawòm? Èske yo pral leve w jis nan syèl? Yo pral jete w jis nan lanfè, paske si mirak ki fèt lakay ou yo te fèt nan Sodòm, li t ap la jis kounye a. ²⁴Mwen di nou ankò: Nan jou jijman an, yo va trete w pi rès pase Sodòm.

Moun ki tou senp konprann Levanjil la*Lk 10,21-22*

²⁵Lè sa a, Jezi pran lapawòl, li di: «Mwen fè konpliman pou ou, Papa, ou menm ki mèt syèl la ak tè a, poutèt ou kenbe bagay sa yo kache pou moun bon konprann ak moun save yo, epi ou mete yo aklè devan moun ki piti yo. ²⁶Wi! Papa, se sa ki bèl devan w. ²⁷Papa m te renmèt mwen tout bagay. Epi, pèsonn pa konnen Pitit la, anwetan Papa a. Ni pèsonn pa konnen Papa a, anwetan Pitit la, epi moun Pitit la vle montre sa aklè.

²⁸Vin jwenn mwen, nou tout k ap redi, k ap pote chay, epi, mwen, m a fè nou repoze. ²⁹Chaje nou anba jouk mwen

an, pran leson nan men mwen, paske mwen tou dou e kè mwen tou senp. Nou va jwenn repo pou lavi nou. ³⁰Jouk mwen an fasil, chay mwen an lejè.»

Patizan yo rache zepi ble*Mk 2,23-28; Lk 6,1-5*

12 ¹Lè sa a, Jezi vin ap pase nan mitan yon jaden yon jou saba. Patizan li yo te grangou. Yo mete rache zepi ble pou yo manje. ²Farizyen yo wè sa, yo di li: «Men patizan w yo ap fè bagay moun pa gen dwa fè jou saba a.» ³Li di yo: «Nou pa t li sa David te fè, lè li te grangou ansanm ak mesye ki te avè l yo? ⁴Kijan li te antre nan kay Bondye a, kijan yo te manje pen yo te ofri bay Bondye? Ni li menm, ni nèg ki te avè li yo, pa t gen dwa manje yo. Se prèt yo sèlman ki te gen dwa sa a. ⁵Oubyen èske nou pa li nan Lalwa: Jou saba a, prèt yo nan Tanp la vyole saba a, san yo pa antò? ⁶Mwen di nou sa: Isit la, gen pi gran pase Tanp la. ⁷Si nou te konprann sa sa vle di: ‘Se kè sansib mwen vle, se pa ofrann bèt yo touye’, nou pa ta kondane moun ki inosan.’ ⁸Reyèlman vre, Pitit moun nan se mèt saba a.»

Jezi geri yon moun ki gen men chèch*Mk 3,1-6; Lk 6,6-11*

⁹Li travèse sòt la, li rive nan sinagòg yo a. ¹⁰Te gen yon nèg ak men chèch. Yo mande l kesyon. Yo di: «Èske moun gen dwa fè gerizon jou saba a?» Se

11,21 : Korazin ak Betsayida. De vil Jwif sa yo te gen lekòl siperyè pou relijyon, men yo pa t akeyi Levanjil la. Ti ak Sidon se te de vil etranje.

11,25 : Mwen fè konpliman pou ou, Papa... Lapriyè sa a montre nou santiman Jezi genyen nan fon kè l pou Papa l. Jezi fè Bondye Papa a konpliman paske li montre moun pòv yo figi li, kilès li ye. Se esperyans sa a Jezi genyen nan misyon li. Moun ki senp, ki gen kè fran, se yo ki dekouvri travay Bondye fè nan Jezi.

11,27 : Papa m te renmèt mwen tout bagay... Bondye te fè tou sa ki nesèsè pou toutan, epi tout kote moun jwenn chemen pou al jwenn li. Men se Jezi ki montre nou Papa a toutbon vre.

11,28-29 : Vin jwenn mwen, nou tout k ap

redi, k ap pote chay epi mwen, m a fè nou repoze. Farizyen yo te mete gwo chay Lalwa Moyiz la sou do ti pèp la. Moun pòv yo te bouke anba gwo chay sa a. Fason yo te konprann Lalwa a, Lalwa a te tankou yon jouk bèf sou tèt yo (Mt 23,4). Men Jezi, se yon mèt ki pasyan, yon mèt ki dou, ki fè nou dekouvri kè sansib Bondye gen pou nou.

12,1 : ...yon jou saba...Patizan yo mete rache zepi ble... Chay Lalwa Jwif yo te lou anpil e sa pa t ede pèp la dekouvri Bondye. Gen kote yo te vle fè premye kretyen yo tounen anba jouk Lalwa Moyiz la. Pou Jezi lavi pèp la pi enpòtan pase nenpòt ki Lalwa. Pyès moun pa kapab blije nou swiv yon lwa ki ale kont lavi moun.

Pwv
3,17;
Jer
6,16
1Jn 5,3;
Gal 5,1;
T Ap
15,10

Mk 2,
23-28;
Lk 6,
1-5;
Dtw
23,26
20,10;
Dtw
5,14

1Sam
21,2-7;
Lev 24,
5-9

Res
28,9

12,41;
Lk 11,31

9,13;
Oze 6,6

Jn 5,
16-17

Mk 3,
1-6;
Lk 6,
6-11

Lk 14,3

pou yo te kapab akize l. ¹¹Li menm menm, li di yo: « Kilès moun nan nou, si li gen yon grenn mouton, e li tonbe nan yon twou jou saba, ki pa ta pran l, rale l monte? ¹²Moun gen plis valè pase mouton. Se poutèt sa, yo gen dwa fè sa ki byen jou saba. » ¹³Après sa, li di nèg la: « Lonje men w. » Li lonje l. Men an tounen enganm tankou lòt la. ¹⁴Farizyen yo sòti al fè konplo kont li, pou kalkile kijan pou yo disparèt li.

6,26;
10,31;
Lk 12,7;
13,16;
Jn 7,23

Jn 5,9;
9,14

27,1;
Mk
11,18;
Jn 5,16

Jezi: sèvitè Bondye chwazi a

¹⁵Jezi menm ki konnen sa, pati kite zòn nan. Anpil moun t ap swiv li. Li geri yo tout. ¹⁶Li pase yo lòd pou yo pa fè moun konnen li, ¹⁷pou sa pwofèt Izayi te di a rive:

Lk 6,17;
Mt 14,35

8,4;
9,30;
Mk 3,12;
5,43;
7,36

¹⁸Men sèvitè m nan mwen chwazi a, li menm mwen renmen an.

Iz 42,
1-4

Se nan li mwen jwenn kè kontan mwen. M ap mete Lespri mwen an sou li.

Li pral anonse jijman bay nasyon yo.

¹⁹Li p ap nan diskisyon. Li p ap nan pale fò.

Pèsoun moun p ap tandè vwa l nan kafou.

²⁰Li p ap kraze pye zèb ki panche a. Li p ap tenyen mèch k ap bay ti lafi-men an.

Jistan li fè jijman pran pye nèt.

²¹Se nan non li nasyon yo pral mete lespwa yo.

Jezi ak Beyèlzeboul

Mk 3,20-30; Lk 11,14-23; 12,10

²²Après sa, yo mennen yon moun demon kenbe ba li. Yon moun avèg ak bèbè an menm tan. Li geri l. Kifè, moun bèbè a pale epi li wè. ²³Tout foul moun yo sezi, yo di: « Èske Sila a, se pa pitit David la? » ²⁴Lè Farizyen yo menm tandè sa, yo di: « Sila a pa kapab chase

Lk 11,
14-30;
Mt 9,
32-34

Mk
3,22

demon yo, si se pa grasa Beyèlzeboul, chèf demon yo. »

²⁵Lè li wè santiman yo, li di yo: « Tout peyi wa ki divize pa anndan, ap detwi. Tout vil, tout kay ki divize pa anndan, p ap rete kanpe. ²⁶Konsa, si Satan chase Satan, li divize ak tèt li pa anndan. Kouman peyi wa li a ap fè rete kanpe? ²⁷Si mwen menm se pa pouvwa Beyèlzeboul mwen chase demon, pitit nou yo ak kisa yo chase yo? Se poutèt sa, se yo menm menm k ap tounen jij nou. ²⁸Men, si se pa pouvwa Lespri Bondye mwen chase demon yo, sa vle di Peyi kote Bondye Wa a rive sou nou.

²⁹Oubyen, kijan yon moun ta kapab antre nan kay yon gason vanyan pou li fè dappiyanp sou byen li yo, si li pa mare gason vanyan sa a anvan, epi lè sa a pou li piye kay la?

³⁰Sa ki pa ak mwen, li kont mwen. Sa ki p ap ranmase ak mwen l ap gaye.

³¹Se pou sa mwen di nou: Y ap padonnen tout peche ak tout mank respè moun fè kont Bondye, ³²men mank respè yo fè kont Lespri a, yo p ap janm padonnen sa. Yon moun ki ta rive di yon pawòl kont Pitit moun nan, yo va padonnen l. Men yon moun ki ta rive pale kont Lespri Sen an, yo p ap padonnen li sa, ni nan tan n ap viv la, ni nan tan k ap vini an.

T Ap
10,38

Iz
49,24;
Jn
12,31

Mk 9,38;
Lk 9,49;
Mk 9,40;
Lk 9,50

10,19;
Mk 8,38;
Lk 9,26;
21,14;
1 Tm
1,13;
Lk 12,10

Bon pyebwa bay bon fwi

Lk 6,43-45

³³Sipoze yon pyebwa bon, fwi l ap donnen yo, ap bon tou. Sipoze yon pyebwa pa bon, fwi li donnen an p ap bon tou. Reyèlman vre, se nan fwi, yo va rekonèt yon pyebwa. ³⁴Ras sèpan, kouman fè nou kapab pale bon bagay, antan nou move? Paske, se ak sa

7,16-20;
Lk 6,
43-45

3,7;
23,33;
Lk 3,7

12,30-32: Mank respè yo fè kont Lespri a... Se moun ki gen movèz fwa ki wè yon bagay ki pa vle akseptè l. Yo wè travay k ap fèt la se travay Lespri Sen an, yo pa vle akseptè l, yo di se travay Satan. Se moun ki pa vle chanje, e poutèt sa yo pa kapab jwenn padon.

12,33: Sipoze yon pyebwa bon, fwi li ap donnen yo ap bon tou. Jezi ban nou yon prensip pou nou konnen kilès yon moun ye: tandè sa l ap di. Si kè l bon, se bon pawòl l ap di. Si kè l pa bon, se move pawòl l ap di.

15,18; Mk 7,21
 k ap debòde sòti nan kè a, bouch la ap pale. ³⁵Bon moun pran bon bagay mete deyò sot nan bon trezò l. Move moun pran move bagay mete deyò sot nan move trezò l. ³⁶Mwen di nou sa: Jou jijman an, moun ap gen pou yo rann kont pou tout pawòl vid yo te pale. ³⁷Se sou pawòl ou y ap deklare w kòrèk. Se sou pawòl ou tou y ap kondane w.»

Mk 8, 11-12; Lk 11,16; 11,29-32
Siy Jonas la
Mk, 8,1-12; Lk 11,29-32

Mt 16, 1-4; 1Kor 1,22; Lk 12,54; 12,1
³⁸Lè sa a, gen kèk pwofesè Lalwa ak Farizyen ki pran lapawòl pou yo di: «Pwofesè, nou vle wè yon siy ou fè.»
³⁹Li reponn yo: «Yon ras ki mechan e ki adiltè, ap mande siy. Yo p ap ba li lòt siy pase siy pwofèt Jonas la. ⁴⁰Paske menm jan *Jonas te nan vant labalèn nan twa jou twa nwit*, se konsa Pitit moun nan ap anba tè a, pou twa jou twa nwit. ⁴¹Moun Niniv ap leve kanpe ansanm ak ras sa a nan jou jijman an, e y ap kondane l, paske yo te chanje kè yo lè Jonas t al preche yo. Epoutan gen piplis isit la pase Jonas. ⁴²Rèn Peyi Sid yo ap leve kanpe ansanm ak ras sa a nan jou jijman an, e l ap kondane l, paske li te sòti nan dènye bout tè a pou li vin tandè bon konprann Salomon. Epoutan gen piplis isit la pase Salomon.»

Lk 11, 24-26
Move lespri a retounen
Lk 11,24-26

Lk 11, 24-26
⁴³Lè move lespri a sòti nan yon moun, l al flannen nan kote ki pa gen dlo, antan l ap chèche yon kote pou li poze, men li pa jwenn. ⁴⁴Lè sa a li di:

M ap retounen lakay mwen, kote mwen te sòti a. Li tounen, li jwenn kay la lib, byen bale, byen ranje. ⁴⁵Menm lè a, li pati, l al chèche konkou sèt lòt lespri pi move pase l. Yo vin tabli yo nan kay la. Ka moun sa vin pi mal pase anvan. Se konsa sa pral fèt pou ras pa bon sa a!»

Manman Jezi ak frè l yo
Mk 3,31-35; Lk 8,19-21

Mk 3, 31-35; Lk 8, 19-21; Jn 2,12; T Ap 1,14
⁴⁶Antan li t ap pale ak fowl moun yo, manman l ak frè l yo vin kanpe deyò a. Yo t ap chèche pale ak li. ⁴⁷Gen yon moun ki di l: «Men manman w ak frè w yo kanpe deyò a, y ap chèche pale ak ou.» ⁴⁸Li reponn moun ki t ap pale ak li a, li di l: «Kilès ki manman m? Kilès ki frè m yo?» ⁴⁹Li lonje men l sou patizan l yo, li di: «Men manman m, men frè m yo. ⁵⁰Nenpòt moun ki fè volonte Papa mwen ki nan syèl la, moun sa a li se yon frè, yon sè, li se yon manman pou mwen.»

Mk 4, 1-9; Lk 8, 4-8; 5,1
13 ¹Jou sa a, Jezi sòti nan kay la, l al chita bò lanmè a. ²Anpil moun vin sanble kote l, sitèlman li blije monte chita nan yon kannòt. Tout fowl la te rete kanpe bò lanmè a. ³Li rakonte yo anpil bagay anparabòl.

Parabòl moun ki t ap simen an
Mk 4,3-9; Lk 8,5-8

Li di: «Moun ki konn simen an sòti pou li simen. ⁴Nan simen l ap simen an, gen yon pòsyon ki tonbe bò wout la. Zwazo vini, yo manje yo.

⁵Yon lòt tonbe sou wòch, kote ki pa gen anpil tè. Yo leve vit paske tè a pa

12,38-40: *Pwofesè nou vle wè yon siy ou fè.* Jezi pa t fè mirak jou sa a, paske Farizyen yo te vle pran l nan pyèj olye yo koute l. Yo ta vle wè yon siy, yon bagay ki fèt ak gwo pouvwa, kòm li gen pouvwa Bondye. Sèl siy Jezi ap ba yo se lanmò l ak leve byen vivan an.

Yon ras ki mechan e ki adiltè... Adiltè pa vle di isit la peche lachè, men se moun ki twonpe Bondye, ki nan sèvis zidòl (renmen lajan, anvi pouvwa,...).

12,43-45: Lè ou chanje kè w, se pou w kenbe fèm ladan. Si w tonbe nan peche ankò, nan fè mal, lènmi a ap atake w pi rèd. Se sa ki pral rive jenerasyon sa a ki pa vle chanje kè l tout-bon vre.

12,46: *Manman l ak frè l yo...* Nan epòk sa a frè ak sè, sa vle di fanmi tankou kouzen, kouzin. Pou Jezi se pa relasyon fanmi ki pi konsekan, men se relasyon lafwa, moun ki fè volonte Papa a.

twò fon. ⁶Kou solèy leve, yo chode. Kòm yo pa t gen rasin, yo cheche. ⁷Gen lòt ki tonbe nan raje pikan, raje pikan yo grandi, yo toufe yo. ⁸Gen lòt ki tonbe nan bon tè, epi yo donnen, youn bay san, yon lòt bay swasant, yon lòt bay trant. ⁹Moun ki gen zòrèy, tandè wi!”

Poukisa Jezi pale anparabòl

Mk 4,10-12; Lk 8,9-10

¹⁰Patizan l yo pwoche kote l, yo di l : «Poukisa se anparabòl w ap pale ak yo?» ¹¹Li reponn, li di yo : «Nou menm, yo ba nou pouvwa pou nou konnen sekrè Peyi Wa ki nan Syèl la, men yo pa bay lòt moun sa, ¹²paske moun ki genyen, y ap ba li, epi l ap gen anpil anpil. Men moun ki pa genyen, ata sa li genyen an y ap wete l nan men l. ¹³Se poutèt sa, se anparabòl mwen pale ak yo, paske y ap gade, yo pa wè, y ap koute, yo pa tandè, ni yo pa konprann.» ¹⁴Eben, pawòl pwofèt Izayi te di a rive pou yo :

Tout koute nou koute, nou p ap konprann.

Tout gade nou gade, nou p ap wè.

¹⁵Kè pèp sa a bouche. Yo tandè di nan zòrèy yo. Yo fèmen je yo.

Pou yo pa wè ak je yo, pou yo pa tandè ak zòrèy yo, pou yo pa konprann nan kè yo, pou yo pa kase tèt tounen, pou mwen pa geri yo.

¹⁶Nou menm menm, se chans pou je nou paske yo wè. Se chans pou zòrèy nou paske yo tandè. ¹⁷Anverite,

Lk 10, 23-24
Ef 3,5;
1Pyè 1,12

13,1-10 : Jezi gaye pawòl la pou tout moun jwenn. Tout moun jwenn chans yo.

13,11 : *Nou menm, yo ba nou pouvwa pou nou konnen sekrè Peyi Wa ki nan syèl la...* Moun sa yo se nou menm ki pran Jezi k ap rele nou an oserye, epi ki deside swiv li. Paske nou vin travay ak Kris la, Papa a pral devwalè sekrè li ban nou. Jezi pale anparabòl, paske moun yo sitèlman move, sitèlman refize limyè pou yo ta chanje, li pale yon fason pou si yo ta vle konprann, yo p ap konprann. Sa fè nou sonje jan Bondye te aji ak farawon (Egz 4,21).

13,12 : ... *moun ki genyen, y ap ba li...* Vèb

mwen di nou sa : Anpil pwofèt ak moun ki kòrèk te anvi wè sa n ap wè a, yo pa t wè l. Yo te anvi tandè sa n ap tandè a, yo pa t tandè l.

Sa parabol moun k ap simen an vle di

Mk 4,13-20; Lk 8,11-15

¹⁸Nou menm, koute parabol sou moun ki t ap simen an. ¹⁹Tout moun ki tandè Pawòl Peyi Wa a, san li pa konprann li, Malveyan an vini, li rache sa ki te simen nan kè li a. Moun sa a, se pòsyon ki te simen bò wout la. ²⁰Pòsyon ki te tonbe sou wòch la, se moun ki tandè Pawòl la, menm lè a li resevwa l ak kè kontan. ²¹Men li pa gen rasin nan li, li se mòde lage. Kou tribilasyon oswa pèsekisyon mete pye akòz Pawòl la, menm lè a, li tonbe. ²²Pòsyon ki simen nan raje pikan an, se moun ki tandè Pawòl la, men traka lavi a ak plezi richès toufe Pawòl la. Li rete san donnen. ²³Pòsyon ki simen nan bon tè a, se moun ki tandè Pawòl la, epi ki konprann li jistan li donnen, youn bay san, yon lòt bay swasant, yon lòt bay trant.

Mk 4, 13-20;
Lk 8, 11-15
Lk 12, 16-21;
1Tm 6,9

Jn 15, 8,16;
Gal 5,22

Parabol move grenn nan

²⁴Li ba yo yon lòt parabol. Li di yo : «Peyi Wa ki nan Syèl la, se tankou yon moun k ap simen bon grenn nan jaden l. ²⁵Pandan moun li yo ap dòmi, lènmi li an vini, li simen move zèb zizanni nan mitan ble a, epi li mete deyò. ²⁶Lè ble a boujonnen, epi li vin donnen, se lè a move zèb zizanni an parèt. ²⁷Moun k ap travay pou mèt tè a vin di l : ‘Mèt,

«genyen» an vle di pwodi, bay yon rezilta, fè pipliis, menm jan ak pyebwa ki donnen. Sa vle di, se moun ki fè kado Bondye yo donnen, yo genyen, y ap jwenn kichòy. Men moun ki pa fè yo pwodi, se kòm si yo pa gen anyen.

13,24 : *Parabol move grenn nan.* Jezi reponn moun ki te sezi lè yo wè mal la gaye toupitou. Jis listwa nou rive bout, byen ak mal ap toujou melanje. Bondye respekte libète moun epi li gen pasyans ak nou. Se pa wòl nou pou nou deside kareman sa ki pi bon, sa pou nou detwi. Jezi bay esplikasyon parabol la apati vèsè 36 s.

se pa t bon grenn ou te simen nan jaden w lan? Kouman fè gen move zèb zizanni?’²⁸ Li di yo: ‘Se yon lènmi ki fè sa.’ Travayè yo di l: ‘Èske w vle n al rache yo?’²⁹ Li di yo: ‘Non, nan rache move zèb zizanni an, nou riske rache pye ble yo avè l.’³⁰ Kite yo grandi an-sanm jis lè rekòt la rive. Nan lè rekòt la, mwen va di moun k ap rekòlte yo: ‘Ranmase move zèb zizanni yo anvan. Mare yo fè yon pil pou nou boule yo. Apre sa, ranmase ble a mete nan galata mwen.’»

Parabòl ti grenn moutad la

Mk 4,30-32; Lk 13,18-19

³¹ Li ba yo yon lòt parabòl ankò, li di yo: «Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak yon grenn moutad yon moun pran pou li simen nan jaden l. ³² Se li ki pi piti nan tout grenn yo. Men lè li grandi, se li ki pi gwo pase tout plant jaden an: li tounen yon pyebwa, sitèlman zwazo nan syèl vin fè nich nan branch li.»

Parabòl ledven an

Lk 13,20-21

³³ Li rakonte yo yon lòt parabòl: «Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak ledvèn yon fi pran, li brase l nan twa gode farin, jistan tout pat la leve.»

Ki wòl parabòl yo

Mk 4,33-34

³⁴ Jezi rakonte fowl yo tout bagay sa yo anparabòl. Li pa rakonte yo anyen san parabòl, ³⁵ pou sa pwofèt la te di a rive:

M ap louvri bouch mwen anparabòl,

M ap rakonte bagay ki te kache depi nan kòmansman.

Sa parabòl move grenn nan vle di

³⁶ Apre sa, li kite fowl yo. L al nan kay la. Patizan li yo pwoche bò kote l, yo di l: «Ba nou esplikasyon sou parabòl move zèb zizanni nan jaden an.»³⁷ Li reponn, li di yo: «Moun k ap simen bon grenn yo, se Pitit moun nan. ³⁸ Jaden an se tout tè a. Bon grenn lan menm, se moun ki pitit Peyi Wa a. Move zèb zizanni yo, se moun ki pitit Malveyan an. ³⁹ Lènmi k ap simen yo a, se dyab la. Rekòt la se finisman tout bagay. Moun k ap rekòlte yo se zanj yo. ⁴⁰ Menm jan yo ranmase move zèb zizanni yo pou yo boule yo nan dife, se konsa tou, sa ap fèt lè tout bagay ap fini. ⁴¹ Pitit moun nan ap voye zanj li yo, pou yo retire, nan Peyi Wa li a, ni sa ki fè moun bite, ni tout moun k ap fè sa ki pa kòrèk. ⁴² Y ap jete yo nan boukan dife a, kote k ap gen rèl ak manje dan. ⁴³ Lè sa a, moun ki kòrèk yo ap klere tankou solèy nan Peyi Papa yo ki Wa. Moun ki gen zòrèy tande wi!

Twa parabòl: ja lajan, bijou, senn

⁴⁴ Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak yon ja lajan ki te sere nan yon jaden. Moun ki jwenn li an, li sere l ankò. Li tètman kontan, l al vann tou sa li genyen pou l achte jaden sa a.

⁴⁵ Peyi Wa ki nan Syèl la sanble toujou ak yon machann k ap chèche bèl dyaman. ⁴⁶ Lè li jwenn youn ki gen anpil valè, l al vann tou sa li genyen pou l achte l.

13,31 : *Parabòl ti grenn moutad la.* Peyi kote Bondye Wa a kòmansè piti, men ti pa ti pa li gen pou li grandi, epi l ap gaye sou tout tè a. Se yon kado Bondye, se Bondye k ap fè mèvèy sa a reyalize.

13,33 : *Parabòl ledvèn an.* Peyi kote Bondye Wa a se tankou ledvèn ki nan farin pou li fè pat la leve. Wayòm Bondye gen fòs pou li transfòme reyaltite sosyete a. Menm si moun yo pa wè l, li la e l ap travay kanmenm. Se tankou yon ma-

danm ansent, premye mwa yo nou pa wè anyen ki montre nou li gen lavi ki boujonnen anndan l, men lavi a la e yon jou tout moun pral wè li nan timoun ki fèt la.

13,38-40 : *Jaden an se tout tè a.* Patizan yo ta renmen fè gwo netwayaj anndan relijyon an. Jezi vle montre yo kijan kretyen yo dwe travay nan mitan sa ki mal, paske Reny Bondye a grandi nan mitan sa ki mal.

⁴⁷Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ankò ak yon senn yo jete nan lanmè. Li ranmase tout kalite pwason. ⁴⁸Lè li plen, yo rale l monte sou sab la. Yo chita pou yo ranmase nan panye sa ki bon yo, epi sa ki pa bon yo pou yo jete yo deyò. ⁴⁹Se konsa, sa ap fèt lè tout bagay ap fini. Zanj yo ap parèt vin separe sa ki pa bon yo ak sa ki kòrèk yo, ⁵⁰pou yo jete yo nan boukan dife a, kote k ap gen rèl ak manje dan.»

13,42

Yon ti ranmase sou parabol yo

⁵¹«Èske nou konprann tout bagay sa yo?» Yo di l: «Wi.» ⁵²Li di yo: «Se poutèt sa, tout pwofesè Lalwa ki vin tounen patizan Peyi Wa ki nan Syèl la, li sanble ak yon mèt kay k ap rale sa ki nèf ak sa ki vye mete deyò nan bwat trezò li.»

Prèch Jezi nan Nazarèt

Lk 4,16-30

⁵³Lè Jezi fin rakonte parabol sa yo, li kite zòn nan. ⁵⁴L ale nan peyi l. Li t ap montre yo anpil bagay nan sinagòg pa yo. Yo te sezi, yo di: «Ki kote li jwenn bon konprann sa a ansanm ak pouvwa sa yo?» ⁵⁵Èske se pa pitit bès chapant lan? Se pa manman l yo rele Mari a? Jak, Jozèf, Simon ak Jid, se pa frè l yo ye? ⁵⁶Èske tout sè li yo pa nan mitan nou? Ki kote li jwenn tout bagay sa yo?» ⁵⁷Yo te pran gwo kou poutèt li. Jezi menm di yo: «Tout pwofèt jwenn konsiderasyon, sòf nan peyi l ak nan fanmi l.» ⁵⁸Li pa t fè anpil mirak kote sa a, poutèt yo pa t gen lafwa.

Mk 6, 1-6; Lk 4, 16-24; Jn 7,15

Lk 3,23; Jn 6,42

Jn 4,44

Ewòd fè touye Janbatis

Mk 6,17-29; Lk 9,7-9

14 ¹Nan tan sa a, Ewòd ki te gen yon ka peyi a sou zòd li, tandè pale de Jezi. ²Li di sèvitè l yo: «Sila a, se Janbatis. Li leve sòti pami mò yo. Se pou sa l ap fè mèvèy sa yo.» ³Ewòd te fè arete Jan, li fè mare l, lage l nan prizon, poutèt Ewodyad, madanm Filip, frè l. ⁴Jan te di l: «Ou pa gen dwa pran l pou ou.» ⁵Li menm, li te vle touye Jan, men li te krenn pèp la ki te rekonèt Jan kòm yon pwofèt. ⁶Jou fèt Ewòd, pitit fi Ewodyad la danse devan tout moun. Sa te fè Ewòd plezi, ⁷konsa li fè sèman pou l ba li nenpòt kisa l mande. ⁸Li koute konsèy manman l, li di l: «Ban mwen tèt Janbatis la a nan yon kabare.» ⁹Wa a vin tris, men poutèt sèman li te fè a, ak poutèt moun ki te bò tab la ak li yo, li pase lòd pou yo ba li l. ¹⁰Li voye koupe tèt Jan nan prizon an. ¹¹Yo pote tèt li nan yon kabare bay ti fi a. Li menm li pote l bay manman l. ¹²Patizan Jan yo vin pran kadav la. Yo antere l. Apre sa y al avèti Jezi.

Mk 6, 14-29; Lk 9, 7-9

16,14

Lk 3, 19-20

Lev 18,16; 20,21

Jezi bay senk mil moun manje

Mk 6,30-44; Lk 9,10-17; Jn 6,1-14

¹³Lè Jezi tandè sa, li pran kannòt, li pati kite zòn lan. L al yon kote ki trankil pou kont li. Nan vil yo, lè foul yo tandè sa, yo pati dèyè l apye. ¹⁴Lè l ap debake, li wè yon pakèt foul moun, kè li vin sansib pou yo, e li geri moun malad pa yo.

Mk 6, 32-44; Jn 6, 1-13; Mt 15, 32-38

9,36

¹⁵Lè aswè rive, patizan yo pwoche kote l, yo di l: «Zòn nan se yon dezè,

13,47-50: *Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ankò ak yon senn...* Moun ki fè lapèch, epi ki sèvi ak senn, konnen y ap pran tout kalite pwason. Jezi travay pou l fè Reny Bondye a boujonnen sou tè a, san li pa chèche yon sèl kategori moun. Men separasyon moun ki bon ak moun ki pa bon se bagay Bondye pral fè.

13,52: *Tout pwofesè Lalwa ki vin tounen patizan Peyi Wa ki nan Syèl la...* Ki vle di moun ki te nan relijyon Jwif epi ki vin aksepte Jezi. Sa yo te konnen sou Ansyen Kontra a pral sèvi yo pou yo

montre kominote kretyen yo anpil bagay. Gen moun ki di sa a se pwòp esperyans Matye te fè.

Katryèm pati: Egzijans Peyi kote Bondye Wa a (Matye 14-20)

14,1-12: Lide sa a nou jwenn li menm jan nan Mak epi yon moso nan Lik. Se pou nou gade komantè nan Levanjil Mak la (Mk 6,14-29).

14,13-21: Se pou nou gade komantè nan Levanjil Mak la (Mk 6,30-44).

epi li fin ta. Voye moun yo ale pou y al achte manje nan bouk yo.» ¹⁶ Jezi menm di yo: «Nou pa bezwen voye yo ale. Ba yo manje, nou menm.» ¹⁷ Yo di l: «Se senk pen ak de pwason sèlman nou gen la a.» ¹⁸ Li di yo: «Pote yo ban mwen isit la.» ¹⁹ Li pase foul moun yo lòd pou yo ranje kò yo sou zèb la. Li pran senk pen yo ak de pwason yo, li leve je l nan syèl la, li beni yo, li kase pen yo bay patizan l yo. Patizan yo menm bay foul moun yo. ²⁰ Tout moun manje vant plen. Yo ranmase sa ki te rete nan mòso yo. Yo jwenn douz pan-yen plen. ²¹ Moun ki te manje yo te ka senk mil gason konsa, san yo pa t konte fi ak timoun.

Jezi ak Pyè mache sou dlo

Mk 6,45-52; Jn 6,15-21

²² Touswit apre sa, li fòse patizan yo monte nan kannòt la, pou yo pran devan, travèse al lòt bò, antan li menm l ap voye foul moun yo ale. ²³ Lè li fin voye foul moun yo ale, li monte nan mòn nan pou kont li, pou li lapriyè. Lè aswè rive, li te la pou kont li. ²⁴ Kannòt la menm te gen tan anpil bras lwen tè a. Lanm lanmè yo t ap souke l. Van an t ap vini anfas. ²⁵ Douvanjou, li vin bò kote yo, ap mache sou lanmè a. ²⁶ Lè patizan yo wè l ap mache sou dlo a, yo sezi. Yo di se yon revenan. Lapèrèz fè yo rele. ²⁷ Touswit Jezi pale ak yo, li di yo: «Pran kouraj, se mwen. Nou pa bezwen pè.» ²⁸ Pyè menm reponn: «Granmèt, si se ou, pèmèt mwen vin jwenn ou sou dlo a.» ²⁹ Li di l: «Vini.» Pyè desann sòti nan kannòt la, ap mache sou dlo a, l al jwenn Jezi. ³⁰ Lè li wè fòs van an, li vin pè. Lè li kòmanse koule, li rele: «Granmèt, sove m.» ³¹ Touswit Jezi lonje men l, li pran l, li di

Jn
11,41;
17,1

2W a
4,43

Mk 6,
45-52;
Jn 6,
15-21

Lk 6,12;
9,28

Lk
24,37

Jn 21,7

8,25-26

l: «Moun ti lafwa, poukisa w doute?»

³² Yo monte nan kannòt la, van an tonbe. ³³ Moun ki te nan kannòt la met ajenou devan l, yo di: «Ou se pitit Bondye toutbon vre.»

Jezi geri moun malad nan Jenezarèt

Mak 6,53-56

³⁴ Yo travèse. Yo rive nan peyi Jenezarèt. ³⁵ Lè moun kote sa a rekonèt li, yo voye avèti nan tout zòn lan, yo mennen tout moun ki te malad ba li. ³⁶ Yo lapriyè l pou li kite yo touche yon ti pwent nan rad li. Tout moun ki touche l, geri.

Diskisyon sou abitud Farizyen yo

Mk 7,1-13

15 ¹ Lè sa a, Farizyen ak pwofesè Lalwa yo sòti Jerizalèm vin kote Jezi, yo di li: ² «Poukisa patizan w yo pase akote tradisyon ansyen yo mouri kite pou nou an? Yo pa lave men yo, lè y ap manje?» ³ Li reponn, li di yo: «Poukisa nou menm nou dezobeyi lòd Bondye a pou nou swiv abitud pa nou? ⁴ Bondye di: ‘Respekte papa ak manman w. Moun ki manke papa osinon manman l dega, pinisyon li se lanmò.’ ⁵ Nou menm menm, nou di: ‘Si yon moun di papa l osinon manman l: Byen mwen genyen pou m ba ou yo, mwen mete yo apa pou Bondye,’ ⁶ moun sa a pa bezwen okipe papa l ak manman l ankò.’ Se konsa nou fè Pawòl Bondye pase pou anyen, poutèt abitud pa nou. ⁷ Bann ipokrit! Izayi te gen rezon lè li t ap di sou nou:

⁸ ‘Pèp sa a, se ak bouch li, li respekte m, men kè yo lwen mwen.

⁹ Seremoni yo fè pou mwen yo, pa vo anyen.

Tou sa y ap montre se lòd moun bay.’ »

Mk 4,39
16,16;
26,63;
27,54;
Mk
14,61;
15,39;
Lk
22,70;
Jn 1,49

Mk 7,
1-13

Gal
1,14;
Kol 2,8;
Lk
11,38

20,12;
Dtw
5,16;
21,17;
Lev
20,9;
Ef 6,2

Iz
29,13;
Sòm
78,36

14,28-31: Pèmèt mwen vin jwenn ou... Dlo lanmè a reprezante fòs fènwa yo. Jezi montre li gen pouvwa sou yo. Kannòt la k ap souke a, se Legliz la ki nan mitan boulvès nan listwa li. Pyè li menm reprezante lafwa kretyen yo ki pa fin asire sou fòs Jezi k ap kenbe Legliz la. Se poutèt sa l ap koule.

15,2: Yo pa lave men yo... Farizyen yo te fè anpil abitud pase anvan Pawòl Bondye a. Y ap kreye kèk abitud ki wete nannan Pawòl Bondye a. Sa Jezi ap tann se pa swiv yon seri koutim moun mete, men se yon sèvis ak tout kè nou.

Leson sou sa ki pwòp ak sa ki pa pwòp*Mk 7,14-23*

¹⁰Li rele fowl la bò kote li, li di yo: «Koute byen pou nou konprann. ¹¹Se pa sa ki antre nan bouch, men se sa ki sòti nan bouch ki sal yon moun.»

¹²Aprè sa, patizan yo pwoche bò kote li, yo di li: «Èske w konnen lè Fari-zyen yo tande pawòl sa a, yo vekse?»

¹³Li reponn, li di yo: «Si se pa Papa m ki nan syèl la, ki plante yon pyebwa, y ap derasinen li. ¹⁴Kite yo non! Se avèg k ap kondi avèg. Si yon avèg ap kondi yon lòt avèg, toulède ap tonbe nan twou.»

¹⁵Pyè reponn, li di Jezi: «Esplike nou parabòl la.» ¹⁶Li di: «Èske nou menm tou, jis kounye a, nou san konprann? ¹⁷Èske nou pa konprann tout bagay ki antre nan bouch l al nan vant, aprè sa li sòti l al nan latrin. ¹⁸Men, sa ki sòti nan bouch la se nan kè a li sòti. Se li ki sal moun. ¹⁹Reyèlman vre, se nan kè a move lide sòti: touye moun, adiltè, pran move plezi, vòlè, bay manti nan sèvi temwen, derespekte Bondye: ²⁰se sa ki sal moun. Men manje ak men ki pa lave, se pa sa ki sal moun.»

Lafwa madanm Kanaran an*Mk 7,24-30*

²¹Lè Jezi kite kote li te ye a, l ale nan zòn Ti ak Sidon. ²²Se konsa, yon madanm Kanaran, ki te abite nan teritwa sa yo, vin parèt, li pran rele, li di: «Gen pitye pou mwen, Granmèt, Pitit David. Pitit fi m lan ap pase pa li anba yon demon.» ²³Li menm, li pa kase yon mo ba li. Patizan l yo pwoche, yo priye l angras, yo di: «Voye l ale non! L ap plede rele dèyè nou.» ²⁴Li reponn pou li di: «Se sèlman pou mouton ki

pèdi nan fanmi Izrayèl la, yo voye mwen.» ²⁵Madanm nan menm vini, li met ajenou devan l, li di: «Granmèt, pote m sekou.» ²⁶Li reponn, li di: «Se pa byen sa pou pran pen timoun yo pou jete bay ti chen yo.» ²⁷Madanm lan di: «Wi, Granmèt! Sèlman ti chen yo manje ti kras ki tonbe sòti sou tab mèt yo.» ²⁸Lè sa a Jezi reponn, li di l: «Madanm o, lafwa w pa piti. Se pou sa fèt pou ou, jan w vle li a.» Menm lè a, ti fi li a geri.

Jezi geri anpil moun

²⁹Jezi kite kote li te ye a, l al bò lanmè Galile. Li monte anwo mòn nan. Li chita la. ³⁰Anpil moun vini kote l. Yo mennen moun k ap bwete ak yo, avèg, enfim, bèbè, ansanm ak anpil lòt ankò. Yo depoze yo bò pye l. Li geri yo. ³¹Sa te fè fowl moun yo sezi anpil, lè yo wè bèbè ap pale, enfim vin enganm, moun ki t ap bwete mache, avèg wè. Yo fè lwanj pou Bondye Izrayèl la.

Yon dezyèm fwa Jezi bay fowl la manje*Mt 14,13-21; Mk 8,1-10*

³²Jezi menm rele patizan l yo, li di: «Kè m fè m mal pou fowl la. Sa fè deja twa jou y ap swiv mwen. Yo pa gen anyen pou yo manje. Mwen pa vle lage yo ale tou grangou, pou yo pa tonbe feblès sou wout la.» ³³Patizan l yo di l: «Ki kote n ap jwenn ase pen nan dezè a dekwa pou tout kantite moun sa yo ta manje?» ³⁴Jezi di yo: «Konbyen pen nou genyen?» Yo di: «Sèt! Ak kèk ti pwason.» ³⁵Li pase fowl la lòd lonje kò yo atè a. ³⁶Li pran sèt pen yo ansanm ak pwason yo, li di Bondye mèsi, li kase yo, li bay patizan l yo. Patizan yo bay fowl la. ³⁷Tout moun manje vant plen. Yo ranmase rès mòso yo. Yo

15,29: Jezi te sansib pou kò moun, pou pwo-blèm grangou moun, paske li te vin sove ni kò ni nanm. Epi manje li bay gratis la se siy Peyi kote Bondye Wa a, kote tout moun pral jwenn manje pou piyay (Iz 25,6). Nan premye mirak kote Jezi bay fowl moun yo manje a, yo te ranmase douz

panyen moso pen ki rete. Nan dezyèm nan, yo plen sèt panyen. Nan premye a pawòl Bondye a se pou mezi douz fanmi pèp Izrayèl la. Nan dezyèm nan se pou tout tè a. Chif sèt la se sen-bòl yon bagay ki total.

kwenn sèt panyen plen. ³⁸Moun ki te manje yo, se te kat mil gason san konte fi ak timoun.

³⁹Aprè sa, Jezi voye foul la ale. Li monte nan kannòt la. Li rive nan peyi Magadan.

Yo mande Jezi yon siy
Mk 8, 11-13;
Lk 11, 16, 29;
Mt 12, 38-39;
Lk 11, 16;
Jn 6, 30;
1 Kor 1, 22

16 ¹Farizyen ak Sadiseyen yo pwoche bò kote l. Yo t ap chèche pran l nan pyèj. Yo mande li pou l montre yo yon siy ki sòti nan syèl la. ²Li reponn, li di yo: «Lè aswè pral rive, nou di tan an pral bèl, gade kijan syèl la wouj! ³Nan maten, nou di: 'Jodi a l ap fè move tan, gade kijan syèl la wouj fonce.' Figi syèl la, nou konn egzaminen li, men siy tan yo, nou pa kapab. ⁴Move ras la, ras adiltè a ap mande yon siy! Men yo p ap ba li lòt siy pase siy Jonas la.» Aprè sa, li kite yo. L al fè wout li.

Ledven Farizyen ak Sadiseyen yo
Mk 8, 14-21

⁵Patizan l yo rive lòt bò lanmè a. Yo te bliye pran pen. ⁶Jezi di yo: «Gade byen! Atansyon ak ledvèn Farizyen ak Sadiseyen yo.» ⁷Yo menm menm, yo kalkile nan kè yo, yo di: «Se poutèt nou pa t pran pen.» ⁸Jezi menm ki konn sa, di: «Kisa n ap kalkile nan kè nou konsa? Bann moun ti lafwa! Se poutèt nou pa gen pen? ⁹Èske nou poko konprann? Nou pa sonje senk

pen yo pou senk mil moun yo? Konbyen panyen nou te ranmase? ¹⁰Nou pa sonje sèt pen yo pou kat mil moun yo? Konbyen panyen nou te ranmase? ¹¹Kouman nou fè pa konprann? Se pa poutèt pen mwen di nou fè atansyon ak ledvèn Farizyen ak Sadiseyen yo.» ¹²Lè sa a atò, yo vin konprann, li pa t di yo fè atansyon ak ledven pen yo, men ak sa Farizyen ak Sadiseyen yo t ap montre.

Pyè deklare Jezi se Kris la
Mk 8, 27-30; Lk 9, 18-21

¹³Jezi rive nan zòn Sezare Filip, li mande patizan l yo: «Kisa moun yo di Pitit moun nan ye?» ¹⁴Yo reponn: «Yon pati moun di se Janbatis, gen lòt ki di se Eli, gen lòt toujou ki di se Jeremi oubyen youn nan pwofèt yo.» ¹⁵Li di yo: «E nou menm, kisa nou di mwen ye?» ¹⁶Simon Pyè reponn, li di: «Ou se Kris la, Pitit Bondye vivan an.» ¹⁷Jezi reponn, li di l: «Se chans pou ou, Simon, pitit Jan, paske se pa chè ak san ki fè w konn sa, men se Papa mwen ki nan syèl la. ¹⁸Kanta mwen menm, men sa mwen di w: Ou se Pyè. Ebyen, se sou wòch sa a, m ap bati Legliz mwen an. Pòt lanfè p ap pi fò pase l. ¹⁹M ap ba w kle Peyi Wa ki nan Syèl la. Depi w mare yon bagay sou tè a, l ap mare nan syèl la, depi w lage yon bagay sou tè a, l ap lage nan syèl la.» ²⁰Aprè sa, li pase patizan li yo lòd, pou yo pa di pèsonn li se Kris la.

Mk 8, 27-30;
Lk 9, 18-21

18, 18;
Ap 3, 7

17, 9;
Mk 9, 9

16,1-3: *Yon siy ki sòti nan syèl la... Siy tan yo... se yon espresyon Legliz sèvi ak li pou di nou aprann gade bagay k ap pase nan sosyete a pou nou dekouvri prezans Bondye k ap ajè nan listwa moun.*

16,4: *Men yo p ap ba l lòt siy pase siy Jonas la ... Jezi derefize fè mirak pou fè wè oswa pou satisfè kiryozi moun. Moun ki renmen laverite epi k ap chèche bagay ki vre pral kapab rekonèt siyati Bondye nan sa Jezi fè. Sèl siy se leve byen vivan Jezi a (al gade Matye 12,40). Leve byen vivan an se siy ki pi serye nan misyon Jezi, men se sèlman moun ki kwè ki konprann li. Moun k ap egzije mirak pou yo kwè pa merite repons.*

16,16: *Ou se Kris la... Premye sans deklarasyon Pyè a : Jezi se Kris la, sa Bondye te pwomèt nou an. Se aprè leve byen vivan Jezi a yo pral konprann Jezi se Bondye egal Papa a.*

16,17-18: *Se chans pou ou, Simon, pitit Jan... Rekonèt Jezi kòm pitit Bondye, se yon kado Bondye fè nou, se lafwa nou. Lafwa solid Pyè a, tankou yon wòch, se garanti Legliz la ap kanpe fèm kont tout fòs lanmò.*

16,19: *Depi w mare yon bagay sou tè a... Premye bagay se pouvwa mete yon moun deyò nan kominote a, epi tounen fè l antre. Ladan gen pouvwa pi fò toujou, pouvwa padonnen peche moun ki nan kominote Jezi a.*

Jezi anonse li gen pou li leve byen vivan
Mk 8,31-9,1; Lk 9,22-27

Mk 8,
31-33;
Lk 9,22;
Mt 17,12;
20,17-19;
Lk 2,38

²¹Depi lè sa a, Jezi kòmanse ap fè patizan li yo konprann li gen pou li monte Jerizalèm, pou li soufri anpil, akòz Ansyen yo, chèf prèt yo ak pwofesè Lalwa yo. Y ap touye li, men sou twa jou l ap leve byen vivan. ²²Pyè pran l apa, li kòmanse fè l obsèvasyon, li di: «Granmèt, wete sa nan lide w, sa pa gen dwa rive w.» ²³Jezi menm vire, li di Pyè: «Pase dèyè m, Satan, ou se yon antrav pou mwen. Lide w pa lide pa Bondye, men se lide moun.»

Mk
8,34—
9,1;
Lk 9,
23-27
10,38;
Mk 8,35;
Lk 14,25;
17,33;
Jn 12,25

²⁴Lè sa a atò, Jezi di patizan li yo: «Si yon moun vle vin dèyè m, se pou li renonse pwòp tèt li, pou li pote kwa l, pou li swiv mwen. ²⁵Si yon moun vle sove lavi l, l ap pèdi li. Sa ki pèdi lavi li pou mwen, l ap jwenn li. ²⁶Sa sa sèvi yon moun pou li gen tout tè a, si li pèdi lavi li? Oubyen sa yon moun kapab bay pou li achte lavi li?»

25,
31-46;
2Tes 1,7;
Sòm
28,4;
62,13;
Ap 22,12

²⁷Pitit moun nan gen pou l vini nan glwa Papa li, ansanm ak zanj li yo. Lè sa a atò, l ap renmèt chak moun dapre sa li te fè. ²⁸Anverite, mwen di nou, gen nan moun ki kanpe la yo ki p ap konnen sa mouri ye anvan yo wè Pitit moun nan vini ak pouvwa Wa li.»

10,23;
20,21

Jezi chanje figi

Mk 9,
2-8;
Lk 9,
28-36;
2Pyè 1,
16-18;
Mt
4,8;
28,16
28,3

Mk 9,2-13; Lk 9,28-36

17 ¹Sis jou apre, Jezi pran Pyè, Jak, ansanm ak Jan, frè li a, li mennen yo yon kote ki apa, nan yon mòn ki wo anpil. ²Li chanje fòm devan yo. Figi li vin klere tankou solèy. Rad li vin blan tankou limyè. ³Moyiz ak Eli vin parèt devan yo, y ap pale avè l.

⁴Pyè pran lapawòl, li di Jezi: «Granmèt, li bon pou nou bò isit la! Si ou vle, m ap fè twa joupa la a, youn pou ou, youn pou Moyiz, youn pou Eli.» ⁵Antan li t ap pale toujou, yon nyaj ki klere vin fè lonbray sou yo. Yo tandè yon vwa sòti nan nyaj la ki di: «Sila a, se Pitit mwen an, sa mwen renmen an. Nan li mwen jwenn kè kontan m. Se pou nou koute l.» ⁶Lè patizan yo tandè sa, yo tonbe fas atè. Yo pè anpil. ⁷Jezi pwofesè Lalwa yo fè di Eli gen pou l vini anvan?» ¹¹Li reponn yo: «Eli ap vini, l ap mete tout bagay an plas. ¹²Men mwen di nou: Eli vini deja, yo pa t rekonèt li, yo fè sa yo vle ak li. Konsa tou, Pitit moun nan gen pou li soufri nan men yo.» ¹³Lè sa a atò, patizan yo vin konprann se sou Janbatis li t ap pale yo.

40,35;
Mt
24,30;
Dtw
18,15;
Iz 42,1;
Mt 12,18;
Mk 1,11

Mk 9,
9-13

16,14;
Mal
3,23;
Eklk
48,10

16,21;
17,22

11,14;
Lk 1,17

Jezi geri yon timoun demon kenbe

Mk 9,14-29; Lk 9,37-43a

Mk 9,
14-29;
Lk 9,
37-43

¹⁴E li rive kote foul la. Yon nèg pwofesè kote l, li mete jenou l atè, ¹⁵li di: «Granmèt, pitye pou pitit mwen an! Li gen malkadi, l ap soufri anpil, li tonbe anpil fwa nan dife, li tonbe anpil fwa nan dlo. ¹⁶Mwen mennen l bay patizan w yo, men yo pa kapab geri l.» ¹⁷Jezi reponn yo: «Ras san lafwa, nou pèvèti! Pou konbyen tan m ap avè nou? Pou

Dtw
32,5

16,22: *Pyè pran l apa, li kòmanse fè l obsèvasyon...* Pyè wè rèv li te genyen sou Kris la, ap disparèt. Jezi li menm konnen pou li kraze fòs lanmò yo, li pa gen lòt chemen pase bay lavi l.

16,23: *Pase dèyè m Satan!* Pyè kanpe devan Jezi pou li bare wout ki mennen nan kwa a. Jezi rekonèt nan jès li a menm vwa ki te tante li nan dezè a (Mt 4,10). Se poutèt sa Jezi rele l *Satan*,

ki vle di nèg antravan. Se pou Pyè pase dèyè Jezi epi swiv li, jan yon patizan dwe fè sa.

17,1: Apre Jezi fin anonse li gen pou l mouri, li fè patizan yo wè kisa ki pral rive l, limyè ki pral vlope dimanch Pak la. Se yon ti goute li ba yo.

17,5: *Se Pitit mwen an, sa mwen renmen an...* Sa montre nou se Jezi ki ranplase de gran pwofèt Moyiz ak Eli, ki reprezante Lalwa ak pwofèt. Kounye a se Jezi pou yo koute.

konbyen tan m ap kapab sipòte nou? Mennen li ban mwen la a!»¹⁸ Jezi pase l lòd, demon an sòti nan li, timoun nan geri menm lè a.¹⁹ Apre sa, patizan yo pwoche apa kote Jezi, yo di: «Poukisa nou menm nou pa t reyisi chase l?»

²⁰Li di yo: «Se paske lafwa nou wòwòt. Anverite, mwen di nou sa: Si nou gen lafwa tankou yon grenn moutad, n ap di mòn sa a: 'Travèse, sòti isit la, al laba a.' L ap travèse vre. Anyen p ap enposib.»

Dezyèm anons soufrans ak lanmò Jezi

Mk 9,30-32; Lk 9,43b-45

²²Pandan yo te ansanm nan Galile, Jezi di yo: «Pitit moun nan gen pou li tonbe nan men moun yo, ²³yo pral touye l, men sou twa jou li va leve byen vivan.» Yo menm, yo te gen anpil lapenn.

Taks pou Tanp lan

²⁴Lè yo rive Kafanawòm, nèg ki t ap ranmase didrak yo pou Tanp lan pwoche kote Pyè. Yo mande l: «Èske mètenou an p ap peye didrak la pou Tanp lan?»²⁵ Li reponn: «Wi!» Lè li rive nan kay la, avan li pale, Jezi mande l kesyon: «Sa w di nan sa, Simon? Wa yo sou tè a, nan men ki moun yo pran taks oswa enpo? Èske se nan men pwòp pitit pa yo, oubyen nan men etranje?»²⁶ Li di: «Nan men etranje!» Jezi di l: «Sa vle di 'pitit kay egzante'.

²⁷Sèlman, pou nou pa ba yo lokazyon bite, ale nan lanmè a, voye zen w, premye pwason ki monte a, sezi l, louvri bouch li, ou va jwenn yon lajan, pran l, ba yo l pou peye taks pou mwen ansanm ak ou.»

Sa ki pi gran nèg nan Peyi Wa ki nan Syèl la

Mk 9,33-37; Lk 9,46-48

18¹Menm lè sa a, patizan yo pwoche kote Jezi, yo mande l: «Ki moun ki pi gran nèg nan Peyi Wa ki nan Syèl la?»² Li rele yon timoun piti, li fè l kanpe nan mitan yo, ³li di: «Anverite, mwen di nou, si nou pa chanje, pou nou vin tankou timoun piti, nou p ap antre nan Peyi Wa ki nan Syèl la.⁴ Moun ki fè kò l piti, tankou timoun piti sa a, se li menm k ap pi gran nèg nan Peyi Wa ki nan Syèl la.⁵ Si yon moun resevwa yon timoun piti konsa sou non mwen, se mwen menm li resevwa.»

Pouse lòt nan peche

Mk 9,42-48; Lk 17,1-2

⁶Si yon moun ta fè youn nan ti piti sa yo, ki kwè nan mwen, bite, li ta pi bon pou moun sa a, pou yo pandye yon wòl moulen nan kou li, pou yo neye l nan fon lanmè.⁷ Malè pou tè a, poutèt moun k ap fè lòt bite! Fè moun bite, se yon bagay ki gen pou rive kanmenm. Men tou, malè pou moun sa ki al fè lòt bite!

17,21 : Kèk maniskri pa bay vèsè 21 an : «*Pou ras demon sa a, se lapriyè ak jèn ki kapab dechouke l.*»

17,22 : *Pitit moun nan gen pou li tonbe nan men moun yo.* Plizyè fwa Jezi anonse lanmò l. Lanmò Jezi se rezilta konpòtman l. Jezi konnen jan l ap pale a, li gen lènmi ki pral touye l, menm jan yo te fè ak pwofèt ki te vin anvan li yo. Se pa yon aza.

17,24 : *Nèg ki t ap ranmase didrak yo pou Tanp la...* Didrak vle di «de drak». Yon drak te vo apeprè senk dola ameriken. Tout Jwif yo te peye taks pou soutni Tanp lan. Pèseptè kontribisyon yo al bò kote Pyè, paske se li ki mèten kay kote Jezi ye a.

18. Chapit sa a konsantre sou lavi kominote. Se yon mak espesyal nan Levanjil Matye a, lavi kominote, lavi Legliz. Yo rele li «Katechèz pou kominote Legliz la». Men sa li gen ladan l:

Matye 18,1-5 : peche anbisyon nan kominote a;
Matye 18,6-11 : pran ka sa ki pi «piti» yo;
Matye 18,12-14 : pran ka sa ki pèdi yo;
Matye 18,15-17 : frè korije frè nan kominote a;
Matye 18,18 : pouvwa refè inite kominote a;
Matye 18,21-35 : padon san limit.

18,6-7 : *Si yon moun ta fè youn nan ti piti sa yo...* Jezi sòti nan timoun pou li pase nan piti, ki vle di, moun ki senp. Yo piti nan sans yo pa konte anpil nan sosyete a. Jezi bay avètisman pou tout moun ki fè piti yo tonbe ak move egzanp yo ba yo. Se repons kont anbisyon Apot yo.

Mk 9,
30-32;
Lk 9,
46-47;
22,
24-26

19,
13-14;
20,26;
Mk
10,15;
Lk
18,17;
Jn 3,5

20,26

10,40;
Mk 9,37;
Lk 9,48;
10,16;
Jn 13,20

Mk 9,42;
Lk 17,
1-2;
Mt 5,29

5,29-30; Mk 9, 43-47 ⁸Si men w, oubyen pye w, ap fè w bite, koupe l, voye l jete lwen w. Li pi bon pou ou, pou w antre nan lavi a ak yon sèl men, oubyen yon pye, pase pou yo ta va jete w ak de men, de pye w nan dife k ap la pou toutan an. ⁹Si je w ap fè w tonbe, rache l, voye l jete lwen w. Li pi bon pou ou, pou w antre nan lavi a ak yon sèl je, pase pou yo jete w ak de grenn je w nan boukan dife a.

Mouton ki pèdi a

Lk 15,3-7

T Ap 12,15; Eb 1,14 ¹⁰Atansyon pou nou pa meprize youn nan ti piti sa yo. Mwen di nou sa: 'Zanj pa yo nan syèl la, se toutan y ap gade fas Papa mwen ki nan syèl la'. Lk 19,10 ¹²Sa nou di nan sa? Si yon moun gen san mouton, epi youn ladan yo pèdi, èske li p ap kite katrevendiznèf lòt yo nan mòn nan, pou li pati, al chèche sa ki pèdi chemen an? ¹³Anverite mwen di nou sa, lè li rive jwenn li, li pi kontan poutèt li jwenn sa ki te pèdi a, pase poutèt katrevendiznèf lòt yo ki pa t pèdi chemen an. ¹⁴Se konsa tou, Papa nou ki nan syèl la pa vle pou youn nan ti piti sa yo pèdi.

Korije frè w

Lk 17,3

Lk 17,3 ¹⁵Si frè w fè peche, ale, pale ou menm sèl ak li pou w korije l. Si li koute w, ou tou pran tèt frè w la. ¹⁶Si li pa koute, pran youn oubyen de moun ankò avè w. Konsa, *tout bagay ap*

Lev 19,17; Diw 19,15; Jn 8,17; 2Kor 13,1; 1Tm 5,19

18,11 : Kèk maniskri ajoute vèsè sa a : «*Pitit Moun nan vini pou l sove sa ki te pèdi.*» Yo pran l nan Lik 19,10.

18,12 : *Si yon moun gen san mouton...* Parabol sa a montre Peyi kote Bondye Wa a se yon bagay gratis. Ti mouton an pa fè anyen pou mèt li chèche l konsa. Gadò mouton an riske lavi 99 mouton pou li chèche sa ki te pèdi a. Kè sansib Bondye a pa gen limit.

18,15-17 : devwa pou korije frè w.

18,18 : *Tou sa nou mare, tou sa nou lage...* Legliz la wè, nan pati sa a, pouvwa Jezi bay Apot yo pou padonnen peche. Jezi bay kominote a ki reyini nan non li pouvwa padonnen frè ak sè yo ki fè fòt. Se menm bagay sa a nou jwenn nan Matye 16,19 ak Jan 20,23.

regle ak pawòl dezoutwa temwen. ¹⁷Si li pa koute yo, pale Legliz la. Si li pa koute Legliz la tou, gade li tankou yon etranje, osinon yon piblikan.

1Kor 5,11; Tit 3,10

¹⁸Anverite mwen di nou sa, tou sa nou mare sou tè a, l ap mare nan syèl la. Tou sa nou lage sou tè a, l ap lage nan syèl la.

16,19

¹⁹Epi mwen di nou sa tou, si de moun nan nou mete vwa yo ansanm sou tè a, pou yo mande nenpòt ki bagay, Papa mwen ki nan syèl la ap fè sa fèt pou yo. ²⁰Kote dezoutwa moun sanble nan non mwen, mwen la nan mitan yo.»

7,7; 21,22; Mk 11,24; Jn 15,7

28,20; Jn 14,23

Padonnen

²¹Lè sa a atò, Pyè pwoche, li di l : «*Granmèt, si frè mwen fè peche kont mwen, konbyen fwa pou mwen padonnen l? Èske se jiska sèt fwa?*» ²²Jezi di l : «*Mwen pa di w jiska sèt fwa, men jiska swasanndisèt fwa.*

Lk 17,4; Mt 6,12

²³Se poutèt sa, Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak yon wa ki te vle fè règleman ak sèvitè li yo. ²⁴Lè li kòmanse fè règleman an, yo mennen yon moun ba li. Moun nan te dwe di mil talan. ²⁵Men, li pa t posib pou li renmèt lajan sa a. Mèt la kòmande pou yo vann li ansanm ak madanm li, ak pitit li, ak tou sa li genyen, pou li kapab renmèt sa li dwe a. ²⁶Sèvitè a tonbe ajenou devan l, li di l : Pran pasyans ak mwen, m ap renmèt ou tout bagay. ²⁷Kè mèt

25,19

Lk 7,42

18,19 : *Si de moun nan nou...* Lapriyè yon kominote, yon ekip misyonè, yon fanmi kretyen, nan non Jezi, gen yon fòs espesyal devan Bondye, paske li konte sou prezans Jezi nan mitan yo.

18,22 : *Swasanndisèt fwa...* Se yon konpòtman ki pa diferan ak swaf vanjans nou jwenn nan Jenèz 4,24. Nou fèt pou nou padonnen, men tou moun ki te aji mal la fèt pou li montre li regrèt li te aji konsa.

18,23 : *Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak yon wa ki te vle fè règleman ak sèvitè li yo...* Yon bagay ki mal frè ak sè nou yo fè nou pa anyen devan sa ki mal nou fè Bondye. Bondye pa reklame dwa l, paske li se Papa a. Nou menm bò kote pa nou, nou sanble ak move sèvitè a.

la vin fè l mal pou sèvitè sa a, li kite l ale, li menm renmèt li dèt li a. ²⁸ Kou sèvitè sa a sòti, li jwenn yon kanmarad ki t ap sèvi wa a ansanm ak li, ki te dwè l san denye, li mete men nan kòlèt li, pou li toufe l, li di l: Peye mwen sa w dwe m nan. ²⁹ Kanmarad la tonbe atè, li priye l angras, li di l: Pran pasyans ak mwen, mwen va renmèt ou lajan w. ³⁰ Men li menm, li pa vle, l al fè mete l nan prizon, jis li renmèt sa li te dwe a. ³¹ Moun ki t ap sèvi ansanm ak li yo, lè yo wè sa ki pase a, sa fè yo mal. Y al rapòte bay mèl la sa ki pase a. ³² Lè sa a atò, mèl la rele l, li di l: Ou se yon move sèvitè. Tout dèt sa a ou te dwe mwen an, mwen te renmèt ou li, paske ou te lapriyè mwen. ³³ Èske w pa t dwe gen pitye pou moun k ap sèvi ansanm ak ou a, menm jan mwen menm, mwen te gen pitye pou ou a? ³⁴ Mèt la fè kòlè, li lage l nan men bouwo yo, pou jis lè li fin renmèt tou sa li te dwe a. ³⁵ Se konsa Papa mwen ki nan syèl la ap fè ak nou, si nou chak, nou pa padonnen frè nou ak tout kè nou. »

5,25;
Lk
12,58

6,15;
Mk
11,25;
Ef 4,32;
Kol 3,13

Kesyon sou divòs

Mk 10,1-12

Mk 10,
1-12

16,1;
Lk
11,54;
Jn 8,6

Jen
1,27

19 ¹ Lè Jezi fin di pawòl sa yo, li pati kite Galile, l ale nan zòn Jide, lòt bò larivyè Jouden an. ² Anpil foul moun t ap swiv li. Li geri yo la. ³ Farizyen yo pwoche kote l. Yo chèche pran l nan pyèj, yo di: «Èske yon moun gen dwa voye madanm li ale pou nenpòt ki bagay?» ⁴ Li reponn, li di yo: «Èske nou pa li nan kòmansman an, lè Bondye te kreye moun, se *gason ak fi*

li te kreye yo?» ⁵ Apre sa li di: *Se poutèt sa, gason an ap kite papa l ak manman l, pou li mete l ansanm ak madanm li. Yo toude ap fè yon sèl kò.* ⁶ Konsa, yo p ap de ankò, men y ap fè yon sèl kò. Ebyen, sa Bondye mete ansanm, moun pa gen dwa separe l. » ⁷ Yo di li: «Poukisa atò Moyiz te pase lòd pou bay yon papye divòs, anvan pou yo voye fi a ale?» ⁸ Li di yo: «Se poutèt nou te gen kè di. Se pou sa Moyiz te pèmèt nou voye madanm nou ale. Men, nan kòmansman an, se pa konsa sa te ye. ⁹ Mwen di nou: Yon moun ki voye madanm li ale, sòf si maryaj la pa t bon dapre Lalwa, epi li marye ak yon lòt, li fè adiltè. »

Jen
2,24;
Ef 5,31;
1Kor
6,16

Dtw
24,1

5,32;
Lk
16,18;
1Kor
7,10

¹⁰ Patizan l yo di l: «Si se konsa yon moun ye ak madanm li, pito li pa marye. » ¹¹ Li di yo: «Se pa tout moun ki konprann pawòl sa a. Men se moun yo bay dwa sa a. ¹² Reyèlman vre, gen gason ki pa kapab gen rapò ak fi, yo fèt tou konsa depi nan vant manman yo. Gen lòt menm se moun ki fè yo sa. Gen lòt tou ki konsa, paske yo aksepte mete tèt yo nan kondisyon sa a, poutèt Peyi Wa ki nan Syèl la. Moun ki kapab konprann, se pou li chèche konprann. »

1Kor 7,
1,7-8;
7,32-34

Jezi beni timoun piti

Mk 10,13-16; Lk 18,15-17

¹³ Apre sa, yo mennen timoun piti ba li, pou li poze men sou yo, epi pou li lapriyè pou yo. Men patizan yo t ap kouri dèyè yo, ¹⁴ Jezi di yo: «Kite timoun yo, non. Pa anpeche yo vin jwenn mwen. Peyi Wa ki nan Syèl la se pou moun ki menm jan ak yo. » ¹⁵ Li

Mk 10,
13-16;
Lk 18,
15-17

Lk
9,47;
1Pyè
2,1-2

19,1-9: Tout sosyete gen lwa pa yo sou maryaj. Se menm bagay la nan Izrayèl tou. Te gen yon lwa sou divòs ki te fèt dapre diferans sosyal ki te gen ant fi ak gason (Dtw 24,1). Jezi pwofite pou li bay relasyon fi ak gason sans li te genyen nan kòmansman kreyasyon an, kote Bondye kreye yo egal ego.

19,10: *Pito li pa marye...* Jan li konn fè, Jezi pa eseye eskize l pou pawòl li yo ki egzijan anpil, men okontrè, li pwopoze yo kichòy ki pi difisil ankò pou yo konprann.

19,12: *Gen gason ki pa kapab gen rapò ak fi...* Moun ki chwazi pa gen relasyon fi ak gason poutèt Peyi kote Bondye Wa a, se yon kado Bondye fè yo.

19,16-22: *Pwofesè, ki pi bon bagay pou mwen fè, pou mwen gen lavi ki p ap janm fini an?* Anvi richès la fè sa difisil pou moun yo deside pran chemen Peyi kote Bondye Wa a.

19,22-30: Jezi tounen di richès la se yon antrav pou antre nan Peyi kote Bondye Wa a. Men li di Bondye kapab fè moun favè sa a pou li pa bay richès la enpòtans.

poze men sou yo. Apre sa, li kontinye wout li.

Jenn gason rich la

Mk 10,17-31; Lk 18,18-30

Mk 10, 17-22; Lk 18, 18-23; 10,25 ¹⁶Yon moun pwoche kote l, li di: «Pwofesè, ki pi bon bagay pou mwen fè pou mwen gen lavi ki p ap janm fini an?» ¹⁷Jezi di l: «Pouki w ap mande mwen pou sa ki bon an? Se yon sèl ki bon! Si ou vle antre nan lavi a, swiv kòmandman yo.» ¹⁸Li di l: «Kilès nan yo?» Jezi di: «*Pa touye moun. Pa fè adiltè. Pa vòlè. Pa bay manti nan sèvi temwen.*» ¹⁹Respekte papa w ak manman w, epi renmen pwochen w tankou tèt pa w.» ²⁰Jennonm nan di l: «Tou sa yo, mwen swiv yo. Sa ki rete ankò?» ²¹Jezi di li: «Si ou vle fin bon nètale, ale vann tout byen w yo, bay pòv yo. W a gen yon trezò nan syèl la, epi vini, swiv mwen.» ²²Lè jennonm nan tande pawòl sa a, li pati, li vin tris, paske li te gen anpil byen.

Mk 10, 23-27; Lk 18, 24-27 ²³Jezi menm di patizan l yo: «Anverite, mwen di nou sa: 'Li difisil pou yon moun rich antre nan Peyi Wa ki nan Syèl la.'» ²⁴Mwen di nou tou, l a pi fasil pou yon chamo antre nan yon je zegwi, pase pou yon moun rich antre nan Peyi kote Bondye Wa a.» ²⁵Lè patizan yo tande sa, yo sezi anpil, yo di: «Konsa ki moun ki kapab sove?» ²⁶Jezi gade yo, li di: «Pou moun, bagay sa a enposib, men pou Bondye, tout bagay posib.»

Mk 10, 28-31; Lk 18, 28-30 ²⁷Lè sa a atò, Pyè reponn, li di l: «Gade, nou menm, nou kite tout bagay pou nou swiv ou, kisa n ap jwenn?» ²⁸Jezi di yo: «Anverite, mwen di nou sa: 'Nou menm ki swiv mwen an, lè tout bagay ap refèt nèt, lè Pitit moun

nan ap chita sou fotèy glwa li, nou menm tou, n a chita sou douz fotèy, pou nou jije douz branch fanmi Izrayèl yo.» ²⁹Tout moun ki ta kite kay li, ou byen frè l, oubyen sè l, oubyen papa l, oubyen manman l, oubyen pitit li, oubyen jaden l, poutèt mwen menm, l ap resevwa san fwa plis, e l ap eritye lavi ki p ap janm fini an.

³⁰Anpil premye ap dènye, anpil dènye ap premye.

Travayè jaden rezen an

20 ¹Peyi Wa ki nan Syèl la se tankou yon mèt kay ki sòti granm maten pou l al bay moun travay nan jaden rezen li an. ²Li fin antann ak travayè yo pou yon denye pou jounen an, apre sa, li voye yo nan jaden rezen an. ³Li sòti ankò vè nevè di maten, li wè lòt moun ki kanpe sou plas la, ki p ap fè anyen, ⁴li di yo: 'Nou menm tou, al nan jaden rezen an. M a ba nou sa ki kòrèk.' ⁵Y ale. Ni vè midi, ni vè twazè, li sòti ankò. Li fè menm jan an. ⁶Vè senkè nan apremidi li sòti, li jwenn kèk moun ki kanpe, li di yo: 'Poukisa nou rete kanpe la a tout lajounen an, san nou p ap fè anyen?' ⁷Yo di l: 'Paske pèsonn pa ban nou travay.' Li di yo: 'Eben, nou menm tou, ale nan jaden rezen an.' ⁸Lè aswè rive, mèt jaden rezen an di jeran li an: 'Rele travayè yo. Peye yo pri travay la. Kòmanse ak dènye yo, pou w rive sou sa ki te la anpremye yo.' ⁹Nèg senkè nan apremidi yo vini, yo chak yo touche yon denye. ¹⁰Nèg ki te rive anpremye yo te konprann yo t ap touche piplis, men lè yo rive, yo menm tou, yo touche yon denye. ¹¹Pandan y ap resevwa l, yo plenyen kont mèt kay la. ¹²Yo di:

7,13; 8,11-12; 25, 10-12; Lk 13,30; Mt20,16

21,28

Lev 19,13; Dtw 24, 14-15

20,1-16: Chak moun te touche kantite kòb li bezwen pou viv jou sa a... Nan parabòl la tout moun sou menm pye egalego e yo resevwa menm «denye», yon lajan ki sèvi pou peye travayè yo chak jou. Jaden rezen an se senbòl Pèp Izrayèl la. Se konsa Jezi rele kominote li a kounye a, sa vle di Legliz la.

Anpil moun sezi tande parabòl sa a. Li parèt enjis pou yo bay tout moun menm bagay san yo pa konsidere travay ak sakrifis yo fè. Jezi te vle wete nan tèt nou, se merit nou devan Bondye ki sove nou. Sa a se te fason Farizyen yo te konn panse. Yo bliye Peyi kote Bondye Wa a se yon kado Bondye ban nou, li ban nou l gratis.

'Dènnye sa yo fè inèd tan sèlman, ou trete yo menm jan ak nou. Epoutan, se nou menm ki sipòte jounen an ak tout chalè a.'¹³ Li reponn youn nan yo, li di: 'Zanmi, mwen pa fè w abi. Èske nou pa t antann nou avè m pou yon denye?'¹⁴ Pran afè w, al fè wout ou. Mwen vle bay dènnye sa yo menm bagay ak ou, ¹⁵ èske mwen pa gen dwa fè sa mwen vle ak byen pa mwen? Oubyen èske w ap fè move je poutèt mwen bon?'¹⁶ Se konsa dènnye yo ap vin premye, premye yo ap vin dènnye. »

19,30

Twazyèm anons soufrans ak lanmò Jezi
Mk 10,32-34; Lk 18,31-34

Mk 10, 32-34; Lk 18, 31-33

¹⁷ Jezi te gen pou monte Jerizalèm. Li pran douz patizan li yo apa, sou wout la, li di yo: ¹⁸ « N ap monte Jerizalèm, y ap renmèt Pitit moun nan bay chèf prèt ak pwofesè Lalwa yo, y ap kondane li amò. ¹⁹ Y ap renmèt li nan men pèp etranje yo, y ap pase l nan rizib, y ap bat li, y ap kloure l sou kwa, men, sou twa jou, l ap leve byen vivan. »

16,21; 17,12; Lk 9,22; 24,7; 1Kor 15,4

Manman Jan ak Jak al fè yon pale ak Jezi
Mk 10,35-45

Mk 10, 35-40

²⁰ Lè sa a atò, manman pitit Zebede yo pwoche kote Jezi, ansam ak pitit li yo, li mete ajenou pou l mande li yon favè. ²¹ Jezi di l: « Kisa w vle? » Li reponn: « Pase lòd pou de pitit mwen sa yo chita youn adwat ou, lòt la agòch ou, nan gouvènman w lan. » ²² Jezi reponn, li di: « Nou pa konnen sa n ap mande la a. Èske nou kapab bwè vè mwen gen pou mwen bwè a? » Yo di l: « Nou kapab! » ²³ Li di yo: « Vè mwen an, n a bwè l, men kanta pou chita adwat mwen oubyen agòch mwen an,

Lk 22,30

26,39; Jn 18,11

se pa mwen ki bay sa. Papa mwen rezève plas sa yo pou moun li vle. »

²⁴ Lè dis lòt mesye yo tandè sa, yo santi yo vekse poutèt konpòtman de frè yo. ²⁵ Jezi rele yo, li di: « Nou konnen kijan chèf pèp etranje yo kòmande rèd, kijan gran nèg yo renmen fè yo wè pouvwa yo, ²⁶ sa pa dwe fèt konsa nan mitan nou. Okontrè, nan mitan nou, moun ki vle gran nèg, se pou li tounen sèvitè nou. ²⁷ Moun ki vle jwenn premye plas nan mitan nou, se pou li tounen esklav nou. ²⁸ Se konsa, Pitit moun nan pa vini pou li fè yo sèvi l, men pou li sèvi, epi pou li bay lavi l kòm pri delivrans pou yon pil moun. »

Mk 10, 41-45; Lk 22, 25-27

18,1-4; 23,11; Mk 9,35; Lk 9,46; 18,14

26,28; Flp 2, 7-8; 1Tm 2,6; Wm 5,6

Jezi geri de moun avèg
Mk 10,46-52; Lk 18,35-43

Mk 10, 46-52; Lk 18, 35-43

²⁹ Antan y ap sòti Jeriko, yon gwo foul moun t ap swiv li. ³⁰ Gen de avèg ki te chita bò chemen an, lè yo tandè Jezi vin ap pase, yo rele byen fò, yo di: « Granmèt, pitit David, gen pitye pou nou. » ³¹ Foul la t ap kouri deyè yo, pou yo fèmen bouch yo. Men, yo menm, yo t ap rele pi fò toujou, yo t ap di: « Granmèt, pitit David, gen pitye pou nou. » ³² Jezi kanpe, li rele yo, li di: « Kisa nou vle mwen fè pou nou. » ³² Yo di l: « Granmèt, fè je nou louvri. » ³⁴ Jezi vin gen kè sansib pou yo, li touche je yo, menm lè a yo wè. Yo swiv li.

9,27; 15,22

Jezi antre Jerizalèm

Mk 11,1-11; Lk 19,28-38; Jn 12,12-16

21 ¹ Yo te pre Jerizalèm. Yo rive Betfaje, sou mòn Oliv la. Jezi voye de patizan, ² li di yo: « Al nan bouk ki devan nou an, la pou la n a jwenn yon bourik ki mare ansanm ak pitit li, lage yo mennen ban mwen. ³ Si yon moun

Mk 11, 1-11; Lk 19, 12-38; Jn 12, 12-16

20,20 : Sa manman pitit Zebede yo mande se menm bagay pitit li yo anvè: pouvwa bò kote Jezi a lè li pral pran fotèy pa li a, nan Jerizalèm. Yo pa t renonse ak pwojè politik yo genyen. Yo pa t konprann Jezi gen lòt pwojè nan kè li.

20,24 : Lè lòt dis mesye yo... Jezi ban nou yon leson ki konsekan anpil: otorite se sèvis. Se sa li menm li fè.

Senkyèm pati : Peyi kote Bondye Wa a ap rive (Matye 21-25)

21,1-11 : Matye, Mak ak Lik mete antre Jezi antre Jerizalèm tankou Kris la menm lè ak sa ki te pase ak machann nan Tanp lan. Jan li menm mete listwa Jezi ak machann yo nan kòmansman Levanjil li a. Konsa nou wè yon lòt fwa ankò, chak evanjelis sèvi ak evènman yo selon plan pa yo.

mande nou kesyon, nou va reponn li 'Mèt la bezwen yo.' L ap voye yo tounen touswit. » ⁴ Bagay sa fèt, pou sa pwofèt la te di a rive toutbon, lè li te di :

⁵ *Di pitit fi Siyon an :*

^{62,11; Zak 9,9;} *Men Wa w la ap vin jwenn ou.*

^{Jen 49,11; Mt 11,29} *Li chita tou dou sou yon bourik, sou yon ti pitit bourik, pitit yon bèt chay.*

⁶ Patizan yo pati, yo fè jan Jezi te kòmande yo a. ⁷ Yo mennen bourik la ak pitit li. Yo mete rad yo sou bèt yo.

^{1 Wa 1, 33-34}

^{2 Wa 9,13} Jezi chita sou yo. ⁸ Foul la te anpil, yo tann rad yo sou wout la. Gen lòt menm ki koupe branch nan pyebwa yo, pou yo mete sou wout la. ⁹ Foul moun yo ki t ap mache devan l yo, ak sa ki t ap swiv li yo, pran rele byen fò. Yo di :

^{Sòm 118,25-26; Mt 23,39}

« Ozana pou pitit David la!
Benediksyon pou Sila a k ap vini onon Granmèt la!
Ozana pou Sila a ki anwo nèt la! »

¹⁰ Antan l ap antre Jerizalèm, tout lavil la te an mouvman. Moun yo t ap di: « Kilès sa a? » ¹¹ Foul moun yo di: « Se Jezi! Se pwofèt la, moun Nazarèt nan Galile! »

Jezi kouri dèyè moun k ap vann nan Tanp lan

Mk 11,15-19; Lk 19,45-48; Jn 2,13-22

^{Mk 11, 11...17; Lk 19, 45-46; Jn 2, 14-16}

¹² Jezi antre nan Tanp lan. Li chase tout moun k ap vann, ak tout moun k ap achte nan Tanp lan. Li chavire tab moun k ap chanje lajan yo. Li chavire chèz moun k ap vann pijon yo. ¹³ Li di yo: « Men sa ki ekri: 'Y a rele kay mwen an kay lapriyè.' Nou menm, nou fè l tounen kachèt atoufè. » ¹⁴ Moun ki avèg ak moun ki bwate yo, pwoche kote l, nan Tanp lan, li geri yo. ¹⁵ Lè chèf prèt yo ak pwofèsè Lalwa yo wè mèyè li t

^{Iz 56,7; Jer 7,11}

^{2 Sam 5,8 (LXX)}

^{Jn 12,19}

ap fè, ansanm ak timoun yo ki t ap rele byen fò nan Tanp lan, ki t ap di: « Ozana pou pitit David la, » yo vekse, ¹⁶ yo di l: « Ou tande sa moun sa yo ap di! » Jezi menm di yo: « Wi! Èske nou pa janm li bagay sa a: *Se nan bouch timoun ak sa ki nan tete w ap jwenn konpliman?* »

^{Sòm 8,3 (LXX)}

¹⁷ Li kite yo, li sòti lavil la, l al Betani. Li rete la pou l pase nwit la.

^{Lk 21,37}

Jezi madichonnen yon pye fig frans

Mk 11,12-14.20-24

¹⁸ Granm maten, lè li t ap tounen lavil la, li te grangou. ¹⁹ Li wè yon pye fig frans bò wout la. Lè li rive kote l, li pa jwenn anyen ladan l pase fèy sèlman. Li di l: « Ou p ap janm donnen ditou ankò. » Menm lè a, pye fig frans lan vin chèch. ²⁰ Lè patizan yo wè sa, yo sezi, yo di: « Kouman fè menm lè a pye fig frans lan vin chèch? » ²¹ Jezi reponn, li di yo: « Anverite, mwen di nou: Si nou gen lafwa, epi nou pa gen dout, nou kapab fè sa ki rive pye fig frans lan. Nou kapab fè piplis toujou. Menm si nou di mòn sa a: 'Rale kò w, al jete kò w nan lanmè,' sa ap fèt. ²² Tout sa nou mande nan lapriyè ak lafwa, n ap jwenn li. »

^{Mk 11, 12...24; Lk 13, 6-9}

^{17,20; Lk 17, 5-6; 1 Kor 13,2; Jk 1,6}

^{7,7-11; 18,19; Jn 14,13}

Kesyon otorite Jezi a

Mk 11,27-33; Lk 20,1-8

²³ Li antre nan Tanp lan. Antan l ap montre anpil bagay, chèf prèt yo ak Ansyen yo nan pèp la pwoche bò kote l, yo di l: « Ak ki pouvwa w ap fè bagay sa yo? Epi ki moun ki ba w pouvwa sa a? » ²⁴ Jezi reponn: « Mwen menm tou, m ap mande nou yon sèl bagay, si nou reponn mwen, mwen menm tou m a di nou ak ki pouvwa m ap fè bagay sa yo. ²⁵ Batèm Jan an, ki kote li sòti? Èske

^{Mk 11, 27-33; Lk 20, 1-8; Jn 2,18}

^{Jn 1,6; 3,27}

Se sèl fwa Jezi aksepte yo bat bravo pou li. Jezi se Wa, men yon wa senp, ki monte sou yon ti bourik (Zak 9,9).

21,12-16: Jezi chase tout moun k ap vann, ak tout moun k ap achte nan Tanp lan... Jezi nwaye Tanp lan, konsa li reyalize pwofesi Zakari a (14,21). Jezi vini kòm pwofèt pou li egziye yo

respekte Bondye. Li vini kòm Bondye tou, e li prezante pou li kòmanse tan relijyon tounèf la nan Lespri ak nan Laverite.

21,18-19: Li wè yon pye fig frans... Pye fig frans lan se yon senbòl ki reprezante pèp Izrayèl la ak Tanp lan ki pa bay fwi Bondye t ap tann yo.

se nan syèl, oubyen èske se nan moun?» Yo menm, yo kalkile, yo di anndan kè yo: Si nou di se nan syèl, l ap di nou: Eben poukisa nou pa t kwè nan li? ²⁶Men si nou di se nan moun, nou pè foul la, paske tout moun rekonèt Jan se yon pwofèt. ²⁷Yo reponn Jezi, yo di l: «Nou pa konnen!» Li menm tou, li di yo: «Ni mwen menm tou, mwen p ap di nou ak ki pouvwa m ap fè bagay sa yo.»

21,32;
Lk 3,12;
7,29-30

Parabòl de pitit yo

²⁸«Sa nou di nan sa? Yon moun te gen de pitit, l al kote premye a, li di l: 'Pitit mwen, jodi a, ou pral travay nan jaden rezen an.' ²⁹Pitit la di l: 'Mwen pa prale!' Apre sa li regrèt, l ale. ³⁰Li pwoche kote dezyèm nan, li di l menm bagay, dezyèm nan di l: 'Wi, Mèt.' ^{22,6}Men, li pa ale. ³¹Kilès nan de yo ki fè volonte papa a?» Yo di l: «Premye a.» Jezi di yo: «Anverite, mwen di nou sa: Pibliken yo, ak jennès yo, ap pase devan nou nan Peyi kote Bondye Wa a, ^{11,7;}^{11,7;}^{Lk 16,16} ³²paske Jan te vin kote nou, li t ap montre bon wout ki dwat la, men nou pa t kwè nan li. Pibliken yo menm, ak jennès yo, yo kwè nan li. Kanta nou menm, atout nou wè sa, nou pa menm regrèt, menm si se apre, pou nou ta kwè nan li.

Kiltivatè kriminel yo

Mk 12,1-12; Lk 20,9-19

³³Koute yon lòt parabòl: Yon nèg ki te mèt yon tè, te plante yon jaden rezen. Li fèmen l ak yon kloti, li fouye yon basen pou kraze rezen nan mitan l, li monte yon ti kay byen wo pou moun k ap veve yo. Li renmèt li nan men kèk kiltivatè. Epi, li vwayaje. ³⁴Lè sezon rekòt la rive, li voye sèvitè l yo kote kilti-

Mk 12,
1-12;
Lk 20,
9-19

vatè yo, pou y al chèche pòsyon pa l nan rezen an. ³⁵Kiltivatè yo arete sèvitè l yo, yo kraze youn ak kou, yo touye yon lòt. Gen yon lòt ankò, yo kalonnen ak kout wòch. ³⁶Yon lòt fwa ankò li voye lòt sèvitè, pipis pase premye yo, men kiltivatè yo fè menm jan ak yo. ³⁷Andènye, li voye pwòp pitit li bò kote yo, li di: 'Y a gen respè pou pitit mwen an.' ³⁸Wè kiltivatè yo wè pitit la, youn di lòt: 'Men eritye a, an nou wè! N ap touye l, pou nou kapab pran eritaj li a.' ³⁹Yo pran l, yo mete l deyò nan jaden rezen an, yo touye l. ⁴⁰Lè mèt jaden an ap rive, kisa l ap fè kiltivatè sa yo?» ⁴¹Yo di l: «L ap detwi move moun sa yo mal. Kanta jaden rezen an, l ap pase l bay lòt kiltivatè. Yo menm yo va ba li pòsyon rezen pa l lè sezon an rive.» ⁴²Jezi di yo: «Èske nou pa janm li nan Liv yo:

Wòch bòs mason yo te voye jete a, se li menm ki vin tounen wòch kwen? Se nan Granmèt la sa sòti. Ala mèvèy devan je nou!

⁴³Se poutèt sa, mwen di nou: Yo pral wete Peyi kote Bondye Wa a nan men nou, yo pral bay yon pèp li, ki pral fè l donner. ⁴⁴Moun ki tonbe sou wòch sa a, l ap kraze an miyèt moso. Moun ki kite l tonbe sou li, l ap plati l nèt.»

⁴⁵Lè chèf prèt yo ak Farizyen yo tande parabòl li yo, yo rekonèt se sou yo li t ap pale, ⁴⁶yo chèche mwayen pou yo arete l, men yo te pè foul yo, poutèt yo te rekonèt li se yon pwofèt.

Resepsyon nòs la

Lk 14,15-24

22 ¹Jezi pran lapawòl yon lòt fwa ankò. Li pale ak yo anparabòl, li di: ²«Peyi Wa ki nan Syèl la, se tankou

Jn 3,16

Gal3,16;
4,7;
Eb 1,2;
13,12

Sòm
118,
22-23;
Iz
28,16;
T Ap
4,11;
1Pyè
2,4-7

T Ap
13,5;
Wm
11,11

14,5;
16,14;
21,11;
21,26;
Lk 7,16;
Jn 4,19

Lk 14,
15-24;
Pwv
9,1-6

21,31: Pibliken, ak jennès yo...Anpil pechè, pèseptè kontribisyon yo ak jennès yo, te konvèti gras pawòl Janbatis yo, epi yo te rekonèt peche yo. Konsa yo pase anvan pwofesè Lalwa, chèf prèt ak Ansyen ki te rete endiferan devan prèch Jan an, paske yo pa t vle konvèti.

21,33: Parabòl kiltivatè kriminel yo... (Al gade kòmantè Mak 12,1).

21,44: Gen maniskri ki pa bay vèsè sa a.

22,2: Wa k ap fè nòs... se Bondye menm; Pitit li a, se Jezi, li menm ki merite pou yo rele

21,34 yon wa k ap fè nòs pitit li. ³Li voye sèvitè l yo al rele moun li te envite nan nòs la. Men, yo pa t vle vini. ⁴Li voye lòt sèvitè ankò, li di: 'Al di moun envite yo: manje mwen an pare. Mwen touye bèf ak lòt bèt mwen t ap angrese yo. Tout bagay fin pare, nou mèt vini nan nòs la.' ⁵Men, envite yo pa okipe sa. Yo pati pati yo. Youn al nan jaden l, yon lòt al regle afè komès yo. ⁶Lòt yo menm mete men sou sèvitè l yo, yo maltrete yo, jis yo touye yo. ⁷Wa a fache, li voye lame l, li detwi kriminèl sa yo, li fè boule vil yo. ⁸Après sa, li di sèvitè l yo: 'Nòs la pare, envite yo pa t merite sa. ⁹Al sou wout yo! Al nan kafou yo! Tout moun n a jwenn, rele yo vini nan nòs la.' ¹⁰Sèvitè sa yo sòti sou wout la. Yo rasanble tout moun yo jwenn, move kou bon: sal nòs la plen moun. ¹¹Wa a vini pou li gade moun ki te bò tab la. Li wè nan pami yo yon nèg ki pa t abiye ak rad nòs la, ¹²li di l: 'Zanmi, kouman w fè antre isit la san rad nòs?' Li pa reponn anyen. ¹³Wa a di sèvitè yo: Mare pye l ak men l, voye l jete deyò nan fènwa a, kote k ap gen rèl ak manje dan an, ¹⁴paske yo rele anpil moun, men se yon ti pòsyon yo chwazi.»

Taks pou peye Seza

Mk 12,13-17; Lk 20,20-26

¹⁵Lè sa a atò, Farizyen yo pati al fè reyinyon pou yo wè kouman yo ta kapab pran l sou sa l ap di. ¹⁶Yo voye patizan pa yo, ansanm ak patizan Ewòd yo kote l, yo di: «Pwofesè, nou konnen w kare. W ap montre moun chemen Bondye nan laverite. Ou pa okipe pèsonn. Ou pa gade sou figi moun. ¹⁷Di nou, sa w di nan sa? Èske nou gen dwa oubyen nou pa gen dwa

peye Seza taks?» ¹⁸Jezi menm ki konnen mechanste yo, reponn: «Poukisa n ap sonde m? Bann ipokrit! ¹⁹Montre m pyès lajan pou peye taks la!» Yo pote yon denye ba li. ²⁰Li di yo: «Pòtre ki moun sa ye? Epi ki non ki ekri sou li?» ²¹Yo di: «Seza!» Li di yo atò: «Bay Seza sa ki pou Seza. Bay Bondye sa ki pou Bondye.» ²²Lè yo tandè sa, yo sezi. Yo kite l, y al fè wout yo.

Kesyon mò leve a

Mk 12,18-27; Lk 20,27-40

²³Jou sa a, Sadiseyen yo vin kote Jezi. Se yo ki konn di nanpwen leve pou mò yo. Yo mande l kesyon, ²⁴yo di l: «Pwofesè, Moyiz te di: *Si yon moun mouri san li pa gen pitit, se pou frè l marye ak madanm li, konsa, l a bay frè l yon ras.* ²⁵Te gen sèt frè lakay nou. Premye a fin marye, li mouri, li pa t fè pitit, li kite madanm li bay frè l. ²⁶Menm jan an tou, dezyèm nan, epi twazyèm nan, jis tou lesèt pase. ²⁷Après yo tout, madanm nan mouri. ²⁸Lè mò yo ap leve, pou kilès nan sèt nèg yo madanm nan ap ye, piske yo tout te genyen l?» ²⁹Jezi reponn, li di yo: «Nou twonpe nou! Nou pa konnen sa ki ekri nan Liv yo? Ni nou pa konnen pouvwa Bondye? ³⁰Lè mò yo ap leve, p ap gen kesyon gason k ap marye ak fi, ni fi k ap marye ak gason. Men se tankou zanj yo nan syèl la y ap ye. ³¹Kanta pou kesyon mò yo k ap leve a, èske nou pa li sa Bondye ekri pou nou, lè li di: ³²*Mwen se Bondye Abraram, Bondye Izarak, Bondye Jakòb?* Li pa Bondye moun mouri, men se Bondye moun ki vivan.» ³³Lè foul la tandè sa, li sezi devan sa li t ap montre yo.

Wm
13,7

Mk 12,
18-27;
Lk 20,
27-40;
T Ap
23,8
Dtw 25,
5-6;
Jen
38,8

Egz
3,6

7,28;
13,54

li mari tout ras moun sou tè a, paske li reyini yo nan yon sèl kò pou li ka fè yo vin youn ak li.

22,11 : *Wa a vini pou li gade moun ki te bò tab la...* Nan tan sa yo te gen abitud bay chak envite yon rad fèt (Ap 19,8). Moun sa a te resevwa li, epi li pa t mete l sou li. Gen moun ki kwè, paske

Reny Bondye a se yon kado, yo kapab koresponn ak kado sa a san yo pa viv egzijans Wayòm lan.

22,14 : *Yo rele anpil moun, men se yon ti pòsyon yo chwazi.* Jezi avèti nou se pa anpil moun ki sèvi byen ak libète toutbon vre Levanjil la ban nou an.

Pi gran kòmandman an

Mk 12,28-34; Lk 10,25-28

Mk 12, 28-31; Lk 10, 25-28
 34 Lè Farizyen yo tandè li fèmen bouch Sadiseyen yo, yo rasanble yo tout ansanm. 35 Youn nan yo mande l kesyon sou Lalwa a, pou li ta pran l nan pyèj: 36 «Pwofesè, ki pi gran kòmandman ki gen nan Lalwa a?» 37 Li di l: «*Se pou w renmen Bondye Granmèt ou a, ak tout kè w, ak tout nam ou, ak tout lespri w.*» 38 Sa a, se pi gran an ak premye kòmandman an. 39 Dezyèm nan sanble ak li: *Se pou w renmen pwochen w tankou pwòp tèt pa w.*» 40 Tou sa Lalwa a ak Pwofèt yo di makonnen ak de kòmandman sa yo.

Pitit David la

Mk 12,35-37; Lk 20,41-44; 2Sam 7,16

Mk 12, 35-37; Lk 20, 41-44; 2Sam 7,16
 41 Pandan Farizyen yo te rasanble, Jezi mande yo kesyon, 42 li di: «*Sa nou di sou kesyon Kris la, pitit kilès li ye?*» Yo di l: «*Pitit David!*» 43 Li di yo: «*Kouman David, anba pouvwa Lespri a, fè rele l 'Granmèt', lè li di:*

Sòm 110,1; T Ap 2,34; 1Kor 15,25; Eb 1,13
 44 *Granmèt la di granmèt mwen an: chita a dwat mwen, jis mwen mete lènmi w yo anba pye w.*

45 Si David rele l 'Granmèt' kouman li fè pitit li?» 46 Pèsonn pa t kapab reponn li yon mo, ni non plis tou yon moun pa t pran chans mande l okenn kesyon ankò, depi jou sa a.

Kont pwofesè Lalwa ak Farizyen yo

Mk 12,38-40; Lk 11,37-52; 20,45-47

Mk 12, 38-39; Lk 20, 45-47; 11,39
 Wm 2,17
 11,30; Lk 11,46
 6,1; Res 15,38
 Lk 14,7
 20,26; Lk 22,26
 Lk 11,52; Job 22,29; Pwv 29,23; Ezk 21,31; Lk 14,11
 Lk 11, 39...52
 23 ¹Lè sa a atò, Jezi pale ak fowl yo, ansanm ak patizan li yo, ²li di: «Pwofesè Lalwa yo ak Farizyen yo chita sou fotèy Moyiz la. ³Se pou nou fè, se pou nou kenbe tou sa yo di nou, men aksyon yo, pa fè yo. Yo di, men yo pa fè. ⁴Yo mare chay byen lou mete sou zepòl moun yo, men yo menm, yo pa vle souke yo ak ti dwèt yo. ⁵Tout aksyon yo fè se pou moun wè yo. Yo laji filaktè yo, yo lonje tout fil ki pandye nan manto yo, ⁶yo renmen chita nan premye plas lè yo nan festen, yo renmen chita nan premye plas nan sinagòg yo, ⁷yo renmen pou yo salye yo sou plas yo, pou moun rele yo: 'Pwofesè'! ⁸Nou menm menm, pa kite yo rele nou 'pwofesè', se yon sèl pwofesè nou genyen epi nou tout nou se frè. ⁹Pa rele moun 'Papa nou' sou tè a. Se yon sèl nou genyen: se Papa nou ki nan syèl la. ¹⁰Pa kite yo rele nou 'mèt', se yon sèl mèt nou genyen: se Kris la. ¹¹Sa ki pi gran nèg nan mitan nou an, se li k ap sèvitè nou. ¹²Tout moun ki leve tèt li, y ap fè l bese l, tout moun ki bese tèt li, y ap fè l leve l.

¹³Malè pou nou menm, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! N ap fèmen Peyi Wa ki nan Syèl la pou moun pa antre. Non sèlman nou pa antre, ¹⁴men moun ki vle antre yo, nou pa kite yo antre.

23,2: *Pwofesè Lalwa yo ak Farizyen yo chita sou fotèy Moyiz la...* Jezi pa t sòti nan branch fanmi Levi a kote prèt yo ak moun ki reskonsab seremoni Tanp yo te sòti a. Ni tou li pa t manm yon gwoup relijye tankou Farizyen yo. Li te fè pati pèp la, epi li te wè kouman chèf pèp Bondye yo ak gran nèg yo t ap aji ak pèp la. Jezi te kritike Farizyen yo.

23,3: *Se pou nou fè, se pou nou kenbe tou sa yo di nou...* Move konpòtman dirijan yo pa fè Pawòl Bondye y ap montre yo pèdi valè, ni li pa anile otorite yo te genyen. Si Jezi te mande pou yo koute moun k ap ranplase Moyiz yo, nou menm fòk nou koute moun ki ranplase Apot yo.

23,5: *Yo laji filaktè yo...* Filaktè a se te yon ti

bwat fèt ak po, Jwif yo te konn mare sou fwon yo ak sou bra gòch yo lè yo te konn lapriyè. Nan ti bwat sa a, yo te konn mete kèk moso Bib la ki pi konsekan (Dtw 6,8; 11,18; Egz 13,9.16). Farizyen yo sanble bay vèsè sa yo valè, men yo pa fè sa yo te kòmande a.

23,13-16: *N ap fèmen Peyi Wa ki nan Syèl la pou moun pa antre.* Anpil pwofesè pèp Bondye a tounen yon antrav nan chemen konesans Bondye Papa a.

23,14: Gen maniskri ki bay: «*Malè pou nou pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! N ap devore byen vè yo. Nou fè kòm si n ap fè lapriyè ki long. Se poutèt sa n ap resevwa pi gwo kondansasyon.*»

¹⁵ Malè pou nou menm, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! N ap vwayaje sou lanmè ak sou tè, pou nou chèche fè yon patizan. Men lè nou pran tèt li, nou fè l tounen pitit lanfè de fwa pi mal pase nou.

^{5,33; 15,14; Wm 2,19} ¹⁶ Malè pou nou, bann moun avèg k ap kondi moun! Nou menm k ap di: si yon moun fè sèman sou Tanp lan, sa pa anyen! Men si li fè sèman sou lò ki nan Tanp lan, fòk li kenbe l. ¹⁷ Moun fou! Moun avèg! Sa ki pi konsekan: lò a, oubyen Tanp ki fè lò a vin sakre a? ¹⁸ Nou di tou: Si yon moun fè sèman sou lotèl la, sa pa anyen. Men si li fè sèman sou kado ki sou lotèl la, fòk li kenbe l. ¹⁹ Avèg! Sa ki pi konsekan? Èske se kado a, oubyen lotèl la ki fè kado a sakre a? ²⁰ Yon moun ki fè sèman sou lotèl la, li fè sèman sou li ak sou tou sa ki sou li. ²¹ Moun ki fè sèman sou Tanp lan, li fè sèman sou li ak sou Sila a ki abite nan Tanp lan. ²² Yon moun ki fè sèman sou syèl la, li fè sèman sou fotèy Bondye a, ak sou Sila a ki chita sou li a.

^{Lev 27,30; Mt 6,8; Am 5,21} ²³ Malè pou nou, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit, nou peye yon pòsyon sou dis pou mant la, pou lanni a ak safran an, men nou neglije sa ki pi konsekan nan Lalwa a: jistis, kè sansib, ak lafwa. Se bagay sa a pou nou te fè anvan, san nou pa t neglije lòt yo. ²⁴ Bann moun avèg k ap kondi moun! Nou pase ti mouch la nan paswa, men nou vale chamo a.

^{Mk 7,4} ²⁵ Malè pou nou, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! N ap netwaye deyò vè a ak asyèt la, epi anndan an menm plen vòlè ak bagabondaj. ²⁶ Farizyen je pete! Kòmanse netwaye anndan vè a, pou deyò a kapab pwòp tou.

^{T Ap 23,3} ²⁷ Malè pou nou, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! Nou sanble ak tonm

blanchi. Deyò yo parèt byen bèl, men anndan, yo plen zosman ak tout kalite bagay ki pa pwòp. ²⁸ Se konsa nou menm tou, deyò nou parèt kòrèk pou moun, men anndan nou plen ipokrizi ak mechanste.

²⁹ Malè pou nou, pwofesè Lalwa ak Farizyen ipokrit! N ap bati tonm pou pwofèt yo, n ap ranje kavo moun ki kòrèk yo bèl, ³⁰ epi n ap di: si nou t ap viv nan tan zansèt nou yo, nou pa t ap konplis nan san pwofèt yo. ³¹ Nou sèvi temwen nou menm, nou se pitit moun ki touye pwofèt yo. ³² Nou menm, n ap plen mezi zansèt nou yo.

³³ Sèpan! Ras koulèv pwazon! Kouman n ap fè chape anba kondanasyon lanfè a? ³⁴ Mwen voye pwofèt, ak moun ki gen bon konprann, ak pwofesè Lalwa ba nou. Nou pral touye ladan yo, genyen nou pral kloure sou kwa, gen lòt nou pral frape nan sinagòg nou yo. Nou pral pèsekite yo sòti nan yon vil al nan yon lòt, ³⁵ dekwa pou tout san inosan yo te vide sou tè a tonbe sou nou: depi san Abèl, nèg kòrèk la, jis rive sou san Zakari, pitit Barachi a, nou te ansasinen ant pati sakre nan Tanp lan ak bò lotèl la. ³⁶ Anverite, mwen di nou: Tout bagay sa yo pral tonbe sou ras sa a.

Jezi kriye pou Jerizalèm

Lk 13,34-35

³⁷ Jerizalèm! Jerizalèm! Ou menm k ap touye pwofèt yo! Ou menm k ap kalonnen moun yo voye kote w yo! Konbyen fwa mwen te vle sanble pitit ou yo, menm jan manman poul sanble ti poul li yo anba zèl li? Men, nou pa t vle. ³⁸ Men kay nou rete a pral tounen yon dezè. ³⁹ Mwen di nou, nou p ap wè mwen ankò, depi kounye a jouk lè a va rive pou nou di: *Konpliman pou Sila a k ap vini nan non Granmèt la!*

23,29: ...N ap bati tonm pou pwofèt yo... Gade jan Jezi pale rès ak ipokrit yo.

23,37-38: Jerizalèm... Jerizalèm... Jezi anonse

yon malè ki tou pre. Pwofesi Jezi a te reyalize nan lane 70, lè Jeneral women, Titus, te sènen vil la epi te detwi Tanp lan.

Jezi anonse Tanp lan pral detwi

Mk 13,1-2; Lk 21,5-6

Mk 13,
1-23;
Lk 21,
5-24

24 ¹ Jezi te sòti nan Tanp lan. An tan li prale, patizan l yo pwoche pou yo fè l wè konstriksyon Tanp lan. ² Li reponn yo: « Nou pa wè tout bagay sa yo! Anverite, mwen di nou, p ap rete de wòch youn sou lòt isit la, san li pa detwi. »

Lk
19,44

Kòmansman tray

Mk 13,3-13; Lk 21,7-19

13,39

³ Antan li te chita nan mòn Oliv la, patizan li yo pwoche kote l, sèl pou kont yo, yo di l: « Di nou kilè tout bagay sa yo ap fèt? E pitou, kisa k ap sèvi nou siy, pou nou rekonèt kilè w ap retounen, ak kilè tan yo ap fini. »

Jn 5,43

⁴ Jezi reponn, li di yo: « Atansyon pou pou pèsonn pa twonpe nou. ⁵ Anpil moun ap vini sou non mwen, y ap di: Se mwen menm ki kris la! Anpil moun ap kite yo twonpe yo. ⁶ N ap tandè bri lagè, ak nouvèl sou lagè. Pinga nou pèdi tèt nou. Sa gen pou l rive. Men sa poko finisman an. ⁷ Nasyon ap leve kont nasyon, peyi wa kont peyi wa. Ap gen grangou ak tranblemanntè tout kote. ⁸ Tout bagay sa yo, se ap kòmansman doulè yo.

Jn 16,21;
Wm
8,22;
1Tes 5,3;
Ap 12,2

10,17;
Jn 16,2

Lk 18,8;
2Tes 2,3

⁹ Lè sa a, y ap fè nou pase tray, y ap touye nou, tout nasyon ap rayi nou poutèt Non mwen. ¹⁰ Lè sa a, anpil moun ap bite. Youn ap trayi lòt. Youn ap rayi lòt. ¹¹ Anpil fo pwofèt ap leve, y ap twonpe anpil moun. ¹² Sitèlman ap gen mechanste, renmen anpil moun ap vin frèt. ¹³ Men moun ki kenbe fèm jis nan bout, se li menm k ap sove.

¹⁴ Y ap preche Bon Nouvèl sa a sou Peyi Wa a nan tout peyi sou latè, pou sèvi temwen devan tout nasyon yo. Se atò finisman an ap rive.

28,19;
10,18;
Wm
10,18

Gwo tray la

Mk 13,14-23; Lk 21,20-24

¹⁵ Lè n a wè yo mete bagay degoutan ki fè moun kouri a, nan kote ki sakre a, sa pwofèt Danyèl pale sou li a, moun k ap li a, se pou l konprann, ¹⁶ lè sa a, moun yo ki nan Jide a, se pou yo sove kò yo nan mòn yo. ¹⁷ Moun ki sou tèt kay la, pinga l desann pou li pran sa ki anndan lakay li. ¹⁸ Moun ki nan jaden, pinga l tounen dèyè pou pran rad li. ¹⁹ Malè pou fi ki ansent oubyen ki nouris nan jou sa yo. ²⁰ Lapriyè pou se pa nan sezon gwo fredri, ni nan tan saba, kouri sa a rive nou. ²¹ *Tray sa a ap si tètman gwo, se bagay ki pa janm rive depi nan kòmansman tè a, jis kounye a, ni ki p ap janm rive ankò.* ²² Si jou sa yo pa t rakousi, pèsonn pa t ap sove. Men poutèt moun yo chwazi yo, y ap rakousi jou sa yo.

Dan
9,27;
1Mkb
1,54;
6,7

Lk
17,31

Dan
12,1;
Jl 2,2;
Ap 7,14

²³ Lè sa a, si yon moun di nou: 'Men Kris la isit la', oubyen 'Men li laba a!' Pa kwè l! ²⁴ Fo kris ak fo pwofèt ap leve. Y ap fè gwo mirak ak mèvèy, pou yo ta rive twonpe ata sa yo chwazi yo, si yo te kapab. ²⁵ Men m avèti nou!

Mk
13,21;
Lk 17,22

1Jn
2,18;
Dtw
13,2;
2Tes 2,9;
Ap 13,13

²⁶ Konsa si yo di nou: 'Men li nan de-zè a.' Pa ale.' Men li nan chanm nan.' Pa kwè. ²⁷ Menm jan zèklè a, ki sòti kote solèy leve, li limen jis kote solèy kouche, konsa Pitit moun nan ap parèt.

24. Pawòl Jezi Matye mete nan chapit sa a, se pawòl Jezi te pwononse nan divès sikonstans. (Pou tout chapit sa a al gade komantè chapit 13 Mak la).

24,1-2: Nan Ansyen Kontra a, prezans Bondye se te nan Tanp Jerizalèm lan. Tanp Nouvo Kontra a se Jezi li menm, epi kò chak batize poutèt Jezi se tanp Lespri Sen an (1Kor 6,19).

24,3: *Kisa k ap sèvi nou siy pou nou rekonèt kilè w ap retounen, ak kilè tan yo ap fini?* : Nan chapit sa a Levanjil la sèvi ak fason yo konn ekri liv Apokalips yo. Nan mòd literati sa a, yo anonse gran evènman yo ak anpil senbòl. Plan Bon-

dye se pa detwi. Senbòl yo ap montre nou tout bagay pral chanje, tout bagay pral vin tounèf ak Jezi ki pral vini an. Men anvan sa, pral gen anpil soufrans, anpil pèlen. Kominote kretyen an fèt pou rete ap veye ak anpil espwa nan kè l.

24,27: *Menm jan zèklè a...konsa Pitit moun nan ap parèt:* Lè Jezi pral tounen, alafen listwa a, renmen ap ranpòte viktwa sou tout rayisans, lavi ap ranpòte viktwa sou tout fòs lanmò, limyè ap ranpòte viktwa sou tout fòs fènwa. Men jou sa a kòmansè deja ak Jezi, Nèg Nazarèt la, ki te tabli Gouvènman Bondye sou tè a.

^{Lk 17,37} ²⁸ Kote kadav la ye, se la karanklou yo va sanble.

Pitit moun nan ap rive

Mk 13,24-27; Lk 21,25-28

^{Mk 13, 24-32; Lk 21, 25-33; Am 8,9; Iz 13,10; Ezk 32,8; Jl 3,4} ²⁹ Kou tray jou sa yo fin rive, solèy la ap vin tou nwa, lalin nan p ap bay limyè l, zetwal yo pral tonbe sot nan syèl la, pouvwa yo ki nan syèl la pral tranble.

^{1Tes 3,13; 2Tes 2,1; 2Pyè 3,4; Ap 6,12; Zak 12, 10-12; Dan 7, 13-14; Ap 1,7; Iz 27,13; 1Kor 15,52; 1Tes 4,16} ³⁰ Lè sa a atò, siy Pitit moun nan ap parèt nan syèl la. Lè sa a tout branch fanmi sou tè a ap bat lestomak yo. Y ap wè *Pitit moun nan k ap rive sou nyaj yo, nan syèl la*, ak pouvwa, ak anpil glwa. ³¹ L ap voye zanj li yo ak gwo kout twonpèt pou yo sanble moun li te chwazi yo, sòti nan kat kwen tè a, depi yon bout syèl la rive jis nan lòt bout la.

Egzanp pye fig frans lan

Mk 13,28-31; Lk 21,29-33

^{10,23; 16,28; 5,17; Lk 16,17} ³² Aprann parabol pye fig frans lan. Kou ti branch li yo kòmanse vin mou, epi li kòmanse pouse fèy, nou konnen tan chalè a pre rive. ³³ Konsa tou, nou menm, lè n a wè tout bagay sa yo, se pou nou konnen li tou pre, li nan papòt la. ³⁴ Anverite, mwen di nou: Jenerasyon moun sa yo p ap pase anvan tout bagay sa yo rive. ³⁵ Syèl la ak tè a ap pase, men pawòl mwen yo p ap pase.

Pa gen jou, pa gen lè

Mk 13,32-37; Lk 17,26-30,34-36

^{TAp 17; 1Tes 5,3} ³⁶ Sou zafè jou sa a ak lè sa a pèsonn pa konn anyen: ni zanj yo ki nan syèl la, ni Pitit la, sòf Papa a pou kò l.

^{Lk 17, 26-27; Mt 24,27; Mk 13,33; Jen 7} ³⁷ Menm jan ak jou Noye yo, se konsa Pitit moun nan ap parèt. ³⁸ Menm jan, lè sa a, anvan gwo kout tan an te rive a, moun t ap manje, moun t ap bwè, yo t ap marye, gason t ap marye ak fi, fi t ap marye ak gason, jis pou Noye antre nan batiman an: ³⁹ pèsonn pa t konnen anyen, jis lè gwo kout tan

^{Jk 5,7; 2Pyè 3,4; 1Jn 2,28}

an rive, li pote yo tout ale, se konsa tou, Pitit moun nan ap parèt. ⁴⁰ Lè sa a, de moun ap nan jaden, y ap pran youn, y ap kite lòt la. ⁴¹ De fi ap travay nan moulen, y ap pran youn, y ap kite lòt la.

^{Lk 17, 34-35}

^{25,13; Lk 12, 39-40; Mk 13,33} ⁴² Konsa se pou nou rete ap veye, paske nou pa konnen ki jou Granmèt nou an ap vini. ⁴³ Aprann sa, si mèl kay la te konnen kilè nan nwit la vòlè a ap rive, li t ap ret veye. Li pa t ap kite yo pèse kay li. ⁴⁴ Se pou sa, nou menm tou, pare kò nou, paske Pitit moun nan ap vini lè nou pa ta kwè.

^{Lk 12,22; 1Tes 5,2; 2Pyè 3,10; Ap 3,3}

Jeran an

Lk 12,41-48

⁴⁵ Kilès sèvitè serye, ki gen lespri, pou mèl la mete li reskonsab lakay li, pou li bay moun yo manje lè lè a rive?

^{Lk 12, 42-46}

⁴⁶ Se chans pou sèvitè sa a, si lè mèl la rive, li jwenn li ap fè travay sa a. ⁴⁷ Anverite, mwen di nou, l ap mete l reskonsab tout byen li yo. ⁴⁸ Men si move sèvitè sa a ta di nan kè l: ‘mèt mwen mize’, ⁴⁹ epi pou li ta kòmanse bat lòt sèvitè yo, lage kò l nan manje, nan bwè ak moun sou yo, ⁵⁰ mèl sèvitè sa a ap rive, jou li pa atann lan, ak lè li pa konnen an. ⁵¹ L ap chase l. L ap voye l al pran pòsyon pa l ak ipokrit yo, kote k ap gen rèl ak manje dan an.

^{19,28; 25,21}

^{8,12; 13,42}

Parabol dis jèn fi yo

25 ¹ Peyi Wa ki nan Syèl la sanble ak dis jenn fi ki pran lanp yo, yo sòti al rankontre mesye marye a. ² Senk nan yo te moun sòt, senk te moun lespri. ³ Sa ki te moun sòt yo pran lanp yo, men yo pa pran lwil ak yo. ⁴ Sa ki te moun lespri yo pran lwil nan veso ansanm ak lanp yo. ⁵ Mesye marye a mize. Yo tout lage kò yo, yo dòmi. ⁶ Nan mitan lannwit la, gen yon rèl ki pati: Men mesye marye a, pati al rankontre l! ⁷ Tout jenn fi sa yo leve, yo

^{Lk 12, 35-38}

25,1-5: Matye te mete parabol sa a la pou premye kreyen yo, paske yo tap tann Kris la tounen touswit epi yo te wè Jezi mize. Yo te kòmanse lage kò yo nan enjistis, nan kalewès. Yo

te pèdi chalè premye renmen an. Moun Bondye chwazi yo, li mande yo, anvan tout lòt bagay, seryozite ak kenbe pa lage.

pare lanp yo. ⁸ Sa ki sòt yo di sa ki gen lespri yo: Ban nou ti kras lan lwil nou an, paske lanp nou yo ap tenyen.

⁹ Jenn fi lespri yo reponn: Nou pè pou nou pa vin manke tou, menm jan ak nou menm, pito n al kote machann yo, pou n al achte. ¹⁰ Lè yo pati pou y al achte, mesye marye a rive. Sa ki te pare yo, antre ak li pou nòs la, lèfini yo fèmen pòt la. ¹¹ Apre sa, lòt jèn fi yo rive, yo di: Mèt, Mèt, ouvri pou nou.

¹² Li menm li reponn: Anverite mwen di nou sa, mwen pa rekonèt nou. ¹³ Konsa se pou nou rete ap veye, paske nou pa konnen ni jou a, ni lè a.

Parabòl talan yo

Lk 19,11-27

¹⁴ Se tankou yon moun ki t ap pati vwayaje, li rele sèvitè l yo, li renmèt yo byen l yo. ¹⁵ Li renmèt youn senk talan, yon lòt de, yon lòt yon sèl, chak moun dapre pwòp kapasite l, apre sa li pati. ¹⁶ Sa ki te resevwa senk talan an, li pran yo, li fè yo travay, li fè yo fè senk lòt. ¹⁷ Menm jan an tou, sa ki te resevwa de yo, li fè yo fè de lòt. ¹⁸ Sa ki te resevwa yon sèl la, l ale, li fouye tè, li kache lajan mèt li a.

¹⁹ Apre anpil tan, mèt sèvitè sa yo vini, li fè règleman ak yo. ²⁰ Sa ki te resevwa senk talan an pwoche, li pote senk lòt, li di: Mèt, se senk talan ou te ban mwen, men senk lòt talan mwen fè l fè. ²¹ Mèt li a di l: Se byen, ou se yon bon sèvitè, ou serye nan ti bagay, m ap mete w reskonsab anpil bagay; antre vin fè kè w kontan ak mèt ou.

²² Sa ki te resevwa de talan an pwoche, li di: Mèt, se de talan ou te ban mwen, men de lòt talan mwen fè l rapòte. ²³ Mèt li a di l: Se byen, ou se

yon bon sèvitè, ou serye nan ti bagay, m ap mete w reskonsab anpil bagay, antre vin fè kè w kontan ak mèt ou.

²⁴ Sa ki te resevwa yon sèl talan an pwoche, li di: Mèt, mwen konnen ou se yon moun ki di, ou rekòlte sa ou pa simen, ou ranmase sa ou pa t gaye. ²⁵ Mwen te pè, m al kache talan w lan anba tè, men zafè w. ²⁶ Mèt la reponn, li di l: Ou se yon sèvitè malveyan, mèt parese, ou te konnen mwen renmen rekòlte kote mwen pa simen, mwen ranmase kote mwen pa t gaye, ²⁷ se pou w te mete talan mwen an labank. Lè mwen ta tounen, mwen ta jwenn li fè pitit. ²⁸ Wete talan an nan men l, bay sa ki gen dis talan an li. ²⁹ Moun ki genyen an, y ap ba li, l ap gen twòp. Sa ki pa genyen an, ata sa li genyen an y ap wete l nan men l. ³⁰ Konsa, sèvitè ki pa itil anyen sa a, voye l jete deyò nan fènwa, se la k ap gen rèl ak manje dan.

Jijman nasyon yo

³¹ Lè Pitit moun nan ap vini nan glwa li ak tout zanj li yo ak li, lè sa a, l ap chita sou fotèy glwa li, ³² l ap rasanble tout nasyon yo devan l, l ap separe youn ak lòt, tankou gadò a separe mouton ak kabrit. ³³ L ap mete mouton yo kanpe adwat li, kabrit yo agòch li. ³⁴ Lè sa a, Wa a ap di sa ki adwat li yo: Vini, nou menm Papa mwen beni an, pran posesyon Peyi Wa a ki te prepare pou nou an depi kòmansman tè a. ³⁵ Mwen te grangou, nou te ban m manje, mwen te swaf, nou te ban m bwè, mwen te etranje, nou te resevwa m, ³⁶ mwen te toutouni, nou te abiye m, mwen te malad, nou te vizite m, mwen te nan prizon, nou te vin wè m. ³⁷ Lè sa a, sa ki kòrèk yo, ap reponn li, y ap di:

25,14-30: *Se tankou yon moun ki t ap pati vwayaje... Mèt sa a kap pati vwayaje reprezante Jezi li menm menm ki te leve byen vivan, epi li poko tounen. Nan tan Jezi, yon talan te egal 35 kilo lò oswa ajan. Men nan parabòl sa a Jezi te sèvi ak mo 'talan' an pou l reprezante don Bondye bay chak moun.*

Sèvitè malveyan, mèt parese... Se moun kon-syan, ki aktif nan kominote yo ki reprezante bon sèvitè a. Peche a se refize fè sa w te resevwa donnen, refize fè li bay pipilis.

25,31-46: *Lè Pitit Moun nan ap vini nan glwa li... Nan dènye parabòl sa a Jezi montre nou jou*

Jn 4,
37-38

13,12;
Mk 4,25;
Lk 8,18;
19,26

Zak
14,5;
Ap 3,21;
20,11

Ezk
34,17;
Lk 12,32

Lk
22,30;
Wm
8,17;
Ef 1,4

lz 58,7

Granmèt kilè nou te wè w grangou, nou te ba w manje, kilè nou te wè w swaf, nou te ba w bwè? ³⁸ Kilè nou te wè w etranje, nou te resevwa w, oubyen nou te wè w toutouni, nou te abiye w? ³⁹ Kilè nou te wè w malad, ou byen nan prizon, pou nou t al rann ou vizit? ⁴⁰ Wa a ap reponn, l ap di yo: anverite mwen di nou, tou sa nou te fè youn nan pi piti nan frè m sa yo, se mwen menm nou te fè l.

Pwv
19,17;
Mk9,41;
Lk
10,16;
T Ap
9,5

7,23;
Mk9,48;
Ap
20,10

⁴¹ Apre sa, l ap di sa ki agòch li yo, rale kò nou sou mwen, nou nenm ki madichonnen, ale nan dife k ap boule toutan an, sa yo te pare pou dyab la ak zanj li yo. ⁴² Mwen te grangou, nou pa t ban m manje, mwen te swaf, nou pa t ban m bwè, ⁴³ mwen te etranje, nou pa t resevwa mwen, mwen te toutouni, nou pa t abiye m, mwen te malad, mwen te nan prizon, nou pa t okipe m. ⁴⁴ Lè sa a atò, y a reponn li, y a di: Granmèt, kilè nou te wè w grangou, oubyen swaf, oubyen etranje, oubyen toutouni, oubyen malad, oubyen nan prizon, pou nou pa rann ou sèvis? ⁴⁵ Lè sa a, l a reponn yo, l a di: anverite mwen di nou, tou sa nou pa t fè pou youn nan pi piti sa yo, se pou mwen menm tou nou pa t fè l. ⁴⁶ Yo menm menm atò, yo pral nan pinisyon k ap dire toutan an. Sa ki kòrèk yo, pral nan lavi k ap dire toutan an.»

Dan
12,2;
Jn 5,29

Konplo pou touye Jezi

Mk 14,1-2; Lk 22,1-2; Jn 11,45-53

Mk 14,
1-2;
Lk 22,
1-2;
12,1-14

26 ¹ Lè Jezi fin di tout pawòl sa yo, li di patizan l yo: ² «Nou konnen

nan de jou fèt pak la ap rive, y ap remèt Pitit moun nan, pou yo kloure l sou kwa a.» ³ Lè sa a chèf prèt yo ak Ansyen yo nan pèp la, rasanble nan lakou Prèt anchèf yo rele Kayif la. ⁴ Yo fè konplo pou yo pran Jezi nan riz, pou yo touye l. ⁵ Men yo t ap di: «Se pa lè fèt la, pou pa gen dezòd nan pèp la».

Jn
11,47;
T Ap 4,
25-27

Mk 14,3-9; Jn 12,1-8

⁶ Jezi rive Betani, kay Simon, nèg lalèp la. ⁷ Yon fi pwoche kote l, li te gen yon boutèy pòslèn plen losyon ki koute byen chè, li vide l sou tèt Jezi antan li te bò tab la. ⁸ Lè patizan yo wè sa, yo vekse, yo di: «Poukisa tout gaspiyay sa a? ⁹ Yo ta kapab vann bagay sa a byen chè, pou yo bay pòv.» ¹⁰ Jezi menm konn sa, li di yo: «Poukisa n ap bay fi a pwoblèm? Se yon bon zèv li fè pou mwen. ¹¹ Toutan nou gen pòv yo ak nou, men mwen menm, nou p ap genyen m toutan. ¹² Losyon sa a li vide sou kò mwen an, se pou pare antèman m li fè sa. ¹³ Anverite, mwen di nou, tout kote y a preche Bon Nouvèl sa a, sou tout tè a, y a rakonte sa li fè a, pou yo sonje l.»

Mk 14,
3-9;
Jn 12,
1-8;
Lk 7,
36-50

Dtw
15,11

Jida trayi

Mk 14,10-11; Lk 22,3-6

¹⁴ Lè sa a atò, youn nan Douz yo sòti, sa yo rele Jida Iskaryòt la, l al kote chèf prèt yo. ¹⁵ Li di: «Sa nou vle ban mwen, pou mwen ban nou li?» Yo menm menm, yo dakò ak li pou trant pyès lajan. ¹⁶ Depi lè sa a, li t ap chèche yon bon okazyon pou l bay li.

Jn
11,57

Zak
11,12;
Jen
37,28;
Mt 27,3

l ap vini an kòm Wa *nasyon yo*, li pral jije tout moun, tout ras san fè okenn diskriminasyon, menm si yo pa t konnen l. Sou kisa yo pral jije yo? Se pa sou kesyon relijyon, se sou solidarite ak moun pòv yo. Jezi di nou se nan mezi nou rekonèt li menm nan moun pòv yo, n ap jwenn lavi nètale.

Dènye Koze a: Libète ak renmen Jezi te fè Peyi kote Bondye Wa a boujonnen sou tè a (Matye 26–28): Dènye pati levanjil Matye kòmanse la a. Matye prezante Jezi ki mouri, Jezi ki leve byen vivan, ak misyon inivesèl Jezi.

Libète ak renmen Jezi te fè Peyi kote Bondye Wa a boujonnen sou tè a. Nan chapit 26 la Matye kòmanse rakonte nou soufrans ak lanmò Jezi. (Pou tout chapit sa a al gade komantè chapit 14 Mak la).

26,2: *Nan de jou fèt Pak la ap rive, y ap remèt Pitit moun nan, pou yo kloure l sou kwa a...* Nan ansyen Pak la Jwif yo te konn touye yon mouton, kounye a Chèf yo ap touye Jezi. Nan pale Jezi pale konsa, li fè moun yo konnen se li ki Mouton Bondye a.

Manje Pak la

Mk 14,12-21; Lk 22,7-14.21-23; Jn 13,21-30

Mk 14, 12-16;
Lk 22, 7-13;
12,14
Jn 2,4
17Preme jou pen san ledvèn an, patizan yo pwoche kote Jezi, yo di: «Ki kote w vle nou pare pou w manje fèt pak la?» 18Li di: «Al lavil la, kote entèl, nou va di l: 'Pwofesè a di: tan mwen vanse bout, se lakay ou m ap fè pak la, ansanm ak patizan mwen yo.'» 19Patizan yo fè jan Jezi te kòmande yo a; yo pare pak la.

Mk 14, 17-21;
Lk 22, 14.21-23;
Jn 13, 21-30
Sòm 41,10;
Jn 13,18
Sòm 22; Iz 53,9;
Jn 17,12
20Lè aswè kòmanse rive, li mete l bò tab la ak Douz yo. 21Antan y ap manje li di: «Anverite mwen di nou, gen youn nan nou k ap bay mwen.» 22Yo vin gen anpil chagren, yo chak pran di l: «Èske se mwen, Granmèt?» 23Li reponn, li di yo: «Moun ki plonje men l ansanm ak mwen nan plat la, se li menm k ap bay mwen an. 24Pitit moun nan ap pati jan sa ekri sou li a, men malè pou moun sa a k ap bay li a, li ta pi bon pou moun sa a pa t fèt.» 25Jida, sa ki t ap bay li a, reponn, li di: «Èske se mwen menm, Mèt?» Jezi di l: «Se ou ki di l.»

Jezi mete Lekaristi

Mk 14,22-26; Lk 22,15-20; 1Kor 11,23-25

Mk 14, 22-25;
Lk 22, 19-20;
1Kor 11, 23-25;
Mt 14,19;
15,36
1Kor 10,16
24,8;
Iz 53,12;
Jer 31,31;
Zak 9,11;
Eb 9,20
Jn 12,23;
13,1;
17,1
Mk 14, 26-31;
Lk 22, 39.31-34;
Jn 13, 36-38
26Antan y ap manje, Jezi pran pen an, li beni l, li kase l, li bay patizan yo, li di: «Pran, manje, sa a se kò mwen.» 27Li pran vè a, li di mès, li ba yo l, li di: «Bwè ladan li nou tout. 28Sa a se san mwen, san kontra a k ap koule pou anpil moun la, pou padonnen peche. 29Mwen di nou depi kounye a mwen p ap bwè nan bwason rezen sa a, jis jou sa a lè m a bwè sa ki fèk fèt la, ansanm ak nou, nan Peyi kote Papa mwen Wa a.» 30Lè yo fin chante kantik yo, yo sòti, y ale nan mòn Oliv la.

Pyè gen pou li nye Jezi

Mk 14,27-31; Lk 22,31-34; Jn 13,36-38

Zak 13,7
31Lè sa a atò, Jezi di yo: «Nou tout, n ap bite poutèt mwen lannwit sa a

menm. Men sa ki ekri: *Mwen va frape gadò a, epi bann mouton yo ap gaye.*

32Men, lè m a fin leve byen vivan, m a pran devan nou, nan Galile. 33Pyè menm reponn, li di l: «Menm si tout moun ap bite poutèt ou, mwen menm, mwen pa gen dwa janm bite.» 34Jezi di l: «Anverite, mwen di w, lannwit sa a menm, anvan kòk la chante, w ap nye mwen twa fwa.» 35Pyè di l: «Menm si mwen ta dwe mouri ak ou, mwen p ap janm nye w.» Tout patizan yo t ap di menm bagay la.

Jetsemani

Mk 14,32-42; Lk 22,39-46

36Lè sa a atò, Jezi rive avè yo nan yon jaden yo rele Jetsemani. Li di patizan l yo: «Chita isit la, antan m ap lapriyè bò lòt bò a.» 37Li pran Pyè ak de pitit Zebede yo avè l, li kòmanse santi chagren ak kè sere. 38Lè sa a atò, li di yo: «Nanm mwen anvayi ak chagren, jis pou mwen mouri. Rete isit la. Veye ansanm ak mwen.» 39L ale yon ti kras pi lwen, li tonbe fas atè, li fè lapriyè sa a: «Papa mwen, si sa kapab fèt, se pou vè sa a pase lwen mwen. Men se pa jan mwen vle, se jan w vle.» 40Li vin kote patizan yo, li jwenn y ap dòmi, li di Pyè: «Konsa, nou pa gen fòs pou nou veye inèdtan sèlman avè m! 41Se pou nou veye, se pou nou lapriyè pou nou pa pran nan pyèj, lespri a vivan, men kò a fèb.» 42Yon lòt fwa ankò, pou dezyèm fwa, l al lapriyè, li di: «Papa mwen, si sa pa kapab pase san mwen pa bwè l, se pou volonte w fèt.» 43Li retounen yon lòt fwa ankò al jwenn patizan yo, li jwenn y ap dòmi, je yo te lou. 44Li kite yo ankò, l ale, li lapriyè yon twazyèm fwa, li di menm pawòl la ankò. 45Lè sa a atò, li rive kote patizan yo, li di yo: «Nou mèt dòmi kounye a, nou mèt poze, men lè a rive pou yo

Jn 11,16

Mk 14, 32-42;
Lk 22, 39-46;
Jn 12, 27-30;
18,1;
Eb 5, 7-10
17,1;
Mk 5,37

Jn 4,34;
6,38;
Wm 5,19;
Flp 2,8

6,13

20,22

2Kor 12,8

26,23 : Moun ki plonje men l ansanm ak mwen ... Plonje men nan menm bòl la se te jès bon zanmi te konn fè. Jezi pa t fè Jida okenn repwòch.

renmèt Pitit moun nan, nan men pechè yo. ⁴⁶Leve, an n ale, men li tou pre, sila a k ap bay mwen an.»

Jn 14,
30-31

Yo arete Jezi

Mk 14,43-50; Lk 22,47-53; Jn 18,3-12

⁴⁷Antan li t ap pale toujou, Jida, youn nan Douz yo, vin rive. Ansanm avè l, te gen yon gwo foul moun ak manchèt, ak baton, se chèf prèt yo ak Ansyen yo nan pèp la ki te voye yo. ⁴⁸Sa ki t ap renmèt li a, ba yo yon siy, li di: «Sa mwen bo a, se li, pran l». ⁴⁹Menm lè a, li vanse sou Jezi, li di: «Bonswa, Mèt», epi li bo l. ⁵⁰Jezi menm di l: «Zanmi, se pou sa w vini!» Lè sa a atò, yo vanse, yo met men sou Jezi, yo pran l. ⁵¹Youn nan sa ki te ak Jezi yo lonje men l, li redi manchèt li, li frape sèvitè Prèt anchèf la, li koupe zòrèy li. ⁵²Lè sa a, Jezi di l: «Mete manchèt ou a nan plas li. Tout moun ki pran manchèt, se ak manchèt y ap peri. ⁵³Oubyen èske w kwè mwen pa kapab mande Papa m konkou, epi kounye a menm l ap ban mwen plis pase douz lame zanj? ⁵⁴Kijan pou sa ki ekri yo, ki di se konsa pou sa fèt, fè rive atò?» ⁵⁵Nan menm lè sa a, Jezi di foul yo: «Se tankou pou yon volè nou sòti ak manchèt ak baton pou nou pran mwen. Chak jou, se nan Tanp lan mwen te chita, mwen t ap montre anpil bagay epi nou pa t pran mwen.» ⁵⁶Tou sa rive pou sa pwofèt yo te ekri a te kapab rive. Lè sa a atò, tout patizan yo kite l, yo sove kò yo.

Mk 14,
43-52;
Lk 22,
47-53;
Jn 18,
2-11

Jen 9,6;
Ap 13,10

Jn
18,36

Lk
19,47;
21,37;
Jn 18,20

Zak
13,7;
Jn 16,32

Jezi nan tribinal

Mk 14,53-65; Lk 22,54-55.63-71;
Jn 18,13-14.19-24

⁵⁷Sa ki te met men sou Jezi yo kondi l kay Kayif, Prèt anchèf la, se la pwofèsè Lalwa yo ak Ansyen yo te sanble. ⁵⁸Pyè menm te swiv li lwen pa dèyè, jis nan lakou Prèt anchèf la. Li antre ann-dan, li chita ansanm ak sèvitè kay la, pou l wè kijan sa ap fini.

⁵⁹Chèf prèt yo, ni tout Sanedren an, t ap chèche fo deklarasyon kont Jezi, pou yo fè l mouri. ⁶⁰Men yo pa t jwenn, malgre te gen anpil fo temwen ki te vini. Alafen, gen de ki prezante. ⁶¹Yo di: «Mesye sa a te di: mwen kapab detwi Tanp Bondye a, nan twa jou m ap rebati li.» ⁶²Prèt anchèf la leve, li di Jezi: «Ou pa reponn anyen nan sa moun sa yo deklare kont ou a?» ⁶³Jezi menm te rete san di yon mo. Prèt anchèf la di l: «Mwen pase w lòd sou non Bondye ki vivan an, pou ou di nou si se ou menm ki Kris la, pitit Bondye a.» ⁶⁴Jezi di l: «Se ou ki di l. Sèlman, mwen di nou: depi kounye a, n ap wè pitit moun nan chita adwat sila a ki gen pouvwa a, l ap vini sou nyaj yo ki nan syèl la.» ⁶⁵Lè sa a atò, Prèt anchèf la chire rad li, li di: «Li derespekte Bondye. Sa nou bezwen temwen ankò? Gade kounye a, nou tande jouman an. ⁶⁶Kijan nou wè sa?» Yo menm menm yo reponn, yo di: «Li merite lanmò.»

⁶⁷Lè sa a atò, yo krache nan figi l, yo ba li kout pwen, yo ba li soufflèt. ⁶⁸Yo di: «Fè yon kout pwofèt pou nou, Kris la, kilès ki frape w?»

Mk 14,
53-65;
Lk 22,
54...71;
Jn 18,
15...24

27,40;
Jn 2,19;
T Ap
6,14

lz 53,7

24,30;
Sòm
110,1;
Dan
7,13

Res
14,6;
Ezd 9,3;
Jer
36,24;
T Ap
14,14

Lev
24,16;
Jn 19,7

26,52: *Tout moun ki pran manchèt... Jezi fè konprann fòs zam pa kapab tabli Gouvènman Bondye a, ni li pa bay lavi.*

26,61: *Mwen kapab detwi tanp Bondye a... Sa a se premye akizasyon kont Jezi. Sa te boulvèse Jwif yo anpil. Pou Jwif yo, pa t gen anyen ki pi sakre pase Tanp Jerizalèm lan. Atake Tanp lan se te menase pozisyon prèt yo, se te menase kontra renmen Bondye ak pèp li a, se te menase avni nasyon an menm.*

26,63: *Jezi te rete san di yon mo... Li te initil pou diskite ak moun ki te pran desizyon yo deja.*

Jezi te rete ak kè poze kòm yon moun ki te renmèt kòz li nan men Bondye.

26,64: *Se ou ki di l... Jezi pa t konprann pawòl sa yo menm jan Kayif te konprann yo a. Pawòl Pitit Bondye a te vle di Wa Izrayèl la pou Kayif. Jezi se Pitit Bondye a vle di pipilis pase sa, li vle di li se Bondye menm jan ak Papa a.*

Depi kounye a, n ap wè Pitit moun nan chita adwat Sila a ki gen pouvwa a, l ap vini sou nyaj... Jezi fè tèt li pase pou Bondye. Yon bagay Jwif yo pa kapab akseptè.

Pyè nye Jezi*Mk 14,66-72; Lk 22,56-62; Jn 18,15-18.25-27*Mk 14,
66-72;
Lk 22,
56-62;
Jn 18,
15-27

⁶⁹Pyè te chita deyò nan lakou a. Yon sèvant vanse kote l, li di l: «Ou menm tou, ou te ansanm ak Jezi, moun Galile a.» ⁷⁰Li menm menm li nye devan tout moun, li di: «Mwen pa konnen sa w ap di a.» ⁷¹Li sòti bò pòtay la. Yon lòt sèvant wè l, li di moun ki te la yo: «Sila a te ak Jezi, moun Nazarèt la.» ⁷²Li nye yon lòt fwa ankò, li sèman, li di: «Mwen pa rekonèt moun sa a.» ⁷³Aprè yon lòt ti moman, sa ki te kanpe yo vanse kote Pyè, yo di: «Se vre, se youn nan yo ou ye. Ata pale w trayi w.» ⁷⁴Lè sa a atò, li kòmanse rele malè sou tèt li, li fè sèman, li di: «Mwen pa rekonèt moun sa a.» Menm lè a, yon kòk pran chante. ⁷⁵Pyè sonje pawòl Jezi te di a: 'Anvan kòk la chante, w ap nye mwen twa fwa.' Li sòti deyò, li kriye san.

26,34

Jezi devan Pilat*Mk 15,1; Lk 23,1-2; Jn 18,28-32*Mk 15,1;
Lk
22,66;
23,1;
Mt 12,14

27 ¹Granm maten, tout chèf prèt yo, ak Ansyen nan pèp la, fè konplo kont Jezi pou yo fè l mouri. ²Yo mare l. Yo mennen l renmèt bay Pilat, gouvènè a.

Jida mouri*T Ap 1,18-19*

27,24

³Lè sa a atò, Jida, sila ki te bay li a, lè li wè yo kondane Jezi, li gen remò. Li tounen trant pyès lajan yo bay chèf prèt yo ak Ansyen yo, ⁴li di: «Mwen fè peche, mwen bay san yon moun ki inosan.» Yo di l: «Sa pa gade nou! Sa

gade w!» ⁵Li voye lajan an jete nan Tanp lan. Li vire do l, li sòti, l al pann tèt li. ⁶Chèf prèt yo pran lajan an, yo di: «Nou pa gen dwa lage l nan kès Tanp lan, se lajan san li ye.» ⁷Yo pran desizyon, pou yo achte jaden moun ki konn fè krich yo ak lajan an, pou yo kapab antere etranje yo. ⁸Se poutèt sa yo rele jaden sa a 'jaden san an' jis jodi a. ⁹Lè sa a atò, pawòl pwofèt Jeremi te di a, rive: «Yo pran trant pyès lajan yo, pri sila yo te fikse pou li a, Sila pitit Izrayèl yo fè pri li a. ¹⁰Yo bay lajan sa a pou jaden moun ki konn fè krich yo, jan Granmèt la te pase mwen lòd la.»

T Ap
1,18Zak 11,
12-13**Pilat mande Jezi kesyon***Mk 15,2-5; Lk 23,3-5; Jn 18,33-38*Mk 15,
2-5;
Lk 23,
2-5;
23,13-
25;
Mt 2,2

¹¹Jezi te kanpe devan gouvènè a. Gouvènè a mande l kesyon, li di: «Èske se ou ki wa Jwif yo?» Jezi di: «Se ou ki di l.» ¹²Chèf prèt yo, ak Ansyen yo, t ap akize l, men li pa t reponn anyen. ¹³Lè sa a atò, Pilat di l: «Ou pa tandè tout kalite bagay y ap deklare kont ou?» ¹⁴Men li pa t menm reponn li yon kesyon, sitèlman gouvènè a te sezi anpil.

Jn 19,9

Jezi kondane amò*Mk 15,6-15; Lk 23,13-25; Jn 18,39-19.16*

¹⁵Pou chak fèt, gouvènè a te gen abitid lage yon prizonye pou pèp la, sila pèp la te vle a. ¹⁶Lè sa a, te gen yon prizonye tout moun te konnen, yo te rele l Barabas. ¹⁷Lè moun yo rasanble, Pilat di yo: «Kilès nou vle mwen lage ban nou? Barabas oubyen Jezi,

26,69: *Pyè te chita deyò nan lakou a...* Pyè ki te di li pa konnen Jezi, se pè li pè anpil. Li ki te pwomèt Jezi li p ap lage l, li pa t kapab kenbe fèm, e li te nye Jezi. Lè Matye plase moso sa a jis apre temwayaj Jezi devan Prèt anchèf la, li vle montre konpòtman Pyè pa menm ditou ak pa Jezi.

27,1: *Granm maten tout chèf prèt yo...* Matye pa pale sou pwosè ki te fèt lannwit la kay An lan, ansyen Prèt anchèf ki te gen senk pitit ak bòfis li ki te ranplase l. Li te gen pouvwa toujou pami chèf fanmi yo. Se pa t yon pwosè legal, se te prive (Jn 18,12-24). Poutèt sa, Matye ak Mak

mete (Mt 26,57-64) tou sa yo konnen la a sou pwosè Jezi a, ki te fèt, an reyalite, nan maten.

27,3: *Lè sa a atò, Jida, sila ki te bay li a...* Depi Jida fin trayi, li touye tèt li. Poukisa chèf yo pa t fè bak nan desizyon yo te pran pou yo fè touye Jezi, si Jida li menm rekonèt Jezi inosan? Paske yo tap chèche yon fo rezon pou yo fè touye Jezi.

27,16: *Lè sa a te gen yon prizonye... yo te rele l Barabas...* Dapre kèk dokiman ki ansyen anpil, non bandi a se te Jezi, epi ti non l se te Barabas. Pilat mande pèp la pou li chwazi ant Jezi yo rele Barabas la ak Jezi yo rele Kris la.

sa yo rele Kris la ? » ¹⁸ Li te konnen byen pwòp se pou jalouzi yo te mennen l ba li. ¹⁹ Antan li chita sou fotèy jij la, madanm li voye kote l, li di: « Pinga gen anyen ant ou menm ak nèg kòrèk sa a. Mwen soufri anpil jodi a nan rèv poutèt li. » ²⁰ Chèf prèt yo, ak Ansyen yo, pran tèt foul yo, pou yo mande Barabas, kanta Jezi menm, pou yo fè touye l. ²¹ Gouvènè a pran lapawòl, li di yo: « Kilès nou vle pou mwen lage ban nou nan de sila yo ? » Yo menm menm yo di: « Barabas ». ²² Pilat di yo: « Sa pou mwen fè ak Jezi, sa yo rele Kris la ? » Yo tout yo di: « Kloure l sou kwa. » ²³ Li menm menm li di: « Ki mal li fè ? » Yo menm menm yo rele pi fò, yo di: « Kloure l sou kwa. » ²⁴ Lè Pilat wè li pa reyisi anyen, okontrè se plis dezòd k ap fèt, li pran dlo, li lave men l devan foul la, li di: « Mwen inosan nan san sa a, se nou menm sa gade. » ²⁵ Tout pèp la reponn, li di: « San li sou kont nou ak sou kont pitit nou yo. » ²⁶ Lè sa a atò, li lage Barabas ba yo. Kanta Jezi menm, li fè kale l, li bay li pou yo kloure l sou kwa a.

Yo pase Jezi nan betiz

Mk 15,16-20; Jn 19,2-3

²⁷ Lè sa a atò, solda ki te sou lòd gouvènè a, pran Jezi, yo mennen l nan palè a, yo rasanble tout gad yo alantou l. ²⁸ Yo dezabiye l, yo mete yon manto wouj sou li, ²⁹ yo trese yon kouwòn pikan mete sou tèt li, ak yon wozo nan men dwat li, yo met ajenou devan l, yo pase l nan rizib, yo di l: « Bonjou, wa Jwif yo ! » ³⁰ Yo krache sou li, yo pran wozo a, yo frape l sou tèt li. ³¹ Lè yo fin pase l nan betiz, yo wete manto a sou

li, yo abiye l ak rad li, yo mennen l pou y al kloure li sou kwa a.

Yo kloure Jezi sou kwa a

Mk 15,21-32; Lk 23,26-43; Jn 19,17-27

³² Lè yo sòti, yo jwenn yon moun Sirèn, yo rele Simon, yo fòse l pote kwa Jezi a. ³³ Lè yo rive yon kote yo rele Golgota, sa vle di zo tèt la, ³⁴ yo ba l bwè diven mele ak fyèl, li goute l, li pa aksepte bwè. ³⁵ Lè yo fin kloure l sou kwa a, yo separe rad li yo, yo fè tiraj osò. ³⁶ Yo chita la pou yo siveye l.

³⁷ Yo mete kòz ki fè kondane li a anlè tèt li. Men sa ki ekri: « Sila a se Jezi, wa Jwif yo. » ³⁸ Lè sa a, yo kloure de bandi sou kwa ansanm ak li, youn adwat li, lòt la agòch li.

³⁹ Moun ki t ap pase yo, t ap madi-chonnen l, yo t ap souke tèt yo. ⁴⁰ Yo t ap di: « Ou menm k ap detwi Tanp lan, pou w rebati l nan twa jou, sove tèt ou, non! Si se pitit Bondye ou ye, desann sot sou kwa a, non! »

⁴¹ Menm jan an tou, chèf prèt yo t ap pase l nan rizib, ansanm ak pwofesè Lalwa yo, epi ak Ansyen yo, yo t ap di: ⁴² « Li sove lòt, li pa kapab sove pwòp tèt pa l. Si se wa Izrayèl la, se pou l desann kounye a sot sou kwa a, pou nou kwè nan li. ⁴³ Li te mete konfyans li nan Bondye, se pou li delivre l kounye a si li renmen l, paske li te di: Se pitit Bondye mwen ye. »

⁴⁴ Se konsa tou, bandi yo ki te kloure sou kwa ansanm ak li yo t ap joure l.

Jezi mouri

Mk 15,33-41; Lk 23,44-49; Jn 19,28-30

⁴⁵ Depi midi, li fè nwa sou tout tè a jis twazè. ⁴⁶ A twazè, Jezi pouse yon gwo

T Ap 3,14

T Ap 13,28

Dan 13,46; T Ap 18,6; 20,26

Mk 15, 16-20; Jn 19, 1-3

Iz 50,6

Mk 15, 21-27; Lk 23, 26-34; 38; Jn 19, 17-24

Sòm 69,22

Sòm 22,19

Sòm 22,18

Lk 22,37; Iz 53, 9.12

Sòm 22,8

26,61; Jn 2,19

Sòm 22,9; Sai 2, 18-20; Jn 5,18; 10,36; 19,7

Mk 15, 33-41; Lk 23, 44-49

Sòm 22,2

27,24 : Pilat pran dlo...jès sa a vle di Pilat refize jij Jezi (al gade nan Detewonòm 21,6; Sòm 26,6).

27,29 : Yo trese yon kouwòn pikan mete sou tèt li ... Gen moun ki kwè se te yon bonnèt fèt ak wozo, epi yo foure gwo pikan ladan l. Se te yon fason pou yo pase Jezi nan rizib. Se konsa Jezi pran defans tout moun yo pase nan rizib sou tè a.

27,34 : Yo te ba li bwè diven mele ak fyèl ... Se te yon kalman sòlda yo te konn bay moun ki kondane yo. Li reprezante gode soufrans Jezi bwè pou nou (Sòm 69,21.22).

27,37 : Sila a se Jezi, wa Jwif yo... Pawòl sa a vle di yon lidè nasyonalis ki pretann kòmanse delivrans pèp jwif la anba okipasyon Women yo.

rèl, li di : « Eli, Eli, lema sabaktani ». Sa vle di : « *Bondye mwen, Bondye mwen, poukisa w lage mwen?* » ⁴⁷ Kèk nan moun yo ki te kanpe la a, lè yo tande l, yo di : « Se Eli sila a ap rele. » ⁴⁸ Menm lè a, youn nan yo kouri, li pran yon eponj plen vinèg, li mete l nan bout yon wozo, li ba li bwè. ⁴⁹ Lòt yo menm t ap di : « Kite l, n ap wè si Eli ap vin sove l. » ⁵⁰ Jezi menm pouse yon lòt rèl byen fò ankò, souf li ale.

Lk 23,36;
Jn 19,29;
Sòm 69,22

⁵¹ Menm lè a, vwal Tanp lan chire de moso depi anwo jis anba. Tè a tranble, wòch yo fann. ⁵² Tonm yo louvri. Anpil kò sen yo ki te antere, leve. ⁵³ Yo sòti nan tonm yo, apre Jezi li menm li leve byen vivan, yo antre nan vil sakre a, yo parèt devan anpil moun.

1Pyè 3,19

⁵⁴ Santiryon an, ak sa ki te ansanm avè l yo, ki t ap siveye Jezi a, lè yo wè tranblemann tè a ak sa ki rive a, yo sezi anpil, yo di : « Reyèlman vre, sila a se Pitit Bondye li te ye. »

Ap 11,13

⁵⁵ Te gen anpil medam ki te rete lwen ap gade, yo menm ki te swiv Jezi depi Galile pou yo te sèvi l. ⁵⁶ Nan yo te gen Mari, moun Magdala, Mari, manman Jak ak Jozèf, ak manman pitit Zebede yo.

Lk 8,2;
Mt 13,55;
20,20

Yo antere Jezi

Mk 15,42-47; Lk 23,50-55; Jn 19,38-42

Mk 15,42-47;
Lk 23,50-55;
Jn 19,38-42
Dtw 21,22-23

⁵⁷ Lè aswè rive, gen yon nèg rich ki vini, se moun Arimati li te ye, yo te rele l Jozèf. Li menm tou, se patizan Jezi li te ye. ⁵⁸ L al kote Pilat, li mande kò

Jezi. Lè sa a atò, Pilat pase lòd pou yo ba li l. ⁵⁹ Jozèf pran kò a, li vlope l nan yon dra pwòp. ⁶⁰ Li mete l nan pwòp kavo pa l, ki te tounèf, sa li te fouye nan wòch la. Li woule yon gwo wòch nan bouch kavo a, epi l ale. ⁶¹ Te gen Mari moun Magdala a ki te la ansanm ak lòt Mari a. Yo te chita anfas kavo a.

T Ap 13,29

Jn 19,25

Santinèl yo

⁶² Nan demen, sa vle di jou apre preparasyon an, chèf prèt yo ak Farizyen yo rasanble kote Pilat. ⁶³ Yo di : « Mèt, nou sonje sa mantè sa a te di antan li te vivan : 'Apre twa jou m ap leve.' ⁶⁴ Pase lòd pou yo asire kavo a, jis sou twazyèm jou a, pou patizan li yo pa vin vòlè l, epi pou yo di pèp la : Li leve sòti pami mò yo. Dènye manti sa a ta pi rès pase premye a. » ⁶⁵ Pilat di yo : « Nou gen gad, al asire jan nou konnen. » ⁶⁶ Yo menm y ale, yo asire kavo a, yo poze sele sou wòch la, yo mete gad ap veye.

12,40;
16,21

Jezi leve byen vivan

Mk 16,1-8; Lk 24,1-12; Jn 20,1-10

28 ¹ Apre jou saba a, nan granm maten, premye jou ki vini apre saba a, Mari, moun Magdala, ak lòt Mari a, al vizite kavo a. ² Sanzatann, vin gen yon gwo tranblemann tè. Yon zanj Granmèt la desann sòti nan syèl la, li vane, li woule wòch la, li chita sou li. ³ Li te pòtre ak zeklè, rad li te blan kou lanèj. ⁴ Gad yo tèlman pè yo tranble, yo vin tankou moun mouri. ⁵ Zanj lan pran

Mk 16,1-8;
Lk 24,1-10;
Jn 20,1

17,2;
T Ap 1,10

27,51 : *Vwal Tanp lan chire de moso...* Ansyen Kontra a fini. Ak Jezi se yon Kontra Tounèf ki kòmanse. Jezi se Tanp Bondye tounèf la. Tout moun ki batize se tanp Lespri Sen an (1Kor 6,19).

-*Twa zè fènwa*, fè nou sonje twa jou fènwa sou tè Lejip (Egz 10,21s.) Lanmò Jezi se yon nouvo Egzòd pou tout tè a.

-*Gwo tranblemann tè a*, se yon fason pou li montre nou yon gwo evènman Bondye reyalize nan listwa delivrans tè a.

-*Moun mouri ki parèt yo*, yo vle montre ak Jezi ki mouri, ki leve byen vivan, reny lanmò kaba, lavi triyonfè (Dan 12,2).

28. Sou Jezi ki parèt pou fè wè li resisite, al gade nan kòmantè Lik 24,1.

28,1 : *Premye jou ki vin apre saba a* : Tout Levanjil yo deklare se premye jou semèn nan Jezi leve byen vivan. Se sa ki fè patizan Jezi Kri yo pral pran premye jou sa a kòm jou espesyal pou yo fè lwanj pou Bondye ki te leve Jezi byen vivan. Premye jou sa a se dimanch, jou Granmèt la (Ap 1,10), jou yo chwazi pou selebre Lekaristi (T Ap 20,7). Ak leve byen vivan Jezi a gen yon kreyasyon tounèf ki kòmanse.

28,2 : *Yon zanj Granmèt la...* Zanj k ap benyen nan limyè se senbòl viktwa sou lanmò. Tranblemann tè tounèf sa a, se manifestasyon pouvwa Bondye a. Zanj lan se prezans Bondye menm. Se moun ki kwè yo sèlman ki te wè Jezi leve byen vivan. Medam ki t ap chèche li yo te wè l.

26,32;
Mk
14,28;
Jn 21,1

lapawòl, li di medam yo: «Nou pa bezwen pè, nou menm: mwen konnen se Jezi n ap chèche, sa yo te kloure sou kwa a. ⁶Li pa isit la non! Li leve jan li te di a. Vini wè kote li te kouche a. ⁷Fè vit! Al di patizan l yo: 'Li leve sòti pami mò yo, li pran devan nou, l ale Galile. Se la n a wè l.' Men koze a! Mwen pale nou.» ⁸Yo derape tout boulin kite kavo a. Yo te pè, men yo te kontan anpil. Yo kouri avèti patizan l yo.

⁹Menm lè a, Jezi parèt devan yo, li di: «Bonjou!» Yo menm menm yo pwoche, yo kenbe pye l, antan yo met ajenou devan l. ¹⁰Lè sa a atò Jezi di yo: «Pa pè, al avèti frè mwen yo pou y ale Galile, se la y a wè mwen.»

Gad yo fè rapò

¹¹Lè yo pati, kèk nan gad yo al lavil la. Yo rakonte chèf prèt yo tou sa ki rive. ¹²Chèf prèt yo mete ansanm ak Ansyen yo pou yo reflechi. Yo bay gad yo yon bon valè lajan, epi yo di yo: ¹³«N a di se patizan l yo ki vini

lannwit la, yo vòlè kò a, antan nou t ap dòmi. ¹⁴Si gouvènè a vin aprann sa, n a pale ak li, pou nou evite nou dezagreman.» ¹⁵Gad yo menm yo pran lajan an, yo fè jan yo te di yo fè a. Se konsa pawòl sa a gaye nan mitan Jwif yo jis jodi a.

Misyon Apot yo

Mk 16,14-18; Lk 24,36-49;
Jn 20,19-23; Travay 1,6-8

¹⁶Onz patizan yo menm, yo pati, y ale Galile, nan mòn nan kote Jezi te ba yo randevou a. ¹⁷Lè yo wè li, yo met ajenou, men yo pa t fin kwè nè. ¹⁸Jezi menm vanse, li pale ak yo, li di: «Yo renmèt mwen tout pouvwa nan syèl la ak sou tè a. ¹⁹Kounye a, ale! Fè tout nasyon yo vin tounen patizan mwen. Batize yo nan non Papa a ak Pitit la ak Lespri Sen an. ²⁰Montre yo kenbe tou sa mwen te kòmande nou yo. Mwen menm, mwen avè nou tou lèjou, jouk tan an fin rive nan bout li.»

11,27;
Jn 3,35;
13,3;
17,2;
Ef 1,20

T Ap
1,8

3,12;
Joz 1,5;
Jn 14,
18-21;
Mt
13,40;
24,3

Sòlda ak dirijan yo, ki pa t ap chèche l, pa t konprann anyen.

28,9: *Menm lè a, Jezi parèt devan yo...* Sa zanj lan te anonse a, Jezi vle ba li plis fòs. Se pou yo ale Galile. Nan Galile Jezi pral parèt devan yo yon lòt fason. Li fè yo konnen li deja antre nan glwa li. Se menm moun nan, men yon lòt jan.

28,10: *Pa pè, al avèti frè m yo...* De fi, Mari moun Magdala a ak lòt Mari a, se yo premye mesaje Jezi ki leve byen vivan an te voye bay lòt Apot yo, pou anonse Bon Nouvèl leve byen vivan an.

28,16: *Onz patizan yo menm, yo pati, y ale Galile...* Manke Jida ki te trayi Jezi. Patizan yo te aksepte temwayaj medam yo, epi y ale nan Galile, kote Jezi te ba yo randevou.

28,18-19: *Ale, fè tout nasyon yo vin tounen patizan mwen...* Jezi voye Apot li yo preche Levanjil sou tout tè a.

Batize yo nan non Papa a ak Pitit la ak Lespri Sen an. Yo mete yo apa pou sèvis Bondye Papa, Pitit la, ak Lespri Sen an: nan Sèvis Bondye lavi tounèf la.

28,20: *Montre yo kenbe tou sa mwen te kòmande nou yo...* Nou jwenn pawòl Jezi yo nan senk prèch Matye ban nou yo.

—Mwen menm, mwen avè nou tou lèjou, jouk tan an fin rive nan bout li. Jezi se Emanyèl, Bondye ak nou (Mt 1,23). Premye jenerasyon kretyen an te panse Kris la ap tounen touswit, men deja lè Matye t ap ekri Levanjil li a, listwa ta pral dire. Jezi voye Pèp Bondye tounèf la fè misyon li sou tout tè a. Travay Legliz la ant Jezi ki ale, ak Jezi k ap tounen, se preche Bon Nouvèl Jezi a.